

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSORU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Cartea Alba a Responsabilitatii Sociale a Întreprinderilor in industria cimentului din Romania

Camporlecchio Educational

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Cuprins

1. Scop si Metodologie
 - 1.1. De ce o Carte Alba a RSI în sectorul producției de ciment din România?
 - 1.2. Temele Cărții Albe
2. Rolul si responsabilitatile sindicatelor din industria cimentului din Romania in promovarea conceptelor de RSI
3. RSI in industria cimentului din Romania
 - 3.1. Protectia mediului inconjurator
 - 3.2. Implicarea stakeholderilor
 - 3.3. Aspecte sociale & relatii industriale
4. Cadrul legal European pentru RSI
5. Initiative nationale in promovarea RSI in industria cimentului din Romania
 - 5.1 Securitate si Sanatate la locul de munca
 - 5.2 Implicarea stakeholderilor
 - 5.3 Dialogul social si civic
 - 5.4 Aspecte de mediu
 - 5.3 Comunicare
6. Instrumente pentru consolidarea RSI in industria cimentului din Romania
7. Concluzie
8. Termeni si definitii

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

1. Scop si Metodologie

“In contextul economic și politic actual, responsabilitatea socială a unei firme îmbrățișează trio-ul companie-comunitate-mediu, demonstrându-se a fi o inițiativă de bază care merge dincolo de legislația în vigoare și folosește acțiuni voluntare pentru a rezolva problemele societății contemporane.” (sursa: participant la proiect)

Prezenta Carte Albă este destinată promovării responsabilității sociale a întreprinderilor (RSI) în industria cimentului din România și își propune să:

1. identifice principalele aspecte ale **situației implementării RSI** în sectorul producției de ciment din țară, inclusiv bunele practici existente;
2. propună **arii viitoare de intervenție RSI**, precum și acțiuni necesare pentru a fi implementate în acest domeniu.

Elaborarea Cărții Albe este un proces cu un caracter puternic **participativ**, care se desfășoară pe parcursul a 6 luni și implică o colaborare strânsă între echipa proiectului, specialiștii din industria cimentului și reprezentanții grupului țintă (membrii de sindicat și reprezentanți ai patronatului din industria cimentului). Primele contribuții constau într-o selecție realizată de experții proiectului din conținutul celor 40 de dizertații redactate de principalul grup țintă al proiectului, rezultând astfel **prima versiune a Cărții Albe** (iulie 2012). Conținutul Cărții Albe va fi ulterior completat și rafinat, pe durata celor 9 vizite în fabricile de ciment, dar și prin intermediul platformei proiectului www.cementnet.ro, cu exemplele de bune practici și propunerile participanților prezenți la aceste evenimente, urmând a obține astfel **versiunea finală a Cărții Albe** (octombrie 2012).

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Versiunea finală a Cărții Albe a RSI în industria cimentului va fi imprimată în 500 de exemplare și va fi prezentată și diseminată în cadrul conferinței finale a proiectului, precum și ulterior datei de finalizare a acestuia. Pentru a asigura un nivel de accesibilitate cât mai ridicat, **versiunea electronică a Cărții Albe a RSI în industria cimentului** va fi postată pe platforma www.cementnet.ro a proiectului.

Procesul elaborării Cărții Albe va lua în considerare **cunoștințele, experiența și informațiile practice** colectate pe parcursul seminariilor și meselor rotunde organizate în cadrul proiectului.

Din punct de vedere al structurii, Cartea Albă este organizată în opt capitole:

1. Scop si Metodologie
2. Rolul si responsabilitatile sindicatelor din industria cimentului din Romania in promovarea conceptelor de RSI
3. RSI in industria cimentului din Romania
4. Cadrul legal European pentru RSI
5. Initiative nationale in promovarea RSI in industria cimentului din Romania
6. Instrumente pentru consolidarea RSI in industria cimentului din Romania
7. Concluzie
8. Termeni si definitie

Capitole 5 si 6 sunt organizate în jurul celor mai frecvente teme abordate în cuprinsul celor 40 de dizertații colectate, dar și în cadrul discuțiilor față-în-față cu grupul țintă al proiectului.

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

1.1. De ce o Carte Alba RSI în sectorul producției de ciment din România?

1. RSI contribuie la creșterea competitivității sectorului în contextul unei concurențe acerbe intra și extra-europeană, în contextul stimulării inovării de proces și produs în special pentru materiile prime.
2. RSI contribuie la creșterea productivității angajaților, prin implicarea acestora în deciziile companiei, prin intermediul unor standarde ridicate de sănătate și securitate la locul de muncă și printr-un sistem mai echitabil de angajare, promovare și retribuție.
3. RSI poate atrage reduceri semnificative de costuri, printr-o utilizare mai eficientă a resurselor (apă, energie electrică...), ceea ce poate reprezenta un avantaj competitiv într-un context economic în care resurse sunt limitate.
4. RSI contribuie la creșterea și consolidarea capitalului de imagine al firmelor producătoare de ciment, conferindu-le statutul de „buni cetățeni ai comunității locale” și optimizând relațiile cu părțile interesate - autorități publice locale, ONG-uri și clienți.
5. RSI facilitează inovația de produs/proces pentru atingerea obiectivelor economice, sociale și de mediu, într-o industrie care a fost mereu inovatoare în interiorul și în exteriorul granițelor sale, România fiind una dintre țările care au utilizat și apoi exportat procesul de producție uscată al cimentului.
6. Cartea Albă în domeniul RSI poate sprijini firmele să gândească strategic pentru a-și gestiona mai bine riscurile viitoare (cum ar fi cele de natură legislativă) dar și pentru a se alinia obiectivelor naționale și europene în domeniul RSI (exprimate în Comunicarea RSI din 2011 a Comisiei Europene și în Strategia Națională RSI 2011-2016).
7. Carte Albă elaborată în mod participativ, împreună cu reprezentanții celor trei companii, le încurajează pe acestea să împărtășească eforturi, resurse dar și beneficii ce vor rezulta din provocările viitoare pentru a putea elabora o strategie comună în

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSORU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

vederea o dezvoltare durabilă.

8. O inițiativă sectorială precum Cartea Albă poate da naștere unor inițiative viitoare similare din alte industrii.

1.2. Temele Cărții Albe

- Aspecte de mediu: emisii de gaze cu efect de seră și de praf, eficiență energetică și utilizarea energiilor regenerabile, cerințe de protecție a mediului pentru co-incinerare, consumul și managementul apei, declarațiile de mediu ale produselor (EPD) și analiza ciclului de viață al produselor de ciment, EU ETS (Schema de Comercializare de Emisii a Uniunii Europene) post 2013.
- Aspecte sociale și relații industriale: sănătate și securitate la locul de muncă - SSM (identificarea și evaluarea riscurilor, obiective și politici de SSM), implicarea comunității, (identificarea nevoilor comunității și a impactului companiei, sensibilizarea și implicarea comunității locale în aspecte de mediu, reabilitarea carierelor).
- Implicarea stakeholder-ilor: identificarea și implicarea stakeholder-ilor (părților interesate) ale sectorului - dialog social (rolul autorităților publice, implicarea angajaților în acțiuni RSI), dialog civil (parteneriat strategic ONG-firmă), raportarea performanțelor RSI (comunicarea periodică privind amprenta de mediu, utilizarea standardului GRI (Global Reporting Initiative) pentru raportarea RSI).

Camportecchio Educational

ecosistemi

ICSR
Italian Centre for
Social Responsibility

TILS
Romania

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSORU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

2. Rolul și responsabilitățile sindicatelor din industria cimentului din România în promovarea conceptelor de RSI

Pentru un timp îndelungat, reprezentanții mișcării sindicale din întreaga lume au privit cu scepticism și, în anumite cazuri, cu dezaprobare, politicile și inițiativele de responsabilitate socială ale întreprinderilor. Acestea erau considerate ca factori ce deturnau atenția și resursele umane, financiare și de timp ale companiilor de la subiectele strict legate de bunăstarea angajaților către probleme societale mai vaste, precum reducerea impactului asupra mediului, dezvoltarea comunității locale, controlul furnizorilor, transparența organizațională etc. În plus, politicile și practicile de responsabilitate socială erau considerate ca reprezentând factori ce acordau o putere și mai mare managerilor companiilor (în special middle și top managementului), care trebuiau să inițieze și să supravegheze aceste demersuri.

Practica responsabilității sociale a demonstrat însă nu doar că politicile RSI nu sunt contrare obiectivelor și așteptărilor sindicatelor și angajaților ci că, din contra, oferă instrumente de lucru pentru sprijinul acestora. În termeni de angajabilitate și relații de muncă (componenta strict socială a RSI), RSI cere companiilor să recunoască și să protejeze bunăstarea economică și socială, precum și drepturile angajaților. Concret, practicile de RSI se transpun în eforturi pentru a respecta și promova libertatea de asociere (dreptul de organizare în sindicate și dreptul la negociere colectivă), pentru a asigura condiții de muncă decente angajaților (în ceea ce privește nivelul remunerației, aspectele de sănătate și securitate la locul de muncă, interzicerea muncii forțate, interzicerea folosirii muncii copiilor), precum și pentru a asigura lupta împotriva oricărui fel de discriminare în ciclul de viață al unui

Camprotecchio Educational

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

post, incepand din etapa de angajare, trecand prin cea de avansare si formare si incheindu-se cu cea de intrerupere a contractului de munca.

Intelegerea acestor elemente de catre reprezentantii sindicali a atras dupa sine o implicare si promovare masiva din partea sindicatelor a politicilor de responsabilitate sociala. In plus, implicarea in practicile RSI a sindicatelor atrage dupa sine o imbunatatire a imaginii acestora si o crestere a rolului lor social. De-a lungul timpului, syndicatele au fost percepute ca unul dintre stakeholderii cei mai legitimi si centrali ce asigura credibilitatea si transparenta activitatilor unei firme. Participarea activa a sindicatelor in initiativele RSI prezinta oportunitati dar si provocari pentru syndicate pentru ca acestea sa-si intareasca statusul de stakeholder.

Syndicatele ar trebui sa introduca RSI in initiativele lor de negociere colectiva si in practicile de implicare a angajatilor. Pana in prezent, ONG-urile au jucat un rol cheie in monitorizarea guvernantei companiilor in timp ce marea majoritate a sindicatelor au avut strict un rol pasiv, cel mult de observator. In cazurile cele mai rele, syndicatele s-au ridicat impotriva unor ONG-uri datorita unor parteneriate distorsionate cu patronatele. Desi monitorizarea activitatilor firmelor de catre ONG-uri are o valoare deosebita, activitatile de watchdog ale ONG-urilor sunt de multe ori limitate de lipsa de cunostinte si informatii privind firmele si de dificultatile de a mentine o atentie constanta catre aceste lucruri. Cooperarea intre ONG-uri si syndicate in monitorizarea activitatii companiilor si in mobilizarea unor resurse pentru scopuri societale (inclusiv bunastarea angajatilor) poate oferi noi oportunitati de dezvoltare sindicatelor.

Intelegand aceste considerente, FSCR si-a asumat in Romania un rol inovator: acela de a se constitui in promotor si diseminator RSI in mediul de afaceri in general si in industria productiei de ciment in special.

Astfel, incepand din iulie 2010, FSCR desfasoara in parteneriat cu Tils Romania, I-CSR, Ecosistemi si Camporlecchio Educational o initiativa ce isi propune doua obiective ambitioase. In primul rand, sa intareasca rolul membrilor de sindicat ai FSCR, ai reprezentantilor FSCR si

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

ai sindicatelor afiliate astfel incat acestia sa detina informatiile si competentele necesare pentru promovarea RSI in randul reprezentantilor patronatelor. Acest obiectiv se construiește in primul rand pe intelegerea corecta si exhaustiva a conceptelor si instrumentelor RSI, astfel incat reprezentantii sindicali sa perceapa oportunitatile pentru angajati ce pot deriva din implementarea unor politici de RSI. In acest sens, proiectul ”Promovarea Responsabilitatii Sociale a Intreprinderilor (RSI) in industria cimentului” a inclus o serie de sesiuni de formare in domeniul RSI (clarificari conceptuale, aspecte de mediu, identificarea si implicarea stakeholderilor, relatii industriale), adresate in primul rand membrilor de sindicat dar si reprezentantilor patronatelor si ONG-urilor cu care firmele producatoare de ciment coopereaza.

In al doilea rand, initiativa FSCR isi propuna sa gaseasca puncte de cooperare intre sindicate, patronate si ONG-uri pentru ca acestea sa fie in masura sa comunice si sa construiasca proiecte de responsabilitate sociala ce raspund in masura egala intereselor fiecaruia din cei trei actori. Astfel, in cadrul proiectului au fost organizate o serie de conferinte mixte, mese rotunde precum si o vizita de studiu in Italia cu reprezentanti ai celor doi parteneri sociali si ai ONG-urilor. Scopul acestora a fost sa contureze un spatiu comun de dialog si actiune pentru implementarea RSI in Romania in general si in sectorul productiei de ciment in particular.

Platforma cementnet.ro reprezinta instrumentul online central in initiativa FSCR si a partenerilor sai pentru a stimula dialogul si co-actiunea in domeniul RSI. Platforma este construita in logica web 2.0, continuturile sale fiind create de utilizatori. Membrii sindicatelor, patronatelor si ONG-urilor au ocazia pe cementnet.ro sa posteze articole si documente de interes general, precum si sa dezbata aspecte de responsabilitate sociala.

Pe termen lung, FSCR isi propune prin aceasta initiativa sa creeze un instrument de buna practica pentru promovarea RSI la nivel sectorial, ce poate fi urmat si de alti parteneri sociali

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSORU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

din alte sectoare industriale sau terțiare. Ingredientele pe care nu trebuie să le ignorați: implicarea sindicatelor, patronatelor, ONG-urilor și a altor stakeholderi (precum autorități publice), construirea capacităților de dialog și dezvoltarea bazei informaționale în domeniul RSI, crearea unor spații comune de interacțiune și cooperare.

Camporlecchio Educational

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

3. RSI in industria cimentului din Romania

Aparitia initiativelor de Responsabilitate Sociala Intreprinderilor la nivel national a fost franata un timp indelungat de modificarile structurale ale economiei si ale mediului de afaceri ce au avut loc dupa anii 1990. Economia romaneasca post-comunista a fost dominata intr-o prima faza de fostele companii de stat privatizate si de companiile straine care au intrat pe piata romaneasca prin crearea de reprezentante locale. Preocuparile principale ale acestor structuri au constat in organizarea eficienta a restructurarilor si in cresterea rentabilitatii (pentru fostele firme de stat) si in exploatarea avantajelor competitive ale tarii (costurile reduse ale resurselor umane si naturale). Intr-o a doua faza, IMM-urile s-au alaturat peisajului economiei romanesti. Proprietarii acestora au avut ca principal scop exploatarea cat mai rapida a unor nise si oportunitati de piata. Pentru nici unul dintre acesti actori aspectele sociale si de mediu ale activitatilor economice nu s-au situat in prioritatile pe termen mediu si lung, din cauza unei lipse de interes, de resurse umane si financiare si a unei lipse de cunostinte in domeniul specific al dezvoltarii durabile.

Stabilizarea interna economica si dezvoltarea pietei nationale din ultimul deceniu au atras dupa sine si o maturizare a mediului de afaceri. Activitati precum proiecte in comunitatile locale, parteneriate cu organizatiile societatii civile, initiative pentru protectia mediului inconjurator incep sa intre treptat in limbajul intreprinderilor romanesti. Interesul mediului de afaceri pentru RSI a fost declansat de presiunile externe ale unor stakeholderi deosebit de activi, precum ONG-urile, asociatiile de consumatori, syndicatele, media si autoritatile locale, si, in egala masura, de constientizarea beneficiilor (in special reputationale) pe care proiectele de responsabilitate sociala si de mediu le aduc firmei.

La nivel legislativ, adoptarea legilor de protectie a mediului inconjurator si de protectie sociala a fost declanșată de formularea cererii de aderare la UE in 1995 si intarita pe masura

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

ce capitolele și tratatul de aderare au fost semnate. Eforturile facute la nivel național în direcția promovării dezvoltării durabile au fost consistente: de exemplu, pentru protecția mediului înconjurător forurile internaționale au evaluat cheltuielile pentru punerea în aplicare a acquis-ului UE în jurul a 20 miliarde de euro. Revizuirea Codului Muncii în 2005 și 2006 pentru a asigura un echilibru între interesele angajaților și cele ale angajatorilor, elaborarea și aprobarea Planului Național de Acțiune pentru Protecția Mediului, aprobat în forma finală în 2008, crearea și finanțările Fondului de Mediu (precum Casa Verde), transpunerea Directivei 89/391/CEE în Legea 90/1996 și în Normele Generale de Protecție a Muncii, elaborarea și aprobarea Planului Național de Acțiune pentru Achiziții Publice Verzi pentru perioada 2008-2013, Strategia Națională de dezvoltare durabilă din România Orizonturi 2013-2020-2030, Strategia Națională pentru România privind schimbările climatice 2005 – 2007, Legea 319/2006 privind protecția și securitatea la locul de muncă, legea energiilor regenerabile 220/2008, dezvoltarea schemei „certificatelor verzi”, legea 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor, introducerea eco-taxelor, planul anti-criză ce include măsuri vizând economia verde, HG 137/2000 și 202/2002 privind egalitatea de șanse, crearea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării și Agenției Naționale pentru egalitatea de șanse între bărbați și femei, crearea Asociației pentru Protecția Consumatorilor (1990), legea nr.78/2000 privind prevenirea și sancționarea acțiunilor de corupție, crearea Direcției Naționale Anticorupție în 2002 sunt doar câteva măsuri adoptate de autoritățile publice naționale pentru a promova principiile egalității de șanse, ale protecției mediului înconjurător, echității și luptei împotriva corupției în societatea românească. Evoluția legislativă accelerată din ultimele două decenii a creat presiuni importante pentru companiile românești pentru conformarea cu legislația în vigoare în domeniul social și de protecție a mediului înconjurător și pentru anticiparea acestora.

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

O cercetare efectuată în cadrul proiectului FSE “Birouri de Asistență pentru promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor” gestionat de CCIR, realizat în perioada decembrie 2009-martie 2010 pe un esanșion de 632 de firme, disponibil online pe csr.ccir.ro, scoate în evidență progresele realizate de companiile românești în sfera RSI:

- firmele înțeleg corect accepțiunea termenului de RSI (cu implicațiile sale sociale, de mediu, economice și de guvernanta),
- constientizează avantajele competitive ale dezvoltării unei astfel de politici (în special gestiunea riscului și atragerea de noi clienți), o treime și-au dezvoltat o politică de dezvoltare durabilă,
- o jumătate de companii dețin o structură/persoană responsabilă pentru RSI.

În același timp, conform studiului, codurile, rapoartele extra-financiare, politicile și standardele RSI sunt instrumente relativ puțin utilizate la nivel național, existând încă un spațiu suficient de larg pentru progrese.

3.1. Protecția mediului înconjurător

La nivel național, istoria producției cimentului este sinonimă cu inovația, creativitatea, dedicația oamenilor care lucrează în industrie și o atenție deosebită încă de la început pentru impactul pe care acest sector îl are asupra mediului înconjurător.

Producția cimentului are în România o istorie de lungă durată, care în urma cu peste 5 decenii, cu prima fabrică de producție deschisă la Braila, creată de elita de tehnocrați formată în țara noastră înainte de 1945. La numai doi ani de la deschiderea sa, cimentul Traian produs la Braila câștigă la nivel internațional un premiu pentru calitate. Ulterior, producătorii de ciment își pun în practică expertiza în domeniu în țări precum Vietnam, Coreea, fosta Iugoslavie, Iran, Siria, Egipt, Iordania, Cuba, Filipine și dezvoltă în România o serie de inovații în sector,

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

precum cuptorul orizontal. Toate fabricile de producție de ciment construite în țară au fost realizate până în anii 1990 integral cu capital și expertiză românească.

România este una dintre primele țări din lume unde se introduce procedeul uscat pentru producția de ciment, economisindu-se astfel (cu costul unor mari investiții de producție) cantități semnificative de energie și apă.

Eforturile pentru protecția mediului înconjurător se multiplică mai ales după 1995, odată cu privatizarea industriei. Noii proprietari aduc pe lângă capacitatea financiară și experiența internațională și un know how important în sfera protecției mediului, atât Heidelberg, cât și Lafarge și Holcim fiind fondatorii celei mai mari inițiative sectoriale de la nivel mondial pentru protecția mediului înconjurător (*Cement Sustainability Initiative - CSI*).

Investițiile realizate pentru protecția mediului înconjurător s-au tradus prin emisii de praf în atmosferă și de gaze cu efect de seră (CO₂, NO_x) sub normele europene.

Actualmente, pe website-urile celor trei companii producătoare de ciment, la secțiunile de *Dezvoltare Durabilă*, protecția mediului înconjurător și promovarea dezvoltării durabile sunt prezentate ca obiective prioritare ale fiecărei companii. Astfel, Lafarge declară că *unitățile sale au voința de a întreprinde o acțiune de protecția mediului în conformitate cu politicile și normele românești și cu politica Grupului. Aceasta reflectă echilibrul corect între dezvoltarea economică și o abordare dinamică de protecția mediului.*

Conform HeidelbergCement, HeidelbergCement Group este una dintre cele 10 companii care au pus bazele The Cement Sustainability Initiative și este membru activ al World Business Council for Sustainable Development. De aceea protecția mediului reprezintă o prioritate absolută și pentru companiile grupului din România.

Holcim România declară că „...se angajează să promoveze, să mențină și să aplice o politică sanatoasă de mediu. Cautăm permanent noi soluții de protejare a mediului înconjurător și investim sume considerabile în dezvoltarea de produse și procese ecologice”.

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Pentru protecția mediului înconjurător, cele trei firme au adoptat o serie de instrumente similare. În primul rând, fiecare companie declară că își instruieste personalul privind respectarea și protecția mediului și gestionarea riscurilor legate de operarea instalațiilor. Din cele șapte companii/fabrici care au răspuns la chestionar (Carpatciment Fieni, Carpatciment Deva, Carpatciment Bicăz, Holcim, Lafarge Târgu Jiu, Lafarge Medgidia, Lafarge România) șase dintre acestea afirmă că sunt familiare cu conceptul de BAT (*Best Available Technology*) în domeniul protecției mediului înconjurător și cu “*Documentul de referință cu privire la cele mai bune tehnici (BAT) în industriile cimentului, varului și oxidului de magneziu*”, elaborat de Comisia europeană (Mai 2010). În același timp, patru dintre cele șapte firme cunosc principiul analizei ciclului de viață al produsului, doar trei dintre cele șapte firme care au răspuns la chestionar sunt familiare cu Declarația de mediu pentru produs (EPD) și o firmă cunoaște Sistemul internațional EPD și Regulile cu privire la Categoriile de Produse (PCR) referitoare la ciment pentru sistemul internațional EPD. Toate cele șapte firme care au răspuns la chestionar întreprind analize asupra impactului asupra mediului al fabricii de ciment, majoritatea anual, iar trei pun la dispoziția comunității aceste analize.

În al doilea rând, protecția mediului înconjurător se realizează printr-o serie de inovații tehnologice, precum:

- crearea stațiilor ecologice de betoane (Holcim România), care utilizează standarde stricte pentru protejarea mediului înconjurător și permit reducerea spre zero a emisiilor de praf și a zgomotului, reciclarea reziduurilor de beton proaspăt și re folosirea apei reziduale;
- modernizarea instalațiilor în sensul reducerii emisiilor de praf și a emisiilor de gaze. De exemplu, instalarea unui sistem de desprafuire modern la Fabrica de ciment Târgu Jiu a permis reducerea emisiilor de praf cu peste 100 de ori. Investițiile Carpatciment în tehnologii de vârf au permis reducerea emisiilor de praf cu 99% față de momentul

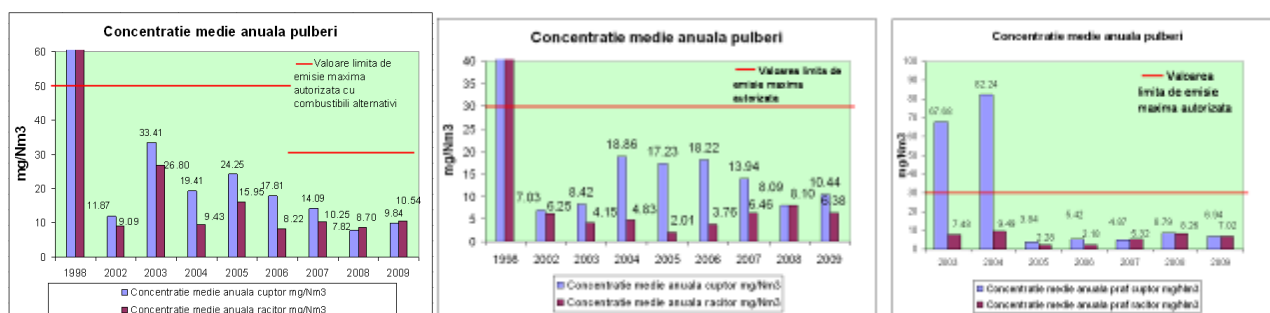
INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

achizitiei fabricilor. Investițiile Carpatciment în cele trei fabrici (Deva, Fieni, Bicăz) au determinat reducerea semnificativă a emisiilor de praf sub limitele admise prin legi, așa cum reiese și din graficele de mai jos:

fig. 1

- măsuri pentru reducerea poluării fonice (precum construcția unui drum alternativ în Constanța, cariera Tasaul, pentru a evita poluarea fonică a comunității din Tasaul). Cinci fabrici întreprind măsurători a zgomotului în interiorul fabricii prin apelare la instituții autorizate în acest sens, conform unui plan anual de monitorizare a zgomotului și patru firme întreprind și măsurători (discontinue) a zgomotului în afara fabricii;
- măsuri de protecție a bio-diversității în zonele din care se extrag mineralele necesare pentru producția cimentului. Carpatciment de exemplu a dezvoltat Ghiduri speciale de promovare a biodiversității în locațiile de extracție a mineralelor.

Grija pentru protecția mediului înconjurător s-a manifestat și prin investiții în reamenajarea carierelor și a uzinelor de producție, astfel încât acestea să se integreze cât mai bine în peisajul local.

Progresele realizate de industrie în domeniul protecției mediului înconjurător s-au concentrat și au avut ca rezultate notabile economia resurselor naturale, prin creșterea

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

calitatii si eficientei utilizarii acestora: conform chestionarului, calitatea apei este masurata in toate fabricile prin analize periodice realizate de laboratoare autorizate iar consumul de energie si de apa este monitorizat, de exemplu prin sisteme de contorizare – apometre, debimetre etc (pentru cinci din cele sapte firme). Firmele producatoare din industria cimentului acorda atentie si protejarii resurselor naturale in activitatile proprii, asa cum reiese din analiza chestionarelor: patru firme controleaza consumul de apa intern, patru firme colecteaza si trateaza apa reziduala pluviala sau cea menajera din curtea fabricii in decantoare, iar sase firme dispun de sisteme de management separat al deseurilor, implementat prin parteneriat cu firme specializate. Doua firme organizeaza activitati de constientizare a angajatilor privind colectarea deseurilor (prin parteneriat cu *Let's do it Romania* de exemplu sau prin 'portile deschise') iar cinci aplica masuri de reducere a dispersiei atmosferice a prafului ridicat de pe sol (de exemplu, stropire periodica, prin filtre cu saci, prin intretinerea permanenta a curateniei si stropirea cailor de circulatie in fabrica iar pentru depozite descoperite construirea de paravane). Patru firme trateaza apa uzata menajera prin epurare in decantoare. Energia termo-solara este folosita ca mijloc de incalzire si productie de apa calda in doua din fabrici. In plus, cinci firme dispun de spatii verzi in interiorul fabricii iar doua firme folosesc microbuze si autobuze pentru transportul angajatilor.

INITIATIVE PENTRU PROTECTIA MEDIULUI IN FABRICILE DE CIMENTI DIN ROMANIA

- a. Control consumului de apa intern
- b. Colectarea si tratarea apei reziduala pluviala sau cea menajera din curtea fabricii in decantoare
- c. Implementarea unui sistem de management separat al deseurilor
- d. Organizarea activitatilor de constientizare a angajatilor privind colectarea deseurilor
- e. Aplicarea masurilor de reducere a dispersiei atmosferice a prafului ridicat de pe sol
- f. Folosirea energiei termo-solara ca mijloc de incalzire si productie de apa calda

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSORU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Toate cele trei companii au pus în aplicare acțiuni de valorificare sub forma coîncinerării sub-produselor și a reziduurilor provenite atât din industria cimentului, precum și din alte industrii locale (precum industria petrolieră, auto, agricultura, silvicultura, deseuri municipale) ca produse de substituție a materiilor prime și a combustibililor fosili, inițiative care s-au tradus implicit prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. Printre cei mai utilizați combustibili alternativi se numără uleiul uzat, cauciucuri uzate/anvelope, deseuri de nisipuri de la turnatorie fontă, deseuri plastice, folii, cartoane, deseuri lemnoase și petroliere. Introducerea combustibililor alternativi în procedeele de producție a fost precedată de construcția de spații speciale pentru combustibili, de elaborarea de proceduri speciale de prevenire a riscurilor, de achiziția de noi echipamente (de transport, prelucrare, alimentare, monitorizare etc). Investițiile aferente au presupus costuri mari pentru companii: de exemplu, Carpatcement a investit peste 14 milioane de euro pentru adaptarea infrastructurii pentru co-încinerarea deșeurilor. Cantitățile de deșuri valorificate prin aceste proceduri pot fi semnificative. De exemplu, Carpatcement a co-încinerat în ultimii 5 ani de zile (2004-2009) peste 90.000 tone cauciuc, 37.000 deseuri lemnoase, 24.000 tone de reziduuri din industria petrolieră, 23.000 tone rumegus etc.

Evaluarea măsurilor de protecție a mediului înconjurător întreprinse de companii se realizează prin instrumente diverse, precum: audituri periodice în situ a fabricilor, evaluarea impactului asupra mediului înconjurător împreună cu inspectoratele locale, dialog cu comunitățile locale pentru identificarea măsurilor de întreprins.

Unul dintre cele mai importante instrumente de punere în practică a angajamentelor și obiectivelor de dezvoltare durabilă și de protecție a mediului înconjurător este standardul pentru managementul de mediu ISO 14001, toate cele trei firme având această certificare.

La nivel global, investițiile realizate de companiile românești producătoare de ciment în protecția mediului înconjurător în ultimii ani de zile se ridică la cifre mari: de exemplu, Lafarge

Camporlecchio Educational

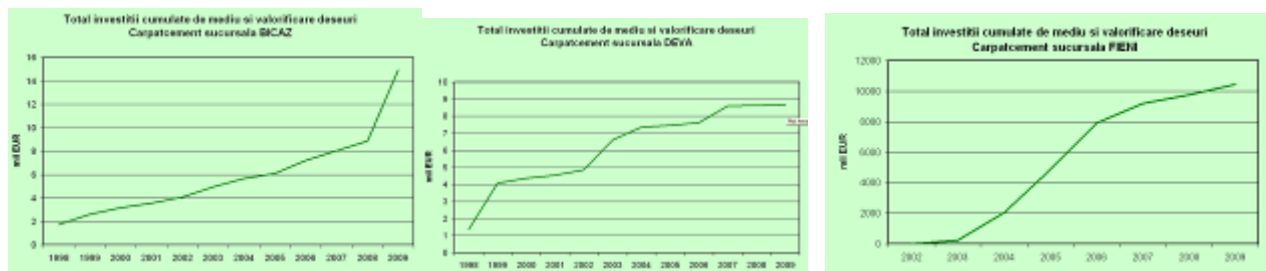
INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

a investit în ultimii 10 ani cca. 50 milioane euro pentru ameliorarea performanțelor sale de mediu și s-a angajat ca în perioada 2007-2012 să investească în măsuri care vizează protecția mediului înca 50 milioane euro. Din 1997 până în 2005, Holcim Romania a investit cca. 513 milioane euro în achiziții, modernizări, măsuri pentru protecția mediului, dezvoltarea afacerii, sănătate și securitate la locul de muncă, proiecte sociale și de resurse umane. Investițiile cumulate de mediu și valorificare deșeurilor ale Carpatciment din ultimii ani în cele trei fabrici au crescut cu peste 700%, așa cum reiese și din graficele de mai jos:

fig. 2

Eforturile întreprinse de cele trei companii s-au tradus și prin reducerea constantă a emisiilor de gaze cu efect de seră (GES). În același timp însă, industria producției de ciment rămâne unul dintre sectoarele cu o contribuție importantă la emisiile de gaze de la nivel național: conform Emisiilor GES verificate în 2009, fabricile de ciment se înscriu în primele 30 de instalații din cele 228 de instalații inventariate pe site-ul ANPM ca nivel de emisii de GES. Situația emisiilor GES la nivel de fabrică se prezintă astfel (acolo unde datele sunt disponibile):

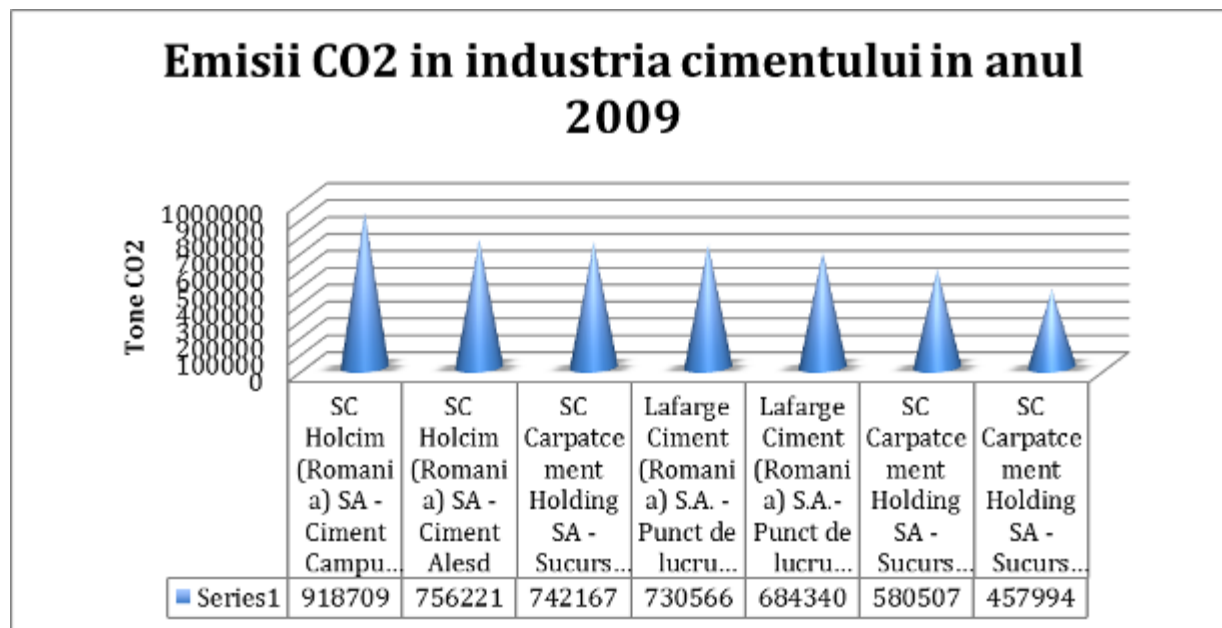

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Fig. 3:

Sursa : http://www.anpm.ro/emisii_ges_verificate_2009-175

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Eficiența energetică și utilizarea energiei regenerabile

Industria de ciment este responsabilă pentru 2% din consumul global de energie și pentru 5% din emisiile globale de CO₂ provenind din activitățile umane (1,5Gt CO₂). Emisiile de CO₂ provin în special din producția de ciment portland: 50-60% din descompunerea componentelor calcaroase și 30-40% din arderea combustibililor.

Abordările care vizează reducerea consumului de energie și a emisiilor de CO₂ în fabricarea de clincher de ciment portland sunt în principal orientate spre îmbunătățirea eficienței instalațiilor în scopul de a reduce pierderile de căldură și spre substituirea combustibililor fosili cu combustibili alternativi, cum ar fi uleiurile uzate, anvelope, etc. În prezent nu există aproape nici o informație privind înlocuirea materiilor prime tradiționale (calcar și argilă/șisturi) cu alte materiale care conțin CaO într-o formă non-carbonată, SiO₂, Al₂O₃ și Fe₂O₃.

Cerințe de protecție a mediului pentru co-incinerare

De-a lungul ultimilor ani, industria cimentului a devenit cel mai mare incinerator de deșeuri: în România, ponderea combustibililor alternativi este de aproximativ 18-20% din totalul de combustibil utilizat.

Deșeuri combustibile reprezintă o alternativă viabilă și sigură pentru combustibilii fosili utilizați în mod tradițional în producția de ciment. Combustibilii alternativi provin din industrii diferite sau din agricultură și pot fi recuperați prin incinerare în cuptoare de clincher într-o manieră sigură, procesul fiind atent controlat și verificat de-a lungul dezvoltării sale.

Cele trei companii declară că adoptă măsuri de siguranță pentru co-incinerare a deșeurilor, cum ar fi: sisteme integrate calitate - mediu - protecție a muncii, control al deșeurilor în laboratoarele proprii, monitorizare a emisiilor de GES, instruire personal ... Autorizațiile IPPC au fost obținute pentru toate tipurile de deșeuri co-incinerate.

Introducerea combustibililor alternativi în procesele de producție a fost precedată de construirea de facilități speciale pentru combustibili, prin dezvoltarea unor proceduri speciale de prevenire a riscurilor, de achiziționarea de noi echipamente (pentru transport, prelucrare, pornire, monitorizare etc.). Astfel

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

de investiții au indus costuri ridicate pentru companii: de exemplu, una dintre acestea a investit peste 14 de milioane de euro pentru adaptarea infrastructurii de co-incinerare a deșeurilor.

Una din cele trei companii prezente pe piață a creat o firmă-fică pentru fabricarea din deseuri industriale sau menajere de combustibili alternativi cu caracteristici strict controlate (preparate la cald – hot mix). Combustibilii alternativi sunt transportați prin echipamente de alimentare-dozare-transport în zona arzătorului cuptorului. Combustibilul alternativ este un amestec de nămol și plastic absorbant de ulei, carton și materiale textile. Cantitățile de deșuri recuperate datorită acestor proceduri pot fi semnificative. De exemplu, una dintre cele trei societăți a co-incinerat în perioada 2004-2009 peste 90.000 tone cauciuc, 37.000 tone deșuri de lemn, 24.000 tone de deșuri din industria petrolieră, 23000 tone de rumeguș, etc,

Consumul și managementul apei

Doar 0,5% din resursele de apă ale planetei este reprezentată de apă proaspătă și 60% din acest volum este concentrat în nouă țări. Creșterea populației mondiale și activitatea umană intensă afectează calitatea apei. Mai mult decât atât, industria este responsabilă pentru 22% din consumul total de apă dulce. Companiile de ciment recunosc importanța resurselor de apă și au inițiat măsuri pentru conservarea acestora.

Companiile de ciment au creat stații ecologice de beton care utilizează standarde stricte de protecție a mediului și care permit reducerea la zero a emisiilor de praf și a zgomotului, reciclarea deșeurilor din beton și re folosirea apei reziduale.

Una dintre societăți este membră a Water Footprint Network (Reteaua amprentei ecologice de apă) din 2009, și, prin urmare, este angajată să identifice și să adreseze cantitatea generală și impactul activităților sale asupra resurselor de apă: amprenta de apă. Obiectivul parteneriatului este de a reduce impactul asupra resurselor de apă, reducând extragerea apelor subterane și a apelor de suprafață, de exemplu, prin reciclare.

Declarația de mediu a produselor (EPD) și evaluarea ciclului de viață al produselor de

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

ciment

Analiza ciclului de viață al unei clădiri cuantifică impactul său asupra mediului, bazat pe mai multe criterii: consumul de energie primară, emisiile de GES, poluarea aerului, consumul de apă, transportul, generarea de deșeuri. Analiza ciclului de viață ar trebui să fie o parte a metodelor de cercetare ale fiecărei firme producătoare de ciment.

Procesele de producție de ciment consuma cantități mari de materii prime non-regenerabile și de combustibili fosili. De asemenea, în procesul de producție tehnologice sunt emise cantități mari de gaze cu efect de seră prin arderea materiilor prime fosile și prin decarbonizare. Utilizarea deșeurilor ca înlocuitori pentru materii prime tradiționale și combustibili fosili este o contribuție majoră la dezvoltarea durabilă a industriei cimentului.

3.3. Aspecte sociale și relații industriale

3.3.1. Sanatate și securitate la locul de muncă

Sanatatea și securitatea la locul de muncă reprezintă un subiect de interes pentru industria producției de ciment la nivel național, atât prin politicile adoptate în urma dialogului social de către actorii sociali din industrie, cât și prin instrumentele implementate de către cele trei firme prezente în România (HeidelbergCement România, Lafarge, Holcim).

La nivel de politici, *Federatia Sindicatelor Cimentistilor din Romania* a creat un Comitet de sanatate și securitate la locul de muncă, depliat în Comitete compuse din reprezentanți ai sindicatului și patronatului la nivelul fiecărei fabrici de producție. Comitetele de la nivel de fabrică își desfășoară activitatea pe baza unui program anual de activități de prevenire a accidentelor la locul de muncă, însoțite de instrumente specifice de monitorizare. Patronatul și sindicatele din fiecare fabrică se informează reciproc cu privire la măsurile întreprinse în

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSORU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

domeniul sanatații și securității la locul de muncă. Conform analizei chestionarului, toate firmele dispun de o strategie cu privire la sănătatea și securitatea ocupatională.

În plus față de aceste măsuri, se organizează periodic dezbateri comune între sindicate și patronate privind măsurile și progresele realizate în domeniul sanatații și securității la locul de muncă.

Un alt actor social important din industria cimentului - Patronatul CIROM - face parte din Asociația Patronală a Cimentistilor Europeni. Împreună cu aceasta a semnat un protocol european de colaborare cu sindicatele pentru prevenirea silicozei, una dintre principalele afecțiuni cu care se confruntă angajații din industrie. Pentru implementarea acestui protocol, se efectuează periodic măsurători în fiecare fabrică de ciment pentru identificarea nivelurilor critice și fiecare sindicat raportează la Asociația Patronală a Cimentistilor Europeni privind măsurile întreprinse la nivel de fabrici pentru prevenirea acestei afecțiuni.

La nivel de instrumente adoptate, fiecare dintre cele trei firme a numit un responsabil pentru protecția muncii și politica de sănătate și securitate la locul de muncă, a dezvoltat departamente interne (precum comitete de securitate și sănătate în muncă și servicii interne de prevenire și protecție - SSM, obligatorii prin Legea securității și sanatații la locul de muncă), a stabilit strategii, proceduri interne și planuri pentru situații de urgență. Angajații celor trei companii primesc periodic instruire cu privire la sănătatea și securitatea la locul de muncă (precum cursuri de prim ajutor) și sunt dotati cu echipamente speciale de protecție (de exemplu, conform chestionarului, angajații unei firme care au propuneri privind îmbunătățirea siguranței la locul de muncă primesc diverse premii în obiecte). Toate cele trei companii au adoptat standardul de sănătate și securitate la locul de muncă OHSAS 18001, valabil pentru toate fabricile deținute de fiecare actor. În plus, HeidelbergCement deține standardul SA8000 (sistem de management al responsabilității sociale) pentru cele trei

Camporecchio Educational

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

fabrici de ciment aflate în proprietatea sa ; pentru punerea în practică a acestui standard, firma a dezvoltat un cod de conduită¹ destinat să promoveze responsabilitatea socială și cerințele SA 8000, precum și principiile responsabilității sociale în rândul furnizorilor (referitoare la munca copiilor, munca tinerilor lucratori, munca forțată și obligatorie, securitate și sănătate, libertate de asociere și dreptul la negociere colectivă, discriminare, practici disciplinare, timpul de muncă, salarizarea și sistemul de management). Conform chestionarului, majoritatea firmelor au proceduri privind colaborarea cu prestatorii de servicii referitoare la sănătatea și securitatea la locul de muncă: prestatorii trebuie să prezinte o serie de documente (în copie) privind angajatii lor : instruirea periodică , controlul medical periodic , performanța în materie de SSM , dovada că sunt angajați cu carte de muncă.

Aceste măsuri s-au tradus prin reducerea semnificativă a numărului de accidente la locul de muncă la nivel de ramură. De exemplu, Carpatciment și-a redus numărul de accidente la 0 în 2007 și numărul de zile de incapacitate temporară la 280 (de 7 ori mai mic decât în 1999), așa cum reiese și din graficul de mai jos :

fig. 4

sursa : www.heidelbercement.ro

¹ Disponibil la: http://www.heidelbercement.ro/images/stories/other_files/politici/cod_de_conduită.pdf

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSORU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Conform chestionarului, la toate cele șapte firme/fabrici care au răspuns la chestionar, rata de mortalitate la 10.000 angajați în ultimii ani a fost 0, frecvența accidentelor cu pierderea timpului de lucru a angajaților a fost 0, iar indicele de severitate pentru angajați a avut aceeași valoare.

Camporlecchio Educational

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Identificarea si evaluarea riscurilor

Pentru industria cimentului, managementul sănătății și securității la locul de muncă reprezintă o provocare principală. Securitatea și sănătatea lucrătorilor poate fi afectată de procesele de producție de ciment (zgomot, praf, etc) și, de asemenea, de echipamentele utilizate (echipamente tehnologice de mare capacitate, care funcționează continuu).

În primii ani de după 1989 numărul de accidente la locul de muncă a continuat să fie relativ mare. Privatizarea fabricilor de ciment a fost sinonimă cu inițiative ambițioase de sănătate și securitate: nu numai că fabricile au trebuit să se conformeze cerințelor legale, dar au stabilit obiective de zero accidente la locul de muncă. Pentru a realiza acest lucru, a fost nevoie de o schimbare în responsabilități și proceduri. Prin urmare, în fiecare fabrică au fost stabilite două structuri noi în conformitate cu legislația de securitate și sănătate: Comisia pentru Securitate și Sănătate în Muncă (CSSM) și Serviciul Intern de Prevenire și Protecție (IPSS).

Un instrument utilizat pentru identificarea și evaluarea riscurilor este standardul pentru sănătatea și siguranța la locul de muncă, OHSAS 18001, valabil pentru toate fabricile deținute de fiecare societate. Prin urmare, fiecare companie utilizează procese și proceduri stabilite în acest standard. În plus, o companie deține standardul SA8000 (sistem de management al responsabilității sociale) pentru cele trei fabricile de ciment deținute, respectând criteriile de prevenire prevăzute în clauzele sale, împreună cu cele de condiții decente.

Metodologia pentru identificarea pericolelor, evaluarea riscurilor și stabilirea măsurilor de control al riscurilor inacceptabile se aplică ținând seama de domeniul de aplicare, natura și calendarul de aplicare, în scopul de a fi mai degrabă proactivă decât reactivă, urmând următorii pași: 1. analiza detaliată a fiecărui loc de muncă/post de lucru; 2. identificarea pericolelor pentru fiecare loc de muncă/post de lucru în forma lor concretă de exprimare, stabilind priorități și luând în considerare grupuri sensibile (femei gravide, mamele care alăptează, persoane cu dizabilități, etc); 3. evaluarea riscurilor pentru fiecare pericol; 4. identificarea unor riscuri inacceptabile; 5. măsuri de securitate și sănătate în muncă propuse pentru riscuri inacceptabile, analizarea și aprobarea măsurilor propuse

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSORU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

pentru controlul riscurilor; 6. elaborarea Planului de prevenire și protecție și a Programului de Management; 7. realizarea măsurilor de control propuse; 8. actualizarea informațiilor.

Factorii de risc (pericolele) pentru leziuni/boli sunt factori (atribute, stări, procese, evenimente, comportamente etc) specifice pentru elemente ale sistemelor de lucru precum: a. factori de risc specifici executantului - comportamentul accidentogen ca un act gresit sau omisiune (întârziere în execuție, execuție greșită etc); b. factori de risc specifici sarcinilor de muncă: conținut neadecvat de sarcini în ceea ce privește cerințele de securitate, sarcină sub/supradimensionată în raport cu capacitatea contractantului (cerere fizică sau mentală); c. factori de risc pentru mijloacele de producție: factorii de risc mecanici (mișcări periculoase, suprafețe periculoase sau contururi, vase sub presiune, vibrații excesive a mașinilor), factori de risc termici, electrice, chimici, biologici.

Camptecchio Educational

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

3.3.2. Relatii Industriale

Productia cimentului reprezinta un sector in care conflictele sociale au fost reduse de-a lungul timpului. Istoric, directorii de fabrici au convietuit in aceleasi locatii cu angajatii din fabrica (provenind toti din comunitatile respective), gospodarindu-se impreuna, dezvoltand o intelegere si respect mutual si contribuind la dezvoltarea comunitatilor in care se aflau.

Fabricile de ciment au fost si sunt in continuare localizate in marea majoritate in localitati mici, izolate, fabrica de ciment reprezentand istoric nucleul si punctul central al comunitatii. Implicarea in comunitatea locala s-a realizat pe de o parte prin crearea de locuri de munca pentru localnici si pe de alta parte prin :

- crearea si dezvoltarea de scoli profesionale/industriale in respectivele localitati, unde elevii erau formati teoretic si practic (in cadrul unor stagii in fabricile de ciment) privind productia cimentului
- dezvoltarea de proiecte punctuale de investitii in activitati recreationale (precum construirea unui stadion in Fieni), in infrastructura de utilitati locale (precum incalzirea cu rumegus a Bicazului, infrastructura pentru gaze in Deva si platformele construite in jurul fabricii la Campulung).

Familiaritatea, respectul create prin traiul comun, precum si dependenta totala a angajatilor de remuneratia primita in fabrica, salariile relativ ridicate din industrie comparativ cu alte ramuri nationale si dificultatea repornirii instalatiilor dupa o perioada de stationare au impiedicat aparitia grevelor in acest sector si mentinerea unor relatii non-tensionate, de cordialitate intre patronate si sindicate.

Anii 1990 au adus schimbari structurale importante in sectorul productiei cimentului. Inainte de 1989 piata cimentului si a derivatelor sale a fost una sigura, statul roman angajandu-se sa achizitioneze intreaga productie anuala pentru a satisface nevoile crescande

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

de materiale de construcții necesare pentru procesul masiv de industrializare al țării. După 1990 cererea națională de ciment scade brusc, subvențiile de la stat dispar iar capacitățile de producție se dovedesc prea mari pentru nevoile pieței. În aceste condiții, directorii fabricilor (neschimbati față de perioada anterioară) găsesc soluții inventive pentru a reduce impactul negativ aferent restructurărilor atât de necesare. Astfel, pe baza relațiilor dezvoltate în comunitate și a dotărilor dobândite, o parte din fabricile de ciment din țară ajung să se închidă și să se redeschidă ca și fabrici de branzeturi, turnătorii, service auto, croitorii, fabrici de uși/termopane, livezi, crescătorii de ciuperci etc. În acest fel, prin regândirea spațiului și reprofilarea și recalificarea mâinii de lucru, a fost salvat un număr important de locuri de muncă. Ulterior, aceste noi activități economice au fost vandute de către noii proprietari străini, eforturile concentrându-se pe dezvoltarea core business-ului fabricilor (producția de ciment).

Cimentul este prima industrie din România integral privatizată în 2 ani de zile (1995-1997) într-un mod corect și transparent. Atragerea investitorilor străini au rezolvat problemele structurale și financiare cu care se confrunta industria după anii 1990. Noile conducători au păstrat în majoritate directorii de fabrici, datorită legăturilor strânse pe care aceștia le aveau cu angajații și comunitățile locale. În prezent, toți directorii celor 9 fabrici de ciment din țară sunt de naționalitate română.

După 1995, odată cu privatizarea fabricilor, piața națională se reface și producția de ciment începe să crească, prin deschiderea de noi linii. Creșterea exponențială a producției din ultimii 15 ani a fost însă afectată de criza economică și financiară, astfel că din 2008 producția începe să scadă, mai ales datorită incapacității de plată a clienților. În 2009, consumul a scăzut cu 30% față de 2008 iar în 2010 cu încă 15% față de 2008 (deci o scădere totală de 45%). Restructurarile din ultimele două decenii, externalizarea unor servicii din fabrică (precum cele de cantină sau curățenie), creșterea productivității prin inovații

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

tehnologice și scăderea consumului din ultimii doi ani de zile au determinat reducerea personalului de la cca. 20.000 de angajați în 1988 la 9582 în 2001, la 2911 în 2008 și la 2393 în 2009.

În același timp, în 2010, conform CIROM, peste 80% din angajații din industrie fac parte din unul din sindicatele existente la nivel de fabrică (în total 9 sindicate), rata de sindicalizare situându-se printre cele mai mari din țară.

Relațiile foarte bune dintre sindicate și patronate (reprezentate la nivel de federații de către FSCR- Federația Cimentistilor din România și respectiv CIROM) s-au menținut de-a lungul timpului. În prezent, cei doi actori sociali desfasoara împreună programe recreative pentru angajați, precum concursuri de tenis de masă, pescuit și meserii și programe de pregătire a liderilor sindicali finanțat de către patronat.

3.3.3. Implicarea comunitatii

3.3.3.1. Identificarea nevoilor comunitatii și a impacturilor companiei

Fabricile de ciment au fost și încă sunt în principal situate în zone urbane mici și/sau izolate, reprezentând încă de la înființarea lor principala sursă de venit pentru comunitățile locale. Din punct de vedere istoric, implicarea comunității locale a fost realizată în primul rând prin crearea de locuri de muncă pentru localnici, cele nouă plante angajand un număr semnificativ de localnici, fiind astfel direct responsabili de bunăstarea materială a membrilor comunității.

Implicarea comunității și dezvoltarea de către producătorii de ciment au dus la o serie de inițiative care vizează dezvoltarea socio-economică: crearea și dezvoltarea de școli profesionale în comunități, în care elevii au fost instruiți atât teoretic cât și practic privind producția de ciment; dezvoltarea unor proiecte specifice de investiții în activități de agrement

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

(cum ar fi construirea unui stadion în Fieni), infrastructura de utilități locale (cum ar fi încălzirea cu sisteme de rumeguș, infrastructura de gaze naturale).

Scoala postliceala Holcim Alesd reprezintă o bună practică în ceea ce privește soluția win-win găsită pentru a răspunde nevoilor societății și comunității locale. Școala este construită printr-un parteneriat public-privat, în care partea teoretică este asigurată de Colegiul Tehnic "Alexandru Roman" iar curriculum-ul, precum și partea practică sunt dezvoltate de către Holcim, care suportă și toate costurile implicate de proiect. Școala oferă un program educațional de 2 +1 ani și o diplomă recunoscută de Ministerul Educației. Până în 2012, trei generații de elevi au absolvit cursurile școlare. 90% din ei lucrează în Holcim România. Investiția totală începând din 2004 în școală a fost de 1,3 milioane de euro.

În unele cazuri, localizarea fabricilor de ciment în comunitățile locale a declanșat o dezvoltare economică indirectă, prin apariția unei largi palete de actori economici locali cărora firma a externalizat activitățile sale. Numai în Bicăz, de exemplu, fabrica de ciment are 10 parteneri locali: Camion Trans, Moldo Service, Expert Reparatii, Moldobloc, Izochim, Fibrobeton, Metaloterm, Impecabil, Grupul Est Security, Compastru.

Toate cele trei companii au aplicat acțiuni filantropice importante, ca o modalitate de a contribui la dezvoltarea comunității locale: produse alimentare sau bani ca sprijin pentru orfani și alte grupuri dezavantajate din comunitatea locală, sponsorizarea unui mod de viață sănătos, modernizarea locurilor de joacă și a grădinițelor, donații de ciment pentru gospodăriile afectate de inundații, plăți de utilități pentru grădinițele comunității locale, modernizarea spitalelor comunitate.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

3.3.3.2. Constientizarea comunitatii locale si implicarea in aspecte de mediu

Cele trei companii axeaza sensibilizarea comunității locale pe obiective de mediu privind educația oferită tinerilor. Zile de "lecții deschise" sau "uși deschise", precum si concursuri de pictură sunt organizate periodic pentru elevi și studenți în fabricile de ciment.

Camporlecchio Educational

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

3.3.3.3 Reabilitarea carierelor

Inițiativele pentru reabilitările de carieră sunt în general incluse în măsurile de protecție pe care firmele le dezvoltă pentru a proteja bio-diversitatea în zonele din care sunt extrase mineralele pentru producția de ciment. Unele companii au dezvoltat în acest sens ghiduri speciale de promovare a biodiversității în zonele de carieră.

În 2010, în cadrul parteneriatului global cu WWF (World Wildlife Fund), una din cele trei companii a început un plan ambicios pentru reabilitarea unei cariere în Mătăsaru primit pozitiv de către comunitatea locală. Proiectul și-a propus să dezvolte o abordare de succes a provocărilor de reabilitare a unei cariere de pietris situată parțial pe lunca inundabilă a râului Argeș și contribuția la îmbunătățirea calității apei. Soluțiile dezvoltate au constat într-un plan specific pentru îmbunătățirea calității apei în râul Argeș - unul dintre cele mai afectate râuri din România - acțiuni pentru îmbunătățirea biodiversității site-ului inclus în rețeaua Natura 2000, conectarea a două lacuri pentru a permite amfibienilor și altor specii acvatice să populeze noi habitate, crearea unei centuri de vegetație cu plante native și controlul eliminării deșeurilor și a pescuitului excesiv.

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

4. Cadrul legal European pentru RSI

Uniunea Europeană reprezintă unul dintre principalii actori instituționali care au facilitat introducerea RSI în agenda internațională printr-o serie de comunicări, strategii și inițiative de promovare a acestui concept.

Implementarea inițiativelor de responsabilitate socială, inclusiv reglementarea aspectelor legislative, revine în sarcina a două Directorate Generale (DG). Primul dintre cele acestea, *DG Enterprise and Industry*, gestionează aspecte legate de RSI și IMM-uri, competitivitate, sectoare industriale, reporting, Alianța Europeană pentru CSR, precum și Forumul Multistakeholder. Al doilea directorat general, *DG Employment, Social Affairs and Equal Opportunities* gestionează în principal aspectele legate de dialogul social.

Istoricul RSI la nivel european începe din 1996, când președintele Comisiei Europene din acea perioadă – Jacques Delors, împreună cu 20 de companii europene înființează European Business Network for Social Cohesion, devenită CSR Europe din 2000. Printre primele activități ale acesteia se numără elaborarea de strategii și instrumente pentru lupta împotriva discriminării la locul de muncă și în comunitate.

Prima și una dintre cele mai importante comunicări ale Comisiei Europene în domeniul RSI este **CSR Green Paper** (2001). Scopul acestei “carti verzi” a fost să crească nivelul de conștientizare al publicului european referitor la conceptul și beneficiile RSI, definită ca “un concept prin care companiile integrează în mod voluntar aspectele sociale și de mediu în operațiunile lor economice și în interacțiunile cu părțile interesate”. Viziunea Comisiei asupra RSI rezida deci în abordarea voluntară a acesteia de către companii, pe baza abilității acestora de a măsura performanța în termeni economici, sociali și de mediu.

În 2002 Comisia publică o nouă comunicare prin care reține definiția RSI dată în Cartea Verde din 2001 și pune bazele unui cadru de acțiune european pentru RSI. Comunicarea analizează

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

modul în care pot fi îmbunătățite cunoștințele RSI, în care poate fi facilitat schimbul de bune practici și dezvoltate abilități de management responsabil, promovarea convergenței și transparenței instrumentelor și practicilor RSI, coduri de conduită, standarde de management și raportare, investiții socialmente responsabile, lansarea unui forum RSI multistakeholder și integrarea RSI în toate politicile europene.

În octombrie 2002 Comisia Europeană lansează Forumul European Multi-stakeholder la care au participat angajatori, sindicate, organizații de afaceri, organizații ale societății civile etc. Raportul celor 18 luni de întâlniri în cadrul forumului a fost publicat în 2004. Începând din acest an, Comisia Europeană și-a propus să organizeze periodic, din doi în doi ani, întâlniri ale forumului, ultima întâlnire fiind organizată în noiembrie 2010.

În urma raportului Forumului Multi-stakeholder din 2004, Comisia a publicat în 2006 o nouă comunicare RSI: **COM (2006) 136: Implementarea parteneriatului pentru creștere și locuri de muncă: transformarea Europei într-un pol de excelență în domeniul RSI.** Comunicarea menține definiția din 2001 a RSI, subliniind caracterul voluntar al acestuia, și subliniază nevoia de a reconcilia ambițiile economice, sociale și de mediu, descriind RSI ca o parte a dezbaterilor despre globalizare, competitivitate și sustenabilitate. În această comunicare, Comisia plasează mediul de afaceri în centrul politicilor de responsabilitate socială, sugerând că cea mai eficientă metodă pentru atingerea obiectivelor în domeniul RSI este o mai bună colaborare cu companiile europene. Astfel, tot în 2006, Comisia Europeană lansează **Alianța europeană pentru RSI.**

În 2010 Comisia a publicat strategia **Europa2020 for a smart, sustainable and inclusive growth**, prin care întărește rolul RSI, văzută ca un pilon central pentru mediul de afaceri în atingerea obiectivelor strategiei. Ca urmare a acestei strategii, Comisia Europeană a publicat în **octombrie 2011 ultima și cea mai ambicioasă comunicare în domeniul RSI pentru**

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

perioada 2011 – 2014. Aceasta isi propune o serie de actiuni in opt domenii, dupa cum urmeaza:

- Cresterea vizibilitatii RSI si diseminarea de bune practici (premiu european RSI incepand din 2012 si platforme sectoriale incepand din 2013)
- Imbunatatirea increderii in firme (Directiva 2012 pentru Practici Comerciale Neloiale / impotriva green-washingului)
- Imbunatatirea proceselor auto-reglementative (elaborarea unui cod participativ de buna guvernanta)
- Imbunatatirea recompenselor oferite de piata firmelor responsabile (politici europene in domeniul consumului, investitiilor si achizitiilor publice)
- Imbunatatirea raportarii informatiilor de mediu si sociale (o noua comunicare va veni specific in acest sens)
- Integrarea RSI in educatie, formare si cercetare (finantari crescute)
- Importanta politicilor nationale de RSI (planuri nationale de actiune pana in 2012!!!)
- O mai buna aliniere a abordarilor europene si globale privind RSI (luarea in considerare de catre marile firme a Ghidului OECD pentru companii multinationale, cele 10 principii ale UN Global Compact, Drepturile Omului – UN, Declaratia ILO tripartita pentru Companiile Multinationale, ISO 26000).

La nivel legislativ european, o atentie importanta in domeniul RSI a fost acordata sanatatii si securitatii la locul de munca in general si in sectorul productiei de ciment in special. Tabelul de mai jos recapituleaza in acest sens principalele norme:

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Figura 1 – Principalele Directive CE privitoare la Sănătatea și Securitatea în Muncă în general și în industria cimentului

Directiva	Principalul conținut al directivei
Reglementarea (CE) Nr. 1907/2006 a Parlamentului European și a Consiliului din 18 Decembrie 2006 privitoare la Înregistrarea, Evaluarea, Autorizarea și Restricționarea Chimicalelor (REACH/IEARC), prin care se înființează o Agenție Europeană pentru Chimicale, cu modificarea Directivei 1999/45/EC și cu abrogarea Reglementării Consiliului (CEE) Nr. 793/93 și a Reglementării Comisiei (CE) Nr. 1488/94 precum și a Directivei Consiliului 76/769/EEC și a Directivelor Comisiei 91/155/EEC, 93/67/EEC, 93/105/EC și 2000/21/EC	Scopul REACH este acela de a îmbunătăți protecția sănătății oamenilor și a mediului prin identificarea mai bună și mai rapidă a proprietăților intrinseci ale substanțelor chimice. Se referă la Înregistrarea, Evaluarea, Autorizarea și Restricționarea substanțelor Chimice. Noua lege a intrat în vigoare la data de 1 Iunie 2007. Unul dintre principalele motive pentru dezvoltarea și adoptarea Reglementării REACH a fost acela că un număr mare de substanțe au fost fabricate și puse pe piața europeană timp de mulți ani, uneori în cantități foarte mari și cu toate acestea informațiile sunt insuficiente în ceea ce privește pericolele pe care acestea le prezintă pentru sănătatea oamenilor și pentru mediu.
Directiva 2003/10/EC din 6 Februarie 2003 privitoare la cerințele minime de sănătate și securitate cu privire la expunerea muncitorilor la riscurile cauzate de agenți fizici (zgomot)	Scopul acestei directive este acela de a trasa cerințele minime pentru protecția muncitorilor împotriva riscurilor asupra sănătății și securității acestora sau ce pot rezulta din expunerea la zgomot și în special riscul asupra auzului. Aceasta stabilește valorile limitei de expunere și valorile acțiunii de expunere cu privire la nivelul de expunere zilnică și săptămânală la zgomot, precum și presiunea de vârf a sunetului. Angajatorul va evalua și, dacă este necesar, va măsura nivelele de expunere la zgomot la care sunt expuși muncitorii și va elimina sau reduce la minimum riscul de expunere. Acesta trebuie să acorde atenție specială nivelului, tipului și duratei expunerii, limitei de expunere / valorilor de acțiune, efectelor asupra sănătății rezultate dintr-o sensibilitate deosebită a muncitorului, interacțiunilor cu alte riscuri (substanțe ototoxice, vibrații), expunerea la zgomot în afara programului normal de lucru pentru care este responsabil și zgomotului cauzat de semnalele de alarmă la locul de muncă.

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Directiva 2002/44/EC din 25 Iunie 2002 privitoare la cerințele minime de sănătate și securitate cu privire la expunerea muncitorilor la riscurile cauzate de agenți fizici (vibrații)	Scopul acestei directive este acela de a asigura sănătatea și securitatea fiecărui muncitor și de a crea o bază minimă de protecție pentru toți muncitorii comunitari prin detectarea la timp a efectelor adverse asupra sănătății rezultate sau ce pot rezulta din expunerea la vibrații mecanice, în special afecțiunile musculo-scheletale. Aceasta definește valorile limitei de expunere pentru vibrațiile ce afectează mâinile și brațele și pentru vibrațiile ce afectează întregul corp, respectiv în baza unei perioade standardizate de referință de opt ore, simulând o zi de lucru. Angajatorul va evalua și dacă este necesar, va măsura nivelele de expunere la vibrație mecanică ținând seamă de practicile de lucru și de echipamentul de lucru (informații prezentate de producător) și acordând atenție: • nivelului, • tipului și duratei expunerii, • limitei și valorilor de acțiune definite în Directivă, • sensibilității deosebite a muncitorului, • interacțiunii cu vibrațiile cauzate de alte echipamente la locul de muncă, • condițiilor neobișnuite de lucru (în special lucru pe frig) și expunerii la vibrații în afara programului normal de lucru ce se află în responsabilitatea angajatorului
Directiva 92/91/EEC din 3 Noiembrie 1992 privitoare la cerințele minime pentru îmbunătățirea protecției securității și sănătății pentru muncitorii din industriile extractive ale mineralelor prin foraj	Directiva trasează cerințele minime pentru protecția securității și a sănătății muncitorilor din industriile extractive ale mineralelor prin foraj. Conform legii, angajatorii trebuie să acorde atenție următoarelor practici: - locurile de muncă sunt proiectate, construite, echipate, date în funcțiune, exploatate și întreținute astfel încât muncitorii să își poată desfășura munca ce le-a fost alocată fără a pune în pericol securitatea și/sau sănătatea lor și/sau a altor muncitori; - exploatarea locurilor de muncă atunci când muncitorii sunt prezenți are loc sub supravegherea unei persoane responsabile pentru aceasta; - munca ce implică un risc special este alocată doar personalului competent și este realizată conform instrucțiunilor

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

	date; - toate instrucțiunile de siguranță pot fi înțelese de toți muncitorii implicați; - sunt asigurate facilitățile de prim ajutor adecvate; - orice foraje relevante de securitate sunt efectuate la intervale regulate. Angajatorul va asigura un document privitor la securitate și sănătate.
Directiva 90/269/EEC din 29 Mai 1990 privitoare la cerințele minime de sănătate și securitate pentru manipularea manual a sarcinilor acolo unde există riscul în special de accidentarea la spate a muncitorilor	Această directivă indică unele cerințe pentru manipularea manuală a sarcinilor atunci când există un risc în special pentru accidentarea la spate a muncitorilor. Conform directivei, angajatorii trebuie: - să evite nevoia de manipulare manuală a sarcinilor de către muncitori - să ia măsurile adecvate de organizare pentru a reduce riscul dacă manipularea manuală nu poate fi evitată - să se asigure că muncitorii primesc informații și instruire adecvate.
Directivă 89/656/EEC din 30 Noiembrie 1989 privitoare la cerințele minime de sănătate și securitate pentru utilizarea de către muncitori a echipamentului de protecție personală la locul de muncă	Aceasta definește cerințele minime pentru echipamentul de protecție personală. Conform directivei, întregul echipament de protecție personală trebuie: - să fie adecvat pentru riscurile implicate, fără ca echipamentul să ducă la vreun risc sporit; - să corespundă condițiilor existente la locul de muncă; - să țină cont de cerințele ergonomice și de starea de sănătate a muncitorilor; - să se potrivească purtătorului corect după orice reglare necesară. Angajatorul trebuie să asigure echipamentul adecvat gratuit și trebuie să se asigure că acesta este în bună stare de funcționare și condiției igienice. Înainte de selectarea echipamentului de protecție personală, angajatorul trebuie să evalueze dacă echipamentul de protecție personală pe care intenționează să îl folosească îndeplinește cerințele acestei directive.
Directivă 89/655/EEC din 30	Directiva definește cerințele cu privire la caracterul adecvat al

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Noiembrie 1989 privitoare la cerințele minime de sănătate și securitate pentru utilizarea echipamentului de lucru de către muncitori la locul de muncă	echipamentului de lucru și al echipamentului de protecție personală, ce influențează în special riscul de afecțiuni musculo-scheletale. Conform documentului, toate echipamentele de protecție personală trebuie să țină cont de cerințele ergonomice și de starea de sănătate a muncitorului și trebuie să se potrivească purtătorului corect după orice reglare necesară. Aceasta definește unele obligații cu privire la utilizarea echipamentului de lucru, pe care angajatorii trebuie să le respecte: - să aleagă echipamentul de lucru în baza condițiilor specifice de lucru și a pericolelor existente pentru muncitori pentru a elimina sau cel puțin pentru a reduce la minimum acele pericole. - să verifice dacă utilizarea, întreținerea sau repararea echipamentului de lucru ce implică un risc specific sunt realizate doar de muncitori ce au fost desemnați în mod special pentru respectiva sarcină; - să ofere muncitorilor informații adecvate și instrucțiuni scrise cu privire la echipamentul de lucru, precum și o instruire adecvată și să se asigure că muncitorii sunt conștienți de potențialele pericole la care sunt expuși; - să se asigure că echipamentul specific va fi supus unei inspecții inițiale și unei inspecție după fiecare folosire; - să se asigure că echipamentul de lucru este supus unor inspecții periodice și unor inspecții speciale după fiecare apariție; - să țină seamă pe deplin de stația de lucru și de poziția muncitorilor în timpul utilizării echipamentului de lucru, precum și de principiile ergonomice, aplicând cerințele minime de securitate; - să asigure consultanța și participarea muncitorilor.
Directiva 89/391/EEC din 12 lunie 1989 privitoare la introducerea de măsuri pentru încurajarea îmbunătățirii securității și sănătății muncitorilor la locul de muncă	Aceasta este directiva cadru privitoare la sănătatea și securitatea în muncă și are drept scop garantarea cerințelor minime în Europa, în tip ce Statele Membre pot păstra sau institui măsuri mai severe. Aceasta introduce unele prevederi inovative, precum: - termenul de ‘mediu de lucru’ a fost stabilit conform Convenției nr. 155 a Organizației Internaționale a Muncii (ILO) și definește o abordare modernă ținând seamă de securitatea

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

	tehnică precum și de prevenirea generală a sănătății precare. - un nivel egal de securitate și sănătate în beneficiul tuturor muncitorilor (singurele excepții sunt muncitorii interni și anumite servicii publice și militare). - directiva obligă angajatorii să ia măsuri preventive adecvate pentru a face munca mai sigură și mai sănătoasă. - principiul de evaluare a riscului și definește principalele elemente ale acestuia (ex. identificarea riscului, participarea muncitorului, introducerea de măsuri adecvate cu prioritatea de a elimina riscul de la sursă, documentație și reevaluare periodică a pericolelor la locul de muncă). - noua obligație de a implementa măsuri preventive accentuează implicit importanța noilor forme de management al securității și sănătății ca parte din procesele de management general. Aceasta definește, în special, principiile de prevenire precum: • evitarea riscurilor; • evaluarea riscurilor ce nu pot fi evitate; • combaterea riscului de la sursă; • adaptarea muncii la individ, în special în ceea ce privește proiectarea locurilor de muncă, alegerea echipamentului de lucru și alegerea metodelor de lucru și de producție, în special cu privire la ușurarea muncii monotone și a muncii conform unui grad prestabilit de exploatare a forței de muncă și la reducerea efectului acestora asupra sănătății. • adaptarea la progresul tehnic; • înlocuirea celor periculoase cu unele nepericuloase sau mai puțin periculoase; • dezvoltarea unei politici generale coerente de prevenție ce acoperă tehnologia, organizarea muncii, condițiile de lucru, relațiile sociale și influența factorilor cu privire la mediul de lucru; • prioritatea măsurilor colective de protecție asupra măsurilor individuale de protecție; • instrucțiuni adecvate pentru muncitori. Ținând seamă de aceste principii, documentul indică unele măsuri pe
--	---

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

	care angajatorii trebuie să le implementeze: - evaluarea riscurilor cu privire la securitatea și sănătatea muncitorilor, inter alia alegerea echipamentului de lucru, a substanțelor chimice sau a pregătirilor utilizate și dotarea locurilor de muncă. Această evaluare trebuie să fie integrată în toate activitățile întreprinderii și/sau instituției și la toate nivelele ierarhice; - atunci când alocă sarcini unui muncitor, trebuie să țină seamă de capacitățile muncitorului în ceea ce privește sănătatea și securitatea; - să se asigure că planificarea și introducerea de noi tehnologii sunt supuse consultării cu muncitorii și/sau cu reprezentanții acestora, în ceea ce privește consecințele selectării echipamentului, condițiile de lucru și mediul de lucru pentru securitatea și sănătatea muncitorilor; - să ia măsurile adecvate pentru a se asigura că doar muncitorii care au primit instrucțiuni adecvate pot avea acces în zonele în care există un pericol specific grav.
--	--

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

5. Initiative nationale in promovarea RSI industria cimentului din Romania

5.1 Sanatate si Securitate la locul de munca

5.1.1. Stabilirea obiectivelor si masurarea performantelor in domeniul sanatatii si securitatii la locul de munca: exemple de initiativa relevante

Autor: Gavrilă Mircea - CARPATCEMENT HOLDING DEVA

Strategia de dezvoltare economica a Romaniei si de integrare in Uniunea Europeana prevede ca obiectiv prioritar adoptarea aquis-ului comunitar in domeniul sanatatii si securitatii in munca din perspectiva asigurarii cerintelor minime de securitate si sanatate in munca.

In acest context in legislatia nationala in domeniul securitatii si sanatatii in munca a fost creat cadrul general pentru desfasurarea activitatii in domeniul securitatii si sanatatii in munca si s-a stabilit obligativitatea realizarii acestei activitati de catre fiecare angajator ca parte componenta a sistemului de management al securitatii si sanatatii in munca. Obligativitatea implementarii unui sistem de management al securitatii si sanatatii in munca constituie de asemenea un element de noutate in legislatia nationala in domeniu.

Stabilirea obiectivelor in domeniu sanatatii si securitatii in munca este un punct important din sistemul de management al sanatatii si securitatii. De aceea fiecare angajator are obligatia de a-si stabili si mentine obiective documentate pentru sanatate si securitate ocupationala, pentru fiecare functie si nivel relevante.

Obiectivele de sanatate si securitate in munca trebuie sa satisfaca urmatoarele conditii:

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

- Sa fie proprii organizatiei si sa tina cont de marimea, natura si complexitatea activitatilor desfasurate de catre aceasta;
- Sa fie elaborate in conformitate cu legislatia si reglementarile nationale, pertinente si aplicabile precum si cu obligatiile tehnice si economice ale organizatiei in ceea ce priveste securitatea si sanatatea in munca;
- Sa vizeze imbunatatirea continua a protectiei securitatii si sanatatii salariatilor in vederea obtinerii celor mai bune rezultate in materie de securitate si sanatate in munca;
- Sa fie realiste si realizabile;
- Sa fie cuprinse intr-un document si comunicate tuturor persoanelor interesate la toate nivelurile organizatiei;
- Sa fie evaluate periodic si daca este necesar actualizate.

Indiferent de domeniul in care activeaza angajatii au dreptul sa lucreze in conditii de munca sigure care sa protejeze sanatatea. De aceea securitatea si sanatatea in munca trebuie sa fie un obiectiv major al oricarei companii responsabile.

Pentru industria cimentului aceasta problema este una arzatoare. Securitatea si sanatatea muncitorilor pot fi afectate atat de procesele de fabricare a cimentului (zgomot, praf, etc) cat si de echipamentele de munca folosite, utilaje tehnologice de mare capacitate actionate electric care functioneaza in regim continuu. De aceea pentru companiile producatoare de ciment una dintre cele mai importante prioritati este managementul securitatii si sanatatii in munca.

In primii ani dupa 1989 numarul accidentelor de munca continua sa fie relativ mare. Dupa achizitionarea fabricilor de catre marile companii producatoare de ciment s-a produs schimbarea. De atunci companiile si-au propus nu doar sa respecte prevederile legale privind securitatea si sanatatea in munca, ci sa atinga un obiectiv mult mai ambitios “**Zero accidente de munca**”.

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Pentru a atinge acest obiectiv a fost nevoie de o schimbare la nivelul responsabilităților și procedurilor. De aceea în fiecare fabrică au fost înființate în conformitate cu legea securității și sănătății în muncă două noi structuri: Comitetul de Securitate și Sănătate în Muncă (CSSM) și Serviciul Intern de Prevenire și Protecție (SIPP). Pe de altă parte companiile au obținut certificarea unui sistem integrat calitate- mediu- sănătate și securitate ocupatională.

Ca urmare a implementării politicii companiilor privind securitatea și sănătatea în muncă și a măsurilor de prevenire și protecție numărul accidentelor de muncă a scăzut în mod constant și decisiv, ajungându-se la performanțe deosebite în unele fabrici la care nu au mai fost înregistrate accidente de muncă de ani buni.

Un alt obiectiv important **“Zero accidente de muncă mortale pentru angajații proprii”** iar pentru realizarea lui au fost întreprinse următoarele acțiuni:

- Evaluarea riscurilor de accidentare și îmbolnăvire profesională pentru locuri de muncă nou create ori în situația modificării tehnologiei, procedurilor de lucru, după accidente de muncă;
- Elaborarea, aprobarea și difuzarea Planului de Prevenire și Protecție;
- Urmărirea realizării măsurilor stabilite în Planul de Prevenire și Protecție;
- Monitorizarea aspectelor legate de securitatea și sănătatea în muncă (instruiri, testări conform legislației în vigoare, programare inspecții interne, realizare inspecții interne, realizare corecții în urma inspecțiilor interne, raportare stadiu, realizare corecții, testare planuri pentru situații de urgență și capacități de răspuns);
- Urmărirea rezolvării măsurilor dispuse de către autorități ca urmare a identificării unor abateri de la prevederile legislației în vigoare aplicabile;
- Acordarea de echipamente individuale de protecție lucrătorilor în funcție de riscurile de accidentare /îmbolnăvire profesională existente la locurile de muncă;

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

- Urmarirea modului de utilizare de catre lucratori a echipamentelor individuale de protectie la locul de munca;
- Achizitionarea de brosure cu reglementari legale in domeniul SSM, SU, legi, hotarari de guvern, fise tehnice de securitate, registre de evidente, fise de intruire individuale privind securitatea si sanatatea in munca, situatii de urgent;
- Asigurarea/ urmarirea efectuarii examenarilor medicale si psihologice lucratorilor conform cerintelor legale aplicabile;
- Efectuarea de determinari de noxe fizice/ chimice la locurile de munca prin institute abilitate;
- Continuarea organizarii sistemului de motivare a angajatilor proprii in vederea realizarii obiectivului “zero accidente de munca” prin organizarea de tombole;
- Realizarea programului de masuri pentru locurile de munca cu depasire de silice cristaline respirabile.

Alt obiectiv prioritar este: **“Zero accidente mortale pentru persoanele care lucreaza sub controlul companiei”** pentru care au fost intreprinse urmatoare actiuni:

- Instruirea lucratorilor firmelor furnizoare de lucrari/ servicii cu prevederile protocolului si identificarea instruirii in fisa de instruire colectiva;
- Intruirea si constientizarea altor persoane care lucreaza sub controlul organizatiei (clienti, vizitatori, elevi si student in practica) privind respectarea cerintelor si reglementarilor legale in vigoare in domeniul securitatii si sanatatii in munca in vederea minimizarii riscurilor de accidente si imbolnaviri profesionale;
- Realizarea de inspectii interne privind respectarea cerintelor de SSM, SU, mediu de catre firmele terte furnizoare de lucrari/ servicii care desfasoara activitati pe amplasamentul organizatiei;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

- Emiterea de adrese/ note catre angajatorii firmelor terte furnizoare de lucrari/ servicii in cazul identificarii de deficiente privind SSM, SU, mediu si nerespectarea prevederilor protocolului incheiat intre cele doua parti;
- Informarea conducerii societatii si a firmelor terte furnizoare de lucrari/ servicii privind deficiențele constatate in activitățile acestora;
- Urmărirea rezolvării deficiențelor constatate in activitatea firmelor terte.

Al patrulea obiectiv este: **“Zero penalitati datorate nerespectării cerintelor legale in domeniul securitatii si sanatatii in munca”** iar pentru realizarea lui au fost intreprinse urmatoarele actiuni:

- Elaborarea programelor de intruire/ testare pentru conducatorii locurilor de munca si lucratori, pe meserii si activitati, autorizarea interna a lucratorilor conform cerintelor legale aplicabile;
- Efectuare de intruiri, testari, autorizari interne, inregistrarea rezultatelor obtinute;
- Efectuare controlului medical si psihologic al lucratorilor in conformitate cu cerintele legale aplicabile;
- Mentinerea inregistrarilor aferente rezultatelor examenarilor medicale si psihologice (fise aptitudine, liste cu personal apt/ inapt/ apt conditionat, avize psihologice);
- Elaborarea/ actualizarea de instructiuni proprii de securitate si sanatate in munca pentru activitățile desfășurate, echipamente de munca, activități noi, lucrări extraordinare (cu risc ridicat de accidentare);
- Obținerea atestărilor pentru instalațiile din arii periculoase;
- Prezentarea dovezilor/ documentelor si oferirea relatiilor solicitate de inspectorii de munca/ sanitari in timpul controlului sau la cercetarea accidentelor de munca;
- Urmărirea realizării măsurilor dispuse de autorități ca urmare a identificării unor abateri de la prevederile legislației in vigoare aplicabile.

Camporecchio Educational

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Obiectivele de securitate si sanatate ocupationala alaturi de obiectivele de mediu si cele de calitate stau la baza stabilirii obiectivelor individuale (exemplu: acord de performanta). Realizare obiectivelor individuale conform evaluarii facute de catre seful direct al locului de munca (al celui evaluat) are ca finalizare acordarea de prima semestrială fiecarui angajat.

Acordul de performanta este compus din doua componente:

1. Criteriile de evaluare semestriale care sunt: calitatea muncii, respectarea termenelor, anticiparea si rezolvarea efectiva a problemelor, capacitatea de a lua decizii si asumarea responsabilitati, deschiderea spre schimbare/ adaptabilitate/ flexibilitate, identificarea prioritatilor, preocuparea pentru dezvoltarea personala si participarea la programele organizate, orientarea spre respectarea si promovarea protectiei mediului, influenta pozitiva asupra climatului echipei. Fiecare criteriu se noteaza semestrial de evaluator si in functie de media obtinuta cel evaluat primeste o prima semestrială mai mare sau mai mica.
2. Obiectivele personale pentru anul in curs cum ar fii:
 - certificarea sistemul de management al responsabilitatii sociale avand ca referinta SA 8000/ 2008;
 - mentinerea certificarii sistemului integrat de management;
 - zero accidente de munca mortale pentru angajatii proprii si angajatii firmelor terte care isi desfasoara activitatea in sucursala.
 - Adunandu-se cele doua medii de la punctele 1 si 2 se obtine evaluare anuala, performanta care la randul ei se premiaza in functie de punctajul obtinut.

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

5.1.2. Sfaturi pentru activități de prevenire în domeniul sănătății și securității la locul de muncă, luând în considerare implicarea angajaților și a reprezentanților acestora

Autor: Ing. Dragan Ioan - Lafarge Ciment Hoghiz

A. Sănătatea și Siguranța la locul de muncă

Sănătatea și Siguranța la locul de muncă reprezintă un subiect central al condițiilor de lucru și este tema centrală în ceea ce privește Responsabilitatea Socială a Corporațiilor. La nivel de instituție, în Europa există un grad ridicat de conștientizare a importanței aspectelor de Sănătate și Siguranță la locul de muncă. Începând din 1989, Comisia Europeană a emis prevederi cu privire la această temă, prevederi axate în general pe aspecte mai specifice, prin intermediul mai multor directive.

Unul dintre principalele aspecte legate de sănătate și siguranță în industria cimentului este nivelul accidentelor grave și mortale la locul de muncă, și consecințele negative ale acestora asupra dezvoltării activităților.

Conceptul de sanatate si securitate. Reprezinta conditiile în care se desfasoara procesele de munca, complexitatea echipamentelor de munca, intensitatea efortului mental, volumul din ce în ce mai mare si complexitatea informatiilor necesare de receptionat si prelucrat necesita organizarea si desfasurarea muncii si a activitatilor social-administrative pe baza noilor principii de cunoastere, înțelegere si aplicare a standardelor si normelor de securitate si sanatate a muncii. Conceptul de sanatate si securitate constituie un ansamblu de activitati institutionalizate având ca scop asigurarea celor mai bune conditii în desfasurarea procesului de munca, apararea vietii, integritatii corporale si sanatatii lucratorilor si a altor persoane participante la procesul de munca. Normele si standardele de securitate a muncii reprezinta un sistem unitar de masuri si reguli aplicabile tuturor participantilor la procesul de munca. Activitatea de prevenire si protectie are ca scop asigurarea celor mai bune conditii de

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

munca, prevenirea accidentelor si a îmbolnavirilor profesionale în rândul lucrătorilor si adaptarea la progresul științei si tehnicii. In conformitate cu aceste reglementari, obligatia de a asigura securitatea si sanatatea, în toate aspectele referitoare la munca, revine conducătorului unitatii iar obligatiile lucrătorilor nu afectează principiul responsabilitatii angajatorului.

Securitatea si sanatatea în munca, obiectivele securitatii si sanatatii :

- armonizarea legislatiei nationale cu cea a Uniunii Europene pe probleme privind calitatea vietii, protectia mediului înconjurator, asigurarea vietii, securitatii si sanatatii angajatilor;
- constientizarea lucrătorilor în cunoasterea si respectarea normelor si standardelor de securitate si sanatate a muncii în amenajarea, dotarea locurilor de munca, exploatarea în conditii de siguranta a echipamentelor de munca în scopul evitarii producerii accidentelor de munca si a îmbolnavirilor profesionale;
- eliminarea sau diminuarea factorilor de risc de accidentare si/sau îmbolnăvire profesionala existenti în sistemul de munca (executant - sarcina de munca - mijloace de productie - mediul de munca), informarea, consultarea si participarea lucrătorilor si a reprezentantilor acestora;
- aplicarea cu prioritate a masurilor de protectie colectiva si de prevenire a accidentelor de munca si îmbolnavirilor profesionale fata de masurile de protectie individuala.

Implementarea sistemului de management al sănătății și siguranței. Pentru un management responsabil în domeniul Sănătății și Siguranței, sunt necesare instrumente de evaluare a riscului, de management, de monitorizare și de îmbunătățire continuă.

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Acest proces este deosebit de important pentru măsurarea aspectelor de sănătate și siguranță ocupaționale și include mai multe faze, dintre care o parte centrală este dedicată evaluării riscurilor.

Unele companii și-au definit, de asemenea, indicatori noi și rapoarte specifice pentru a identifica mai bine riscurile în vederea eliminării acestora. Exemplele includ *Echipamentul de protecție*, *Lucrul la înălțime*, *Lucrul în spații închise*, *Echipamente mobile*, *Lucrul cu contractanți*, *Risk management*, etc.

Definirea unei Politici de Sănătate și Siguranță. Companiile își definesc o politică generală de Sănătate și Siguranță de care ar trebui să se țină cont atunci când se iau decizii în cadrul companiei. Această politică definește obiective, ținte și termene generale și specifice de atins în ceea ce privește prevenirea problemelor de sănătate și siguranță. Majoritatea companiilor și-au definit o Politică a Siguranței sau o politică mai completă de sănătate și siguranță, numită în unele cazuri “Ambiția pentru Sustenabilitate” sau “Harta rutieră a siguranței” în care își definesc principiile și obiectivele pe această temă și acțiunile specifice pentru atingerea acestora. Unele dintre aceste companii solicită contractorilor să aplice aceleași politici de sănătate și siguranță cu scopul de a le da acestora un exemplu și de a răspândi aceleași valori. Pentru majoritatea companiilor din industria cimentului, cel mai frecvent obiectiv este îmbunătățirea continuă și monitorizarea regulată a progresului înregistrat, declararea obiectivului de “**Zero accidente**”.

Conceptul de management al securității și sănătății în muncă. Reprezintă componenta managementului general, care include structura organizatorică, activitățile de planificare, responsabilitățile, practicile, procedurile, resursele pentru elaborarea, implementarea, realizarea și revizuirea planului de securitate și sănătate în muncă.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Pentru a asigura securitatea și sănătatea muncii în unități conducătorii acestora trebuie să implementeze un sistem de management al securității și sănătății în muncă, ce constituie o parte componentă a sistemului general de management.

Sistemul include următoarele elemente:

- politica securității și sănătății în muncă
- elaborarea politicii de securitate și sănătate în muncă
- participarea angajaților
- organizare
- structura și responsabilități
- competența și instruire
- consultare și comunicare internă
- comunicare externă
- documentația sistemului de management al securității și sănătății în muncă
- documentația sistemului de management al securității și sănătății în muncă
- controlul documentelor și al datelor
- înregistrări și gestiunea înregistrărilor
- planificare și implementare
- analiză inițială
- planificarea și implementarea sistemului
- obiectivele securității și sănătății în muncă
- prevenirea riscurilor profesionale
- evaluarea și controlul riscurilor
- prevenirea situațiilor de urgență și capacitatea de răspuns
- achiziționarea de produse și servicii
- cerințe pentru contractanți

Camportecchio Educational

ecosistemi

Italian Centre for
Social Responsibility

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

- evaluarea performantei sistemului de management al securitatii si sanatatii în munca
- masurarea si monitorizarea performantei
- disfuncțiile sistemului de management al securitatii si sanatatii în munca
- auditul securitatii si sanatatii în munca
- auditul de conformitate
- auditul sistemului de management al securitatii si sanatatii în munca
- analiza si revizuirea managementului
- actiuni preventive si corective
- actiuni pentru îmbunatatirea continua

Atenția acordată Contractorilor. Anumite companii acordă o atenție deosebită contractorilor, pentru a se asigura că aceleași condiții de lucru și proceduri de sănătate și siguranță ocupaționale sunt respectate în lanțul de valoare. Inițiative originale a fost implementate de către diferite companii, constând în crearea unui *Legitimații de siguranță* pentru toți angajații unui contractor. Legitimația de acces certifică faptul că angajații dețin toate documentele profesionale și licențele necesare, și că au absolvit un curs complet de siguranță la locul de muncă. Ea este acordată în urma unei evaluări care include și audituri la locul de muncă.

Evaluarea riscurilor. Punctul de plecare în optimizarea activității de prevenire a accidentelor de muncă și îmbolnăvirilor profesionale într-un sistem îl constituie evaluarea riscurilor din sistemul respectiv. Indiferent că este vorba de un loc de muncă, un atelier sau o întreprindere, o asemenea analiză permite ierarhizarea riscurilor în funcție de dimensiunea lor și alocarea eficientă a resurselor pentru măsurile prioritare. Evaluarea riscurilor presupune identificarea tuturor factorilor de risc din sistemul analizat și cuantificarea dimensiunii lor pe

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

baza combinației dintre doi parametri: gravitatea și frecvența consecinței maxime posibile asupra organismului uman. Se obțin astfel niveluri de risc parțiale pentru fiecare factor de risc, respectiv niveluri de risc global pentru întregul sistem analizat.

Identificarea pericolelor și evaluarea riscurilor se face pentru fiecare componentă a sistemului de muncă, respectiv executant, sarcina de muncă, mijloace de muncă/echipamente de muncă și mediul de muncă pe locuri de muncă/posturi de lucru. Procesul se finalizează prin elaborarea planului de prevenire și protecție care trebuie urmărit și actualizat cu o anumită periodicitate.

Activitatea de prevenire și protecție. Angajatorul are obligația de a asigura securitatea și sănătatea lucrătorilor în toate aspectele legate de muncă. La nivelul angajatorului activitatea de prevenire și protecție se organizează având la bază principiile:

- obligația de a asigura securitatea și sănătatea lucrătorilor, în toate aspectele referitoare la muncă, revine angajatorului;
- obligațiile lucrătorilor în domeniul securității și sănătății în muncă nu vor afecta principiul responsabilității angajatorului;
- evitarea riscurilor;
- evaluarea riscurilor care nu pot fi evitate;
- combaterea riscurilor la sursă;
- asigurarea aceluiași nivel de protecție a muncii pentru toți angajații, indiferent de natura sau durata contractului de muncă.

Organizarea activităților de prevenire și protecție este realizată de către angajator, în următoarele moduri:

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

- prin asumarea de catre angajator, a atributiilor pentru realizarea masurilor prevazute de lege;
- prin desemnarea unuia sau mai multor lucratori pentru a se ocupa de activitatile de prevenire si protectie;
- prin înfiintarea unui serviciu intern de prevenire si protectie;
- prin apelarea la servicii externe de prevenire si protectie.

Instruirea la locul de munca. Instruire la locul de munca are ca scop prezentarea riscurilor pentru securitate si sanatate in munca, prezentarea masurilor si activitatilor de prevenire si protectie specifice fiecarui loc de munca.

Pentru a-si atinge scopul, instruirea la locul de munca va cuprinde cel putin urmatoarele:

- informatii privind riscurile de accidentare si imbolnavire profesionala specifice locului de munca;
- prevederile instructiunilor proprii elaborate pentru locul de munca;
- masuri la nivelul locului de munca privind acordarea primului ajutor, stingerea incendiilor si evacuarea lucratorilor, precum si in cazul pericolului grav si iminent;
- prevederi ale reglementarilor de securitate si sanatate in munca privind activitati specifice ale locului de munca;
- demonstratii practice privind activitatea pe care persoana respectiva o va desfasura si exercitii practice privind utilizarea echipamentului individual de protectie, a mijloacelor de alarmare, interventie, evacuare si de prim ajutor, aspecte care sunt obligatorii.

Continutul instruirii la locul de munca trebuie sa fie in conformitate cu tematicile intocmite de catre angajatorul care si-a asumat atributiile din domeniul securitatii si sanatatii in munca sau lucratorul desemnat sau un lucrator al serviciului intern sau serviciul extern de prevenire

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

si protectie si aprobate de catre angajator, tematici care vor fi pastrate la persoana care efectueaza instruirea.

Durata instruirii la locul de munca depinde de riscurile pentru securitate si sanatate in munca, precum si de masurile si activitatile de prevenire si protectie la nivelul fiecarui loc de munca.

Instruirea la locul de munca se face:

- persoanelor nou angajate, potrivit legii, inclusiv studentilor, elevilor in perioada efectuării stagiului de practica, precum si ucenicilor si altor participanti la procesul de munca, cu exceptia persoanelor care presteaza activitati casnice;
- lucratorilor detasati de la o unitate la alta;
- lucratorilor delegati de la o unitate la alta;
- lucratorilor pusi la dispozitie de catre un agent de munca temporara;
- lucratorilor carora li s-a schimbat locul de munca in cadrul organizatiei.

Instruirea la locul de munca se face in grupuri de cel mult 20 de persoane. Instruirea la locul de munca se face de catre conducatorul direct al locului de munca. Instruirea la locul de munca se va finaliza cu verificarea cunostintelor lucratorului instruit de catre seful ierarhic superior celui care a facut instruirea, iar rezultatul verificarii va fi consemnat in fisa individuala de instruire.

B. Bunele Practici de Sănătate și Siguranță Ocupațională i nIndustria Cimentului

Managementul bunelor practici pentru implementarea elementelor de siguranță definește reguli specifice pentru evitarea riscurilor de siguranță. In continuare se vor prezenta cateva bune practici, rezultatele acestora fiind apreciate ca avand impact asupra dezvoltarii si motivarii lucratorilor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

1. SCUT, management modern al securitatii si sanatatii in munca.

Convingeri de bază:

- toate accidentele pot fi prevenite
- toate incidentele trebuie prompt raportate

Caracteristicile unei bune organizări:

- implicare maximă.
- analiza și judecata la toate nivelele.
- fluxul de informații de jos în sus.
- fluxul de informații de sus în jos
- toate ramurile și nivelele lucrează împreună

Camptorecchio Educational

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Inspecție – Audit (comparatie)

<u>Inspectie</u>	<u>Audit</u>
Lucruri Pasiva Experti Negativ Document / urmarire	Oameni Interactiva Toti (noi) Pozitiv+ Negativ Document / urmarire

Beneficiile Auditarilor :

- Prevenirea accidentelor și a daunelor
- Consolidarea comportamentului sigur
- Creșterea conștientizării securității și sănătății în muncă
- Stabilirea standardelor
- Înțelegerea standardelor
- Respectarea standardelor
- Identificarea slăbiciunilor din sistemele de securitate și sănătate în muncă
- Identificarea/corectarea situațiilor periculoase
- Motivarea oamenilor

Principalele etape ale auditului :

- Observarea unor acțiuni, condiții și practici de muncă, atât sigure cât și periculoase.
- Discutarea cu angajații a observațiilor și a aspectelor de securitate în muncă legate de activitatea lor.
- Câștigarea angajamentului angajaților pentru munca în condiții de securitate.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSORU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Categorii de observații:

- Reacțiile oamenilor
- Pozițiile oamenilor, inclusiv ergonomia
- Îmbrăcămintea și echipamentul personal de protecție
- Unelte și echipamente
- Procedurile și ordinea și curățenia la locul de muncă

Când cineva lucrează în condiții periculoase:

- Observați, apoi atrageți atenția persoanei.
- Comentați ceea ce făcea angajatul în condiții de securitate.
- Discutați cu angajatul:
 - posibilele consecințe ale unui act periculos
 - modalități mai sigure de a face munca
- Obțineți acordul angajatului de a lucra în condiții de siguranță pe viitor

Camporlecchio Educational

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

- Discutați alte probleme de siguranță la locul lui de muncă.
- Mulțumiți angajatului

Discutarea unei acțiuni periculoase:

Dacă faceți un comentariu:

- exprimați-vă îngrijorarea.
- axați-vă pe efecte, nu pe acțiune.

Dacă întrebați:

- întrebați ca să investigați.
- întrebați să aflați, nu ca să dați lecții

Sistemul de audit:

- programare audit.
- observarea oamenilor la locul de muncă.
- discuția cu angajații.
- înregistrarea auditului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSORU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

- urmărirea procesului

Posibile întrebări ale auditorilor:

- Ce reguli ti se par greu de urmat?
- Cum esti informat despre regulile de protectia muncii?
- Ce faci tu personal pentru evitarea accidentelor?
- Ce activitati consideri periculoase?
- Cum ai evalua importanta data de colegi securitatii muncii?
- Ce greseli consideri ca exista in abordarea ei?
- Cum evaluezi riscurile in activitatea ta zilnica?
- Unde te astepti sa se inregistreze viitorul accident?
- Cand s-a intamplat ultimul accident in uzina?
- Care-s masurile stabilite pentru evitarea altor accidente similare?

Folosirea informațiilor de audit:

- Consolidarea elementului pozitiv
- Detectarea problemelor în curs de dezvoltare
- urmărire
- întreprinderea de acțiuni
- Observarea tendințelor
- Evaluarea personalului

2. VFL (VISIBLE FELT LEADERSHIP) - Program adresat managementului.

Camptorecchio Educational

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Visible Felt Leadership Angajații își “văd” managerii vorbind despre safety și “simt” importanța sa pentru companie. **NOI CA LIDERI** conducem folosind lucrul cel mai important pe care îl avem “TIMPUL NOSTRU. Oamenii acționează nesigur pentru că noi **CA LIDERI** le permitem să o facă!! Ei fac ceea ce cred că vrem noi să facă!

Analiza ABC a Comportamentului Uman

- A - Antecedent
 - Ceea ce determina actele noastre
 - Ceea ce ne face sa ne dorim sa actionam intr-un anumit fel
- B - Comportament (Behavior)
 - Ceea ce facem
 - Ceea ce spunem
- C - Consecinta
 - Ce ni se intampla ca rezultat al comportamentului
 - Ce ne face sa continuam / incetam un comportament

SCOPUL CONVERSAȚIILOR VFL :

Observarea comportamentelor la locul de muncă, urmată de o discuție despre postul respectiv, cu următoarele scopuri:

- Întărirea comportamentelor sigure
- Identificarea comportamentelor nesigure și discuție cu persoana implicată, prin depistarea riscurilor și evidențierea posibilelor consecințe

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

- Stabilirea unei modalități sigure pentru a opri actele nesigure sau pentru a-i ajuta să continue împreună cu supervisorul, dacă este necesar
- Identificarea altor aspecte problematice de safety
- Conversația trebuie să fie o experiență pozitivă!!!
- Înregistrarea datelor în interesul managerului și al Lafarge

Scopul discuției este prevenirea vătămărilor și îmbolnăvirilor ocupaționale.

VFL – CONVERSAȚII BAZATE PE COMPORTAMENTE, DE CE TREBUIE SĂ LE DESFĂȘURĂM?

- Le permit liderilor să demonstreze vizibil și să își măsoare angajamentul pentru H&S
- Le oferă liderilor posibilitatea de a lăuda și motiva comportamentul sigur
- Contribuie la identificarea actelor și condițiilor nesigure; partea ascunsă a aisbergului
- Dialog constructiv menit să contribuie la găsirea și agrearea unor soluții practice
- VFL este un proces complet:
 - se fac și se consemnează observații
 - datele sunt colectate și utilizate pozitiv
 - se stabilesc și se implementează acțiuni corectoare.
- Evidențiază punctele forte și punctele slabe ale sistemului de safety
- Cresc în mod constant nivelul de conștientizare a angajaților și subliniază prioritatea nr. 1 a companiei
- Îi motivează pe angajați să lucreze sigur
- PREVIN RĂNIRILE

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

SCURT GHID VFL AUDIT, abordarea in 9 pasi :

Pasul 1: Opriti-vă & observați

Aruncați o scurta privire pentru a vedea daca vă atrage ceva atenția. Priviți ceea ce fac oamenii, ce echipamente utilizează, ce EIP poartă și cum arată mediul de lucru.

Pasul 2: Prezentați-vă (dacă nu cunoașteți deja persoana)

Spuneți-vă numele, după care ați putea să le spuneți in ce departament lucrați . După aceea, întrebați care este numele lor, zâmbiți! Dați mâna cu ei, dacă acest lucru vă face plăcere, acesul lucru înlesnește un contact fizic prietenos.

Pasul 3: Spuneți-le ce faceți, de ce vreți sa discutati cu ei

Acest lucru îi face să se simtă liniștiți și îi convinge că intențiile dumneavoastră sunt bune și nu sunteți acolo pentru a-i prinde pe picior greșit! Trebuie să faceți acest lucru cu propriile cuvinte, dar fiți scurt și la obiect. De exemplu, "Mă aflu aici pentru a discuta cu oamenii despre munca lor, despre orice riscuri și ce putem face pentru a le prevenii; este vorba doar de a opri incidentele și accidentele de mâine. Aveți câteva minute pentru a discuta?"

Pasul 4: Activitatea și etapele acesteia

Aici puneți întrebări, ascultați și vă manifestați CURIOZITATEA. Doriți să îi faceți să vă vorbească despre etapele activității lor in câteva detalii. Nu uitați, prin aceasta doriți să îi faceți pe ei să VIZUALIZEZE etapele activității pe care o desfășoară; pe măsură ce fac acest lucru, pot să vadă ce lucruri funcționează și unde ar putea exista riscuri. Pe măsură ce vă prezintă etapele, întrebați-vă dacă aveți o imagine foarte bună despre modul în care această persoană își desfășoară activitatea. NU FACEȚI PRESUPUNERI cu privire la desfășurarea activității, mai ales dacă o cunoașteți bine: persoana respectivă ar putea să acționeze într-un mod diferit, ceea ce ar putea presupune riscuri la care nu v-ați gândit. Dacă nu aveți o imagine

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

completă cu privire la modul în care persoana își desfășoară activitatea, solicitați mai multe detalii, ex. "Cum faceți asta?", și "Puteți să îmi arătați?". Această etapă este foarte importantă: li oferă persoanei oportunitatea de a se implica în discuție și, cu cât face mai mult acest lucru, cu atât mai mult veți înțelege perspectiva acesteia. În cazul discuțiilor cu personalul de birou, este util să adresați întrebarea mai general, ex. "Care este rolul dumneavoastră și ce fel de lucruri faceți în acest rol?"

Pasul 5: Lăudați comportamentele sigure.

Pasul 6: întrebați care este cel mai rău lucru ce se poate întâmpla, cel mai mare risc, etc.

În mod normal, veți adresa aceste 3 întrebări într-o succesiune rapidă: "Care este cel mai grav incident care ar putea avea loc în cadrul acestei activități?", "Care ar fi consecințele acestui lucru?", "Cum s-ar putea întâmpla acest lucru?". Uneori trebuie să fiți flexibili în această etapă. De exemplu, dacă aveți o discuție cu o persoană care lucrează la birou, ar putea fi dificil pentru aceasta să identifice 'cel mai grav accident'. În aceste cazuri, ați putea adresa o întrebare mai generală, de genul: "Ce fel de pericole sau riscuri există în activitatea dumneavoastră?". Dacă persoana nu poate identifica niciunul, puteți întreba despre alte lucruri pe care le face, de exemplu mobilitatea în incinta biroului, utilizarea scărilor, orice activități de manipulare manuală pe care le desfășoară, călătoriile în interes de serviciu sau la și de la birou. Ați putea întreba și despre accidente tipice ce ar putea avea loc în birouri, sau ce accidente au avut loc în birou în ultimul an. Încercați. Veți găsi întotdeauna ceva despre care merită discutat! Uneori, persoana va numi cel mai grav accident, dar va spune că este imposibil să se întâmple acest lucru. Veți dori atunci să întrebați de ce și veți încerca să vă convingeți că persoana respectivă face într-adevăr tot posibilul pentru a preveni acest lucru.

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Dacă pot face acest lucru, îi laudați și le mulțumiți pentru timpul acordat. Dacă vedeți ceva ce vă neliniștește, dar care nu a apărut în cadrul discuției, puteți întreba. Fiți siguri că percepeți mesaje ascunse în această etapă

•VFL SE REFERĂ ÎN TOTALITATE LA ASCULTARE, CUM ARĂTĂM ASTA?

- Răspuns non-verbal (ex. dând din cap)
- Răspuns verbal
- Nearătând nerăbdarea de a vorbi
- Reproducere - rezumând ceea ce a spus persoana pe măsură ce înaintați •în cele din urmă, rezumați

DAR ASCULTAȚI MESAJELE ASCUNSE!!!

Ei bine, **fac** asta în felul următor...

In mod normal fac asta în felul următor...

De obicei fac asta în felul următor...

Dacă totul e bine fac asta în felul următor...

Dacă am timp fac asta în felul următor...

Păi, **conform procedurii** trebuie să fac asta în felul următor...

Am avut (aproape am avut) un accident așa că acum fac asta în felul următor (mai știe cineva asta?) Păi, **nu sunt prea sigur cum ar trebui** dar...

Pasul 7: Găsiți cauza oricărui comportament nesigur sau oricăror condiții nesigure.

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Dacă ați identificat un comportament nesigur în pasul 6, întrebați "De ce vă asumați riscul?" pentru a descoperi cauzele.

Pasul 8: Găsiți soluții la comportamentul nesigur sau condițiile _ nesigure.

Întrebați-i ce pot el face pentru a evita producerea celui mai grav accident: nu uitați, cele 2 întrebări aici sunt :CE puteți face?" și "CUM puteți face asta?".

Pasul 9: Obțineți angajamentul de a acționa.

Întrebarea cheie aici este "CÂND puteți" face asta?". Priviți-i în ochi și întrebați! Dacă vă amintiți, facilitați mai multe soluții. Întrebarea este "Mai este și altceva ce puteți face?" Apoi este ciclul CE-CUM-CÂND până când s-au epuizat toate soluțiile. Uneori, aceste încercări generează câteva soluții bune, simple. Dacă apar mai multe soluții în urma discuției, este bine să le rezumați. Lăudați soluțiile și angajamentul.

ÎN FINE, AMINTIȚI-VĂ PRINCIPIILE FUNDAMENTALE.....

Nu închideți niciodată ochii la un comportament nesigur fără să discutați cu persoanele implicate

Stabiliți mereu de comun acord modalitatea sigură de a executa sarcinile și obțineți angajamentul de a acționa în siguranță înainte de a încheia interviul – e nevoie de timp!

Dacă închideți ochii – veți stabili un standard

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

PLANIFICAREA VFL, Dacă nu ai un plan, planul tău este să eșuezi!!

- Stabiliți cu atenție timpul pentru vizite
- Țintiți activitățile cu risc ridicat.
- Lipsă de profunzime – “Nu generați liste superficiale”
- Verificați vizitele d-voastră anterioare
- Ce acțiuni au rezultat?
- Monitorizați acțiunile.

ÎNCHEIEREA VFL – În mod corect!!!!

- Încheierea VFL este esențială
- NU ațișăți un aer de superioritate
- Feedback pentru individ și pentru supervisor & asigurați-vă că se întreprind acțiuni!

3. CENTRU DE INSTRUIRE SAFETY

Instruirea lucrătorilor este o etapă esențială în activitate de prevenire și protecție. De aceea un rol important îl joacă modul în care această instruire este organizată, condițiile în care se desfășoară, acestea determinând bagajul/calitatea de cunoștințelor SSM dobândite de lucrători după primul contact cu echipa de safety a unei companii. Buna practică constă în amenajarea unor spații destinate exclusiv activității de instruire, locații în care persoanele instruite beneficiază deja de parte practică a instruirii, înainte de contactul efectiv cu terenul, cu lucrarea/condițiile reale de lucru.

În continuare, prezentarea acestei bune practici pe baza unor seturi de imagini mai mult decât elocvente/gritoare :

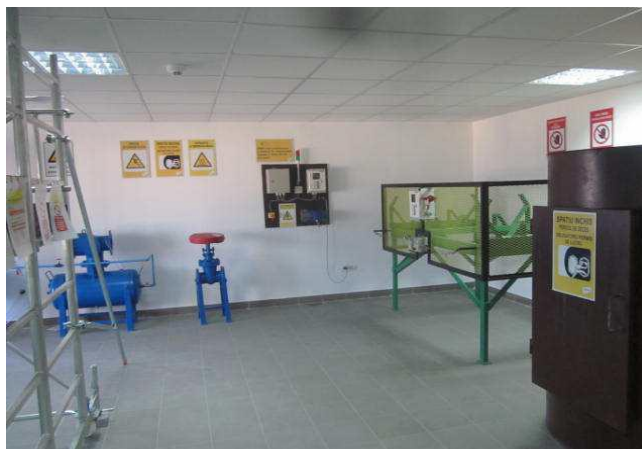

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Spatii instruire teoretica si practica:

Echipament individual de protectie si PSI:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSORU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Simulator pornire echipamente, echipamente lucru la înălțime:

Echipamente lucru la înălțime, simulator spatii închise:

Camporlecchio Educational

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSORU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Instalații sub presiune:

Camporlecchio Educational

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSORU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Izolarea energii periculoase (LOCK-OUT, TAGOUT & TRYOUT):

Camporecchio Educational

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

5.2 Stakeholders Engagement

5.2.1. Subliniați principalele impacturi sociale și economice generate de către activitatea dumneavoastră în comunitatea locală: Este loc de îmbunătățiri? Cine poate fi angajat să urmărească astfel de îmbunătățiri și cum?

Autor: Doina Cotun - CarpatCement Holding Bicăz

În timp, imaginea companiei, precum și identitatea dar și cultura sa corporatistă au devenit din ce în ce mai importante pentru aceasta, ajungând ca în prezent să fie principalele elemente de definire ale unei întreprinderi. De asemenea, trebuie luată în considerare și implicarea companiei în comunitate, dacă aceasta își dorește să-și asigure în afara unui succes comercial și unul în ceea ce privește respectul societății în cadrul căreia operează. Se pot observa exemple din ce în ce mai dese de implicare socială a companiilor în viața comunităților prin donații și sponsorizări, implicarea angajaților, voluntariat corporatist, înființare de fundații sau ample campanii de marketing comunitar. Donațiile, sponsorizarea și responsabilitatea socială corporatistă reprezintă forme prin care firmele pot interacționa cu comunitatea în care activează. Diferența dintre responsabilitatea socială a unei companii și filantropie este, ca, prima presupune dezvoltarea unei strategii de implicare în comunitate și un parteneriat din care compania are la rândul său de câștigat, în timp ce în cazul filantropiei, strategia ONG-urilor este orientată spre rezolvarea problemelor beneficiarilor.

Beneficiile definirii și implementării unei strategii de responsabilitate socială corporatistă (pe scurt CSR) pentru companie, pot varia în funcție de domeniul și de comunitatea locală sau globală în care activează compania. Dar e de menționat faptul că beneficiile unei astfel de implementări își fac apariția pe termen mediu și lung (peste 3-5 ani). Excepție fac companii al căror brand este deja cunoscut în piață sau la nivelul comunității țintă. În urma unui sondaj făcut în Marea Britanie, Germania și Franța : 67 % din liderii de opinie au declarat că

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

implicarea sociala a companiilor va conta foarte mult in viitor de la cresterea reputatiei companiei pana la preturile actiunilor la bursa. CSR poate sa se desfasoare sub coordonarea resurselor umane, a departamentului de PR sau a unui Business-Developer sau poate fi o structura de sine statoare care sa raporteze catre directorul general sau in unele cazuri direct catre Consiliul de Administratie.

Demersul european al CSR permite operationalizarea notiunii de dezvoltare durabila pentru intreprinderi. In sensul practic al termenului de responsabilitate societala, este concretizata prin conceptul „triple-bottom-line”: prosperitatea economica, respectarea mediului, respectarea si ameliorarea coeziunii sociale. Acest concept exprima luarea in considerare, la scara intreprinderii, a celor trei dimensiuni ale dezvoltarii durabile. Dezvoltarea este reprezentata prin punerea in evidenta a urmatoarelor obiective: unul economic (crearea de bogatie pentru toti, pe baza modalitatilor de productie si de consum durabil), altul ecologic (conservarea si gestiunea resurselor) si al treilea, social (echitatea si participarea tuturor grupurilor sociale).

Impacturile sociale ale activitatii firmei asupra comunitatii locale

Conceptul de responsabilitate societala a intreprinderii (Corporate Social Responsibility) a aparut in S.U.A. in anii 1980, in timp ce, in Europa, utilizarea sa este mai recenta. In context american, paternitatea conceptului de CSR este atribuita lui Howard Bowen, in 1953, in lucrarea „Social Responsibilities of the Businessman”. El defineste notiunea printr-o serie de obligatii ce conduc la politici, decizii si linii de conduita compatibile cu obiectivele si valorile societatii. Definitia responsabilitatii sociale presupune decizii si actiuni efectuate de conducatori pentru ratiuni economice sau tehnice. Comitetul pentru Dezvoltarea Economica (CED) aprofundeaza conceptul de CSR care face referinta la trei aspecte:

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

- primul cuprinde responsabilitatile bazate pe indeplinirea functiilor esentiale ale intreprinderii, relative la productie, locuri de munca si crestere economica;
- al doilea inglobeaza pe primul, include notiunea extinsa de responsabilitate, cu o sensibilitate la evolutiile societatii si asteptarile cu luarea in considerare a problemelor de protectie a mediului, relatiilor sociale sau a informatiilor privind consumatorii;
- in fine, al treilea tine seama de exercitarea responsabilitatilor care apar si conduc la ameliorarea mediului, cum ar fi: tintele pentru locurile de munca in favoarea populatiilor defavorizate.

Evolutia conceptului CSR duce la aparitia unei noi notiuni: cea de receptivitate societala (corporate social responsivness). Notiunea se defineste prin capacitatea unei firme de a raspunde la presiunile sociale. Ea inseamna aplicarea unei gestiuni a relatiilor care coreleaza firma cu diferitele parti interesate (stakeholders).

Pentru a defini abordarea europeana a CSR, pornim de la definitia Comisiei Europene, conform careia CSR desemneaza integrarea voluntara de catre intreprinderi a preocuparilor sociale si de mediu la activitatile comerciale si relatiile lor cu partile interesate. Ea permite intreprinderilor, oricare ar fi dimensiunea lor, sa contribuie la concilierea ambitiilor economice, sociale si de mediu in cooperare cu partenerii lor.

In peisajul fabricilor de ciment din tara noastra, Carpatciment Holding Fabrica Tasca, se remarca prin asumarea unui rol activ in comunitatea locala. In acest sens pot fi amintite numeroase initiative de responsabilitate sociala care ating conceptul „triple-bottom-line” si anume: prosperitatea economica, respectarea mediului, respectarea si ameliorarea coeziunii sociale.

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Pentru protejarea mediului inconjurator dar si al cresterii confortului locuitorilor din zona fabricii s-au montat electrofiltre performante in punctele cele mai vulnerabile de emanare de gaze poluante si praf, rezolvandu-se in felul acesta o problema veche ce dainuia de cateva decenii si in acelasi timp impiedica o dezvoltare durabila a intreprinderii in aceasta comunitate. In timp, transportul cimentului vrac in masini deschise nu a mai fost permis, singura varianta fiind cea de cisterne speciale inchise. De asemenea, pentru cimentul insacuit a fost montata o masina de infoliat paleti pentru a evita deteriorarea ambalajului si poluarea implicita a mediului in timpul transportului sau al depozitarii. In acelasi scop, cel al protejarii mediului inconjurator, materiile prime necesare procesului tehnologic de productie a cimentului sunt depozitate in silozuri special concepute pentru a nu permite emanarea prafului. Unul dintre proiectele reprezentative pentru Carpatciment Bicz in ceea ce priveste implicarea in problemele comunitatii si protectiei mediului este cel inceput in anul 2007 subdevisa:” Prin voluntariat, spre un Bicz mai curat”. Proiectul finantat de Carpatciment isi propunea ecologizarea Lacului Bicz si a bazinului raului Bistrita. De asemenea, urmasa sa educa si sa informeze comunitatile locale in legatura cu importanta si beneficiile colectarii selective a deseurilor. Proiectul a fost coordonat de Clubul Ecologic “Origini Verzi” din Suceava si a fost lansat in ianuarie 2007. Promovarea voluntariatului ca mijloc de actiune pentru protejarea mediului si refacerea integritatii ecosistemului acvatic afectat de depozitarea deseurilor nedegradabile (in special PET-uri si cauciucuri uzate) in lacul Bicz si in bazinul raului Bistrita reprezintau obiectivele principale ale proiectului. Deseurile PET au fost compactate si ulterior reciclate sau valorificate energetic. Cauciucurile uzate au fost colectate in vederea valorificarii energetice in fabricile Carpatciment. De asemenea, au fost achizitionate si amplasate 18-50 europubele destinate colectarii selective si reciclarii ambalajelor tip PET. Tot in cadrul proiectului, s-au desfasurat actiuni de educatie ecologica incoli.

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Referindu-ne la o alta latura a impactului social si economic asupra comunitatii locale, se pot mentiona actiuni ale Carpatcement-ului Bicz precum cele de incurajare a educatiei prin sprijinijinul acordat de companie pentru renovarea si modernizarea cresei si gradinitei din oras contribuind atat cu materie prima cat si cu mana de lucru. Suportul acordat acestor institutii nu s-a incheiat o data cu finalizarea renovarilor cladirilor, intrucat dupa instalarea centralelor temice si-a asumat responsabilitatea de a asigura plata cheltuielilor necesare intretinerii, dar si a necesarului de alimente de baza pentru cei ce invata aici. De Craciun, micutii il asteapta cu nerabdare pe Mosul cel plin de daruri care nu intarzie sa apara tot prin bunavointa celor care manageriaza proiectele legate de sustinerea institutiilor locale. Evenimente, precum, cele organizate recent, de concurs de pictura prin care participantii, copii de toate varstele au ocazia sa viziteze interiorul fabricii si apoi sa-si expuna talentul de a picta, fac posibila o coeziune intre comunitate si companie.

Carpatcement Bicz se mai implica si in actiuni de sustinere a activitatilor sportive, in special fotbal si karting.

O alta initiativa importanta a acestei intreprinderi este aceea de a moderniza si utiliza spitalul orasanesc.

Cu cat o companie este mai mult implicata social, cu atat va putea identifica mai usor riscurile sociale generate de deciziile de afaceri si va putea sa gestioneze riscurile si crizele mai usor, mai degraba prin initiative de marketing decat prin modificarea proceselor tehnologice in sine. Managementul riscului este procesul decizional ce se bazeaza pe analiza factorilor sociali, politici, economici si tehnologici cu instrumente de evaluare a potentialelor efecte intamplatoare, proces ce genereaza dezvoltarea unor strategii de evitare sau minimizare a riscurilor implicate in orice proces economic.

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

În contextul unei comunități de dimensiuni reduse ca și număr de locuitori, impactul economic al Carpatciment Bicăz este unul covârșitor. Având în vedere faptul că fabrica are aproximativ 300 de angajați, devine direct responsabilă pentru bunăstarea materială a unei părți importante din comunitate. Dezvoltarea economică a acesteia prin apariția altor factori economici, precum principalii colaboratori: Truck Trans, Moldo Service, Expert Reparații, Moldobloc, Izochim, Fibrobeton, Metaloterm, Impecabil, Group Est Security, Compastru.

Sustinerea comunității locale are loc și în mod indirect prin platirea unor taxe și impozite deloc de nelijate, care au rolul de a întregi bugetul primăriilor.

Dacă până în anul 2004, înainte cumpărării de către grupul german HeidelbergCement, fabricile Carpatciment figurau pe listele marilor poluatori din industria românească, astăzi instalațiile celor trei fabrici se conformează tuturor indicatorilor cu cerințele prevăzute în autorizațiile integrate de mediu.

Producția de ciment utilizat în construcții se numără printre cele mai poluante activități industriale, dar acest lucru survine în mare măsură din cauza tehnologiilor inadecvate. Cele mai mari cantități de CO₂ la producerea cimentului rezultă din decarbonatarea calcarului și din arderea combustibililor pentru a obține energia termică necesară procesului.

Modernizarea tehnologică realizată de Carpatciment a fost finalizată pe întregul flux tehnologic, prin investiții semnificative și prin modernizarea arzătoarelor și monitorizarea procesului de ardere. Calitatea apelor uzate a fost asigurată prin tratarea lor înainte de evacuare. Ca rezultat al investițiilor în tehnologii de vârf, emisiile de praf au fost reduse cu 99% față de nivelul la care se aflau în momentul achiziției fabricilor. În plus, compania a implementat voluntar un Sistem Integrat de Management Calitate - Mediu - Sănătate și Securitate Ocupațională, certificat în 2005.

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

În fabricile Carpatciment, combustibilii tradiționali - carbune, pacura, gaze naturale - au fost parțial înlocuiți cu diverse tipuri de deseuri, utilizate ca atare sau în urma unor prelucrări. În felul acesta, fabricile de ciment au ajuns să facă un serviciu comunității, eliminând cantități importante de deseuri: namoluri din industria petrolieră, cauciucuri uzate din industria auto, deseuri de lemn, scoarta, rumegus din agricultura și silvicultura, deseuri de lacuri, vopsele și alte produse din industria chimică, și chiar deseuri municipale.

Pentru a ține pasul cu schimbările din mediul extern și pentru a rămâne un pilon de sprijin pentru comunitatea locală, Carpatciment Bicăz trebuie, în continuare:

- Să urmărească tendințele în materie de legislație și standardizare, care pot crea piețe noi sau pe anumite piețe le pot distruge într-un timp foarte scurt. Guvernele schimbă reglementările din multe motive, incluzând aici acțiunile de lobby ale diverșilor actori ai pieței, cât și cele legate de progresul științific.
- Să cunoască acordurile internaționale legate de mediu. Aceste acorduri internaționale au influență în multe regiuni și industrii. Tehnologiile vor fi dezvoltate să se potrivească cu aceste acorduri și se vor baza pe ecoeficiență, prevenirea poluării și dezvoltarea durabilă.
- Să monitorizeze activ progresele tehnologice, progrese care pot genera reduceri de costuri, pot crea apariția unor noi servicii, produse sau chiar noi tipuri de activități.
- Să urmărească tendințele economice și sociale care împing spre dezvoltarea de tehnologii durabile. Acestea includ tendința de creștere a pretului materiilor prime, cât și o intensificare a preocupărilor guvernelor de a emite reglementări privind standardizarea activităților companiilor.

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Una dintre principalele probleme pe care întreprinzătorii români o ridică este legătura dintre acțiunile de CSR (ce implică unele costuri) și nivelul de profitabilitate. Pe termen scurt, toate aceste activități implică costuri din partea companiei, dar pe termen lung compania are de câștigat, câștig care ar trebui să fie înțeles nu numai prin cifre, ci mai mult prin câștig intangibil: încrederea consumatorilor și consolidarea unei imagini favorabile în rândul acestora.

În ultimii ani, Carpatcement a alocat un buget de aproximativ 300.000 EUR/an pentru CSR. Responsabilitatea față de societate poate constitui un element de diferențiere foarte puternic pentru companii, întrucât consumatorii încep să fie mai receptivi la mesajele companiilor care urmăresc dezvoltarea durabilă a societății, decât cele care sunt pasive. Analizarea conceptului de responsabilitate socială trebuie să se facă luând în calcul multidisciplinaritatea sa. Nu se poate spune că aceasta este o noțiune legată de marketingul unei companii. Activitățile de CSR sunt mult mai complexe și au în vedere toate departamentele unei companii (producție, resurse umane, financiar contabil, etc.) precum și sistemul de management.

Toate definițiile date responsabilității sociale ale companiei spun că această activitate este una cu titlu voluntar, peste îndatoririle legislative impuse de către fiecare țară.

În actualul context politico-economic, responsabilitatea socială a firmei stabilește trilaterală: firma, comunitate, mediu, infatisand o celula de baza a economiei ce trece dincolo de reglementari si ajunge in urma progresului la aciuni voluntare pentru rezolvarea problemelor societatii contemporane.

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

5.2.2. Deseori, comunitatile locale isi vad interesele reprezentate exclusiv de catre institutiile administratiei publice locale. Din experienta dvs., poate administratia publica sa reprezinte integral nevoile locale? Este utila cautarea de noi metode de interactiune, pentru a aborda in totalitate interesele comunitatii locale? Cum poate firma dvs. sa actioneze in acest sens, in plus fata de ceea ce deja intreprinde?

SCOALA POSTLICEALA DE LA ALESD

Autor: Gheorghe CADAR – Holcim Campulung

Holcim Romania deruleaza in prezent un program amplu de proiecte sociale in beneficiul comunitatilor unde isi desfasoara activitatea. Prin cursuri de instruire, printr-o informare corecta si prin masuri stricte, compania se asigura ca activitatea desfasurata nu pericliteaza sanatatea angajatilor sai sau mediul inconjurator. Implicarea in viata comunitatii se reflecta in numeroase initiative locale, in toate zonele in care compania activeaza, in colaborare cu reprezentantii autoritatilor locale, cu care conducerea Holcim a dezvoltat relatii bazate pe respect si incredere.

In 2002 Holcim a realizat primul proiect de responsabilitate sociala din Romania, investind peste 120,000 Euro in construirea Gradinitei cu Program Prelungit din Alesd. Au urmat programe educative complexe, desfasurate atat la nivel local cat si national, investitii multiple si multiple ocazii de implicare si stimulare a unui mediu educativ modern si motivant.

Pentru aceasta lucrare am ales sa va prezint proiectul de infiintare a **Scolii Postliceale de Tehnicienii in Industria Cimentului de la Alesd**, infiintata in 2004, in colaborare cu liceul local „Alexandru Roman” din Alesd, din perspectiva tatalui unui fost elev al Scolii Posliceale din Alesd, in prezent angajat al Holcim Campulung.

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Elevii acestei scoli beneficiaza de instruire teoretica si practica timp de 2 ani, urmata de 1 an de pregatire exclusiv practica intr-un domeniu specific: mecanic, electric, operare, laborator. La finalizarea scolarizarii elevii primesc diplome de absolvire recunoscute de catre Ministerul Educatiei si Cercetarii. In masura posibilitatilor, absolventiilor li se ofera posturi in cadrul companiei Holcim.

Cate 15 tineri cursanti din fiecare generatie sunt selectati pe baza de examen, interviu, test practic si de personalitate. Absolventii din primele trei generatii au fost, in proportie de 90%, angajati in cadrul companiei, atat in Romania, cat si in alte companii din cadrul grupului Holcim.

Acest proiect demonstreaza faptul ca se pot obtine rezultate deosebite prin dezvoltarea unor parteneriate durabile intre patronate, comunitate si autoritatile locale. Sustenabilitatea unui proiect si impactul asupra comunitatii locale sunt amplificate printr-o colaborare stransa si consecventa, intre reprezentantii companiilor care isi desfasoara activitatea intr-o anumita zona si cei ai autoritatilor locale. Deseori, acestia din urma nu dispun de fondurile necesare derularii unor proiecte cu caracter local, astfel ca se impune necesitatea atragerii patronatelor, a sindicatelor, a ONG-urilor, in vederea identificarii unor solutii eficiente, pentru a raspunde nevoilor comunitatii.

Acest proiect se bucura de un succes enorm, si a plecat de la nevoia si dorinta grupului Holcim de a angaja tineri specializati in domeniul industriei cimentului, dar si de la dorinta autoritatilor locale ca absolventii liceului „Alexandru Roman” din Alesd sa isi poata gasi cu usurinta un loc de munca in localitate.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Holcim Romania a continuat sa sprijine dezvoltarea comunitatii locale, prin donatii si sponsorizari, astfel ca in anul 2010, compania a donat Spitalului Municipal Campulung un analizor automat de imunologie, de care pot beneficia 120.000 de pacienti, a contribuit la infiintarea Centrului Oncologic din Oradea si a donat pentru sectia de terapie intensiva a Spitalului din Alesd o instalatie performanta de fluide medicale.

Camporlecchio Educational

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

5.2.2. Sindicatele au un rol fundamental in relatia dintre firma si angajatii acesteia. Este cu putinta sa va imaginati un rol similar al sindicatelor in relatia dintre angajati si comunitatile locale? Dintre angajati si ONG nationale? Care sunt perspectivele momentului in zona in care va desfasurati activitatea?

ECOPROD Hoghiz

Autor: Mircea Nicolae, Lafarge Hoghiz

Filosofia Lafarge de implicare in comunitate se bazeaza pe vocatia de constructor a companiei si valorizeaza materialele pe care le produce in proiecte care edifica, renoveaza sau restaureaza obiecte de arhitectura. Datorita obiectului de activitate: producerea de ciment, agregate, betoane, companiile din cadru grupului doresc sa dezvolte parteneriate pentru implementarea proiectelor care au nevoie de materiale durabile si nu numai, educatia si formarea vocationala in constructii si arhitectura constituie de asemenea o preocupare a reprezentatilor Lafarge.

La nivel local sunt vizate si proiectele care se adreseaza societatii civile, din dorinta de a se ralia eforturilor comunitatii de afaceri, ale institutiilor de profil si ale organizatiilor non-profit din comunitatile in care sunt prezente companiile din cadrul grupului Lafarge.

Directiile Lafarge de implicare in comunitate sunt legate de promovarea conceptului de sanatate si securitate, de protectia mediului inconjurator, de educatie in constructii si arhitectura, de proiecte specifice de dezvoltare si identitate locala.

In localitatea Hoghiz, jud. Brasov, compania Lafarge a dezvoltat un proiect adresat comunitatii locale si, in mod special, fostilor salariati ai fabricii de ciment.

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Fundatia ECOPROD Hoghiz

Dupa modelul proiectului dezvoltat la Saschiz de Fundatia Printului Charles, conducerea Lafarge a finantat reamenajarea unei case in localitatea Hoghiz, precum si dotarea acesteia cu echipamentele necesare realizarii si conservarii unor produse traditionale din zona.

Aceasta locatie modernizata si dotata in conformitate cu normele legale in vigoare privind producerea alimentelor, va fi pusa la dispozitia tuturor localnicilor din Hoghiz si nu numai, interesati sa produca conservele de legume si fructe care provin in principal din propria gospodarie. Pentru acoperirea costurilor de utilizare (electricitate, gaz etc.) beneficiarii vor lasa o cota parte din produsul final, in functie de cantitatea rezultata.

Acestea vor fi apoi valorificate in aceeasi locatie, intr-o camera amenajata pentru prezentarea si vanzarea acestora.

O parte dintre fostii angajati ai fabricii s-au aratat deja interesati de aceasta oportunitate si au sprijinit proiectul, inca de la inceput, cunoscand succesul produselor locuitorilor din localitatea Saschiz si din imprejurimile acesteia si dorind sa aplice acest model pe plan local.

Pentru realizarea acestui proiect, Fundatia Eco Prod Hoghiz, au colaborat cu succes conducerea Fabricii de Ciment Hoghiz, reprezentantii si membrii Sindicatului din fabrica, fostii angajati ai fabricii si reprezentantii autoritatilor locale (primaria Hoghiz). S-a dovedit astfel ca initiativele adresate comunitatilor locale pot fi transpuse cu usurinta in practica prin implicarea tuturor partilor interesate in dezvoltarea unor proiecte sustenabile, care solutioneaza o parte dintre problemele oamenilor din acea zona, cauzate de diversi factori de natura economica (ex. restrangerea activitatii fabricii ca rezultat al retehnologizarii sau restructurarii activitatii) si/sau sociala (ex. localnici fara un loc de munca care produc legume si fructe in gospodaria proprie).

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

5.3 Dialogul Social si Civic

5.3.1. Parteneriatul strategic ONG-firmă în industria cimentului: De ce? Ce? Cu cine?

Autor: Viorela Cioban, Fundația de Caritate Herald

În mediul de afaceri românesc, sesizăm prezența unor companii multinaționale care au adus o schimbare a atitudinii clasice în raport cu rezultatele activității curente. Aceste atitudini implică strategii verificate deja în alte state, prin care s-au întreprins apoi, la noi primele acțiuni de **responsabilitate socială corporativă**. Aceasta din urmă s-a impus în lumea businessului și în societate ca un instrument bun în identificarea și oferirea de soluții pentru un ansamblu de probleme sociale și totodată surprind și orientează organizațiile în planul competitivității globale.

Transformările ample în ceea ce privește evaluarea performanțelor sociale au dus la principiul CSR-ului (sau RSC) – definit de Comisia Europeană ca fiind “un concept prin care companiile integrează aspectele sociale și de mediu în modul în care își conduc afacerile precum și în interacțiunea cu **stakeholder-ii**”^{2, 3}

“Responsabilitatea socială corporativă (CSR) vizează obținerea succesului economic în ntr-o manieră etică, cu respect față de oameni, comunități și mediu. Acesta presupune răspunderea față de așteptările legale, etice, comerciale sau de altă natură, pe care societatea le are față de companii și a lua decizii care să pună în balanța nevoile tuturor celor care au un rol în viața unei companii.”

² de la acționari și angajați până la ONG-uri și comunitate

³ Dana Nicolescu, *Rolul consultanței de CSR*, <http://www.responsabilitatesociala.ro/editoriale/rolul-consultantei-de-csr.html>

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Problematica socială a devenit o preocupare permanentă pentru activitatea curentă a organizațiilor care doresc să accepte și să genereze performanță.

RSC își face simțită prezența prin derularea de programe sociale și încurajarea unui mediu jurnalistic care prezintă constant aceste acțiuni. “Dacă vorbim despre responsabilitatea socială a companiilor, inevitabil vorbim și despre “**raportarea socială**”⁴. Cele două sunt strâns legate, fiind părți ale aceluiași sistem: managementul de etică și conformitate.”⁵

Scopul raportării sociale este pe lângă cel de asigurare a evaluării și comunicării modului în care lucrează companiile, și cel de întărire a credibilității – care este beneficiul cel mai important. Aceasta se construiește prin convingerea stakeholderilor că repectivele acțiuni asigură dezvoltarea durabilă a companiei și a comunității. Motivația RSC are un beneficiu reciproc, fie el și indirect.

Exista o legătură puternică între conceptul CSR și **dezvoltarea durabilă** care rezultă din faptul că afacerile trebuie să includă în toate acțiunile desfășurate impactul economic, social și nu în ultimul rând de mediu.

În industria cimentului, RSC-ul este o componentă obligatorie atât pentru companie, cât și pentru clienți; trebuie respectate reglementările în vigoare și protecția mediului datorită obiectivului companiilor de a produce ciment și produse derivate ale acestuia.

În ceea ce privește **relația dintre industria cimentului și comunitățile locale**, s-a observat încă de la început că producătorii de ciment au înfruntat contestațiile riveranilor cu privire la emisiile de praf și la cariere (efecte asupra peisajului). S-au luat măsuri rapide pentru a reglementa activitatea în ceea ce privește protejarea mediului. Instrumentul central în jurul căruia se cristalizează relațiile dintre industria cimentului și grupurile de interese

⁴ Raportarea care cuprinde întregul proces de evaluare și de comunicare a rezultatelor acestei evaluări – raportare care decurge din strategia companiei.

⁵ Cristian Ducu, *Raportarea socială – un instrument indispensabil pentru companii*, <http://www.responsabilitatesociala.ro/editoriale/raportarea-sociala-un-instrument-indispensabil-pentru-companii.html>

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

(stakeholders) este autorizația administrativă de exploatare (licence to operate), prin care orice acțiune sau modificare legată de un sit industrial are nevoie de o autorizație administrativă. Adesea este supusă unei anchete publice prealabile, astfel relațiile strânse cu comunitățile locale și administrațiile constituie de multă vreme o preocupare prioritară pentru producătorii din industria cimentului. S-a dezvoltat legislația din diferite domenii precum reamenajarea carierelor, reducerea emisiilor de praf, recalificarea profesională a angajaților etc. Deasemenea s-a creat un cadru **pentru dialogul permanent cu comunitățile locale**.

Coaliția internațională CSI (Cement Sustainability Initiative)⁶ a stabilit un plan de acțiune pentru industria cimentului, plan care se concentrează asupra a 6 sectoare principale:

- Protejarea climatului planetei prin reducerea emisiilor de dioxid de carbon;
- Folosirea în mod responsabil a combustibililor și a materiilor prime;
- Îmbunătățirea sănătății și siguranței angajaților la locul de muncă;
- Monitorizarea emisiilor și raportarea, precedate de identificarea cerințelor grupurilor de interese;
- Impactul asupra comunităților locale;
- Comunicarea eficientă cu grupurile de interese și raportarea.

În sectorul construcțiilor, **Holcim** și **Lafarge** sunt printre companiile de vârf, care controlează piața locală de ciment. O exemplificare a politicilor lor de RSC și a acțiunilor întreprinse de ei, arată în cel mai practic mod cu puțință parteneriatul strategic ONG-firmă în industria cimentului.

Holcim Romania face parte din grupul internațional Holcim Ltd., unul dintre liderii mondiali în producția și furnizarea de ciment, betoane și agregate, precum și de lanțuri speciali și alte servicii conexe.

⁶ CSI este o inițiativă globală, în cadrul Consiliului Mondial pentru Dezvoltare Durabilă (WBCSD-World Business Council for Sustainable Development), menită să reducă impactul industriei cimentului asupra mediului și asupra comunităților.

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Pentru Holcim, RSC reprezintă *"un angajament de a dezvolta parteneriate cu toți factorii de interes, precum și de a construi și mentine relații de respect reciproc și încredere"* și are la bază 6 principii⁷:

- Conduita în afaceri: compania își desfășoară activitatea conform unui Cod de Conduită, care stabilește reguli clare în relațiile cu clienții, furnizorii, angajații și alți factori de interes.
- Practicile de angajare: sunt încurajate diversitatea și egalitatea de șanse în procesele de recrutare, angajare, dezvoltare și reținere a angajaților. De asemenea, sunt respectate drepturile angajaților, compania propunându-și să asigure cele mai bune condiții de muncă și de dezvoltare.
- Sănătatea și Securitatea în Muncă (SSM): compania și-a propus obiectivul de "Zero accidente", iar pentru acest lucru este preocupată să-i responsabilizeze pe angajați și pe familiile acestora cu privire la regulile de SSM, atât acasă, cât și la locul de muncă.
- Implicarea în comunitate: pentru Holcim este importantă dezvoltarea educațională, culturală și socială a comunităților locale și în special a celor aflate în apropierea operațiunilor sale. Pentru asta, susține diverse evenimente comunitare, competiții sportive sau manifestări culturale, încurajându-și totodată angajații să se implice în activități de voluntariat. O parte din aceste proiecte pot fi văzute pe site-ul corporației, împreună cu **politica de sponsorizări**.
- Relațiile cu clienții și furnizorii: compania își propune să le ofere clienților săi produse și servicii competitive și inovatoare.

⁷ <http://www.responsabilitatesociala.ro/companii/holcim-romania.html>

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

- Monitorizarea și raportarea performanței: strategia de CSR a Holcim presupune transparența în privința performanțelor sociale și luarea în calcul a feedback-ului și a sugestiilor din partea stakeholderilor în planificarea acțiunilor viitoare.

Parteneriatele companiei Lafarge cu organizațiile non-guvernamentale:

Dezvoltarea durabilă în raport cu grupurile de interese externe urmărește o mai bună gestionare a mediului instituțional, politic complex și evolutiv. Grupul a dezvoltat parteneriate cu ONG-uri precum WWF⁸, Care, Habitat for Humanity. În anul 2003 grupul s-a afiliat unei organizații care pentru lupta împotriva SIDA.

Din perspectiva economică, parteneriatele dintre companii și ONG-uri par la prima privire, nefirești. Identitatea partenerilor din sectorul non-guvernamental influențează comportamentul companiei, iar prin afiliere înțeleg mai bine logica și constrângerile acesteia. Această abordare cooperativă se înscrie în tendința actuală încurajată de instituțiile publice (ex: „Cartea verde” a Comisiei europene). Lafarge transformă relațiile cu grupurile de interese într-o axă principală a strategiei sale. Grupul pune pe prim plan transparența și consideră că ONG-urile pot contribui la dobândirea unei poziții de lider în materie de CSR, prin expertiza lor în domeniile specifice de acțiune.

Lafarge a lansat *Ambitiile Dezvoltării Durabile 2012*. Acest document reflectă ambițiile grupului în materie de CSR pentru anul 2012. El este rezultatul reflecției și a dialogului cu grupurile de interese. Obiectivele sunt următoarele:

- Lupta împotriva încălzirii globale- proiectul cu WWF prin care Lafarge și-a luat în mod voluntar angajamentul de a reduce cu 20% gazele cu efect de seră. Lafarge consideră că trebuie luate în calcul și detalii legate de întregul ciclu de viață al produselor, cum este cazul construcțiilor -80% din dioxidul de carbon produs estimat;

⁸ Parteneriatul cu World Wildlife Fund a fost inițiat în anul 2000 și privește mediul înconjurător (reabilitarea carierelor, biodiversitate și resurse naturale, dioxid de carbon).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSORU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

- Menținerea biodiversității-proiect împreună cu WWF internațional legat de protejarea habitatului natural în preajma celor peste 1000 de cariere exploatate la nivel mondial;
- Sănătatea și siguranța- Siguranța în muncă constituie prioritatea numărul 1 a grupului.

Chiar dacă în economia românească acceptarea și implementarea conceptului de responsabilitate socială a companiilor este doar la început, în industria companiilor producătoare de ciment lucrurile stau altfel, aceasta din urmă fiind cunoscută ca cea mai activă în domeniul implicării sociale și implicit a parteneriatelor cu organizațiile non-guvernamentale.

Camporlecchio Educational

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

5.3.2. Dezvoltarea comunitatilor producatoare de ciment prin cooperarea firma – ONG

Autor: Alin Rosca, POTAISSA

Industria producatoare de ciment din Romania a avut un impact major dar si o implicare activa in randul comunitatilor unde aceasta s-a dezvoltat.

Inainte de 1989, implicarea fabricilor de ciment din Romania in viata comunitatilor locale se reflecta prin organizarea a diferite evenimente locale si activitati artistice, culturale, sportive, etc. Dupa revolutia din 1989, fostele fabrici de ciment au fost supuse unui amplu proces de privatizare, in urma caruia, mai mult companii private au achizitionat aceste fabrici.

In prezent aceste companii isi asuma o responsabilitate sociala activa si deruleaza diferite programe de proiecte sociale in beneficiul comunitatilor unde isi desfasoara activitatea.

Implicarea in viata comunitatii se reflecta in numeroase initiative locale, dar si in dezvoltarea programelor de siguranta la locul de munca si protectie a mediului inconjurator.

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

TREI GENERAȚII DE IMPLICARE A PĂRȚILOR INTERESATE: ¹

1. Dezvoltarea comunitatilor producatoare in contextul initiativelor de RSI

Responsabilitatea Sociala a Intreprinderilor (RSI) nu este PR si nu reprezinta un discurs al companiilor prin care se promovează programele de filantropie sau sponsorizări si nu este doar un program de investitii in comunitate.

Responsabilitatea Sociala a Intreprinderilor (RSI) este un mod de management care presupune aplicarea principiilor dezvoltării durabile (creșterea economică, echitatea socială, echilibrul mediului) la nivelul firmei, ținând seama de așteptările tuturor factorilor interesați (stakeholders): acționari, angajati, furnizori, subcontractanți, clienți, bănci, syndicate, colectivități locale, asociații ale societății civile.

“CSR înseamnă, în schimb, a identifica strategii etice de profit, înseamnă management etic, înseamnă identificarea grupurilor cointeresate, a acelor stakeholder-i de care depind companiile în dezvoltarea lor, înseamnă identificarea nevoilor acestora, a așteptărilor lor,

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

inclusiunea acestor așteptări în strategiile de dezvoltare, asumarea standardelor de performanță în managementul calității, în managementul resurselor umane, în stakeholders management” (Managementul relațiilor cu grupurile cointeresate).

Criteriile care stau la baza activităților și proceselor de RSI sunt: un mod de management, aplicarea principiilor dezvoltării durabile, nivel organizațional, așteptările stakeholderilor.

Identificarea problemelor de mediu, sociale și economice relevante nu poate fi făcută decât în comun de către companii și stakeholderii lor, ținând cont de realitățile specifice ale sectorului;

Stakeholderii sunt “grupuri sau indivizi care sunt afectați de realizarea obiectivelor unei organizații sau care pot afecta realizarea acestor obiective.” (Freeman, 1984, Strategic Management: A Stakeholder Approach

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSORU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Sursa: ISO 26000

Întreprinderile trebuie să își implice stakeholderi în elaborarea, implementarea și evaluarea strategiei RSI, pentru ca această să fie credibilă și viabilă pe termen lung.

2. Studiu de caz: Fundatia de Ecologie si Turism Potaissa – Holcim Turda

Fundatia de Ecologie si Turism Potaissa este organizatie neguvernamentala infiintata in anul 1998, la initiativa unui grup de tineri turdeni, cu scopul de a contribui la educarea tinerilor din Turda si imprejurimi, in spiritul respectului pentru om si natura prin implicarea in diferite activitati specifice, pentru dezvoltarea durabila a microregiunii Turda (www.potaissa.org)

Activitatile si programele organizatiei, urmaresc participarea activa a tinerilor din comunitate in activitati pentru cunoasterea naturii si protectia mediului inconjurator si programe pentru dezvoltare durabila si responsabila.

Pana in prezent, organizatia a desfasurat numeroase activitati educative in aer liber (excursii, programe de vacanta), a organizat evenimente locale de ecologie si turism, actiuni de conservare a biodiversitatii si a ariilor protejate, promovarea si valorificarea patrimoniului turistic, editarea de materiale de promovare ecologica si turistica, precum si pregatirea de animatori pentru programe educative pentru cunoasterea si protectia naturii si a mediului

Prin activitatile desfasurate se urmareste consolidarea sectorului ONG si intarirea parteneriatelor la nivel local, participarea si implicarea tinerilor la administrarea locala, facilitarea accesului la informatii a cetatenilor si incurajarea participarii acestora la luarea deciziilor la nivel local, implicarea locuitorilor in activitati comunitare si promovarea bunelor practici in activitatea de voluntariat la nivel local.

Camporlecchio Educational

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

În anul 2008, fundația a propus un atelier comun pentru identificarea nevoilor la nivelul comunității și promovarea activității de voluntariatului sprijinită de angajator. La această activitate au participat membrii Fundației Potaissa, ProVobis - Centrul Național de Voluntariat și angajații ai Holcim Turda.

Au fost prezentate diferite aspecte legate de istoricul implicării în activități comunitare ale organizațiilor prezente și au fost analizate nevoile comunității locale, corelate la specificul și misiunea organizațiilor, dar și prin prisma individuală ca și cetățeni ai comunității.

La finalul întâlnirii, a fost stabilit un calendar de activități comune, care să contribuie la desfășurarea activităților educative ale tinerilor din comunitate.

În acest sens, în lunile următoare au fost organizate mai multe activități de amenajare turistică a unor trasee turistice și educative, din împrejurimile Turzii.

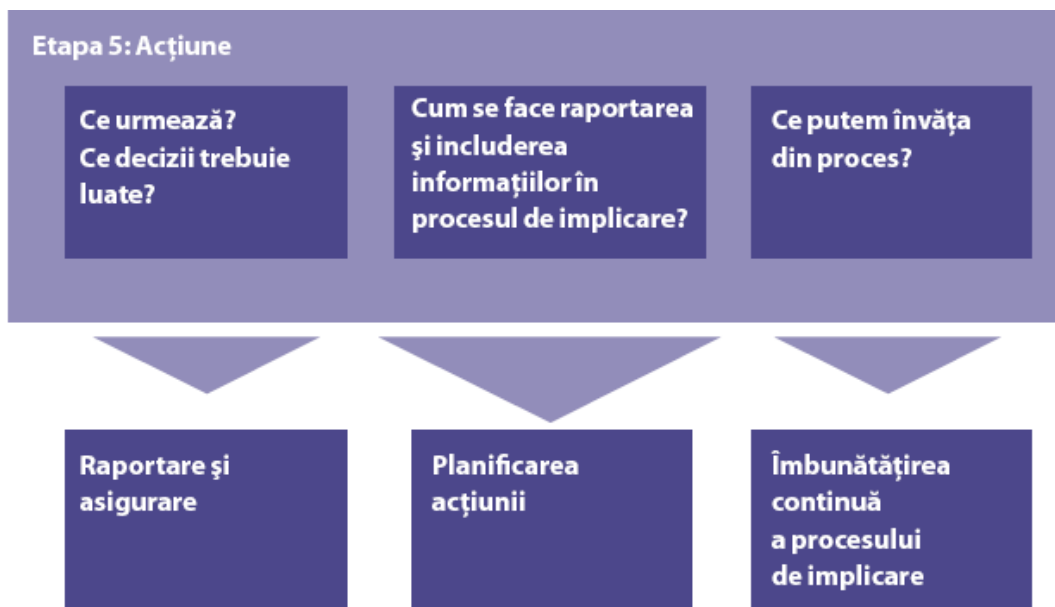
INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Ce putem face mai departe ?

Ținând cont de interesul comun privind dezvoltarea durabilă și responsabilă a comunității locale, au fost create premisele dezvoltării unei cooperări pe viitor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSORU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Lucrul cu tinerii reprezintă un obiectiv cheie pentru protecția și conservarea pe termen lung a patrimoniului natural și cultural. În acest sens, urmărim încurajarea colaborării dintre tinerii din regiunea Turda și implicarea acestora în activități specifice pentru cunoașterea naturii, protecția mediului și promovarea patrimoniului local, pentru ca prin schimbul de experiențe să construim o percepție și o viziune comună pentru dezvoltarea durabilă și responsabilă a microregiunii Turda.

Tinerii de azi, vor fi viitorii “avocați” ai comunităților locale.

Junior Ranger “Potaissa” (www.juniorranger.ro), este un program educativ adresat tinerilor din Turda și împrejurimi, care doresc să se implice în activități pentru cunoașterea și protecția naturii, protecția mediului și promovarea patrimoniului turistic din regiune. Junior Ranger “Potaissa” reprezintă o rețea de cluburi locale Junior Ranger, din Turda și comunele din împrejurimile Turzii (Viisoara, Mihai Viteazu, Petrești de Jos și Sandulești).

Pentru a susține realizarea activităților educative planificate este necesară continuarea amenajării și întreținerii traseelor traseu educative și tematice din rezervatiile naturale din împrejurimile Turzii, precum și realizarea de materiale educative și informative (hartă verde, programul pedagogic Junior Ranger, broșuri informative, panouri trasee tematice, etc).

Camporecchio Educational

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSORU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

5.4 Aspecte de Mediu

5.4.1. Strategiile de imbunatatire a activitatii legate de mediu in procesul de productie ar trebui sa faca referire la indicatorul BAT (Best Available Technology = Cea mai buna tehnica disponibila) al Uniunii Europene. Din experienta dvs., angajamentul firmelor romanesti fata de inovatie poate fi considerat adecvat? In ce mod pot sindicatele, angajatii, comunitatile locale si ONG-urile sa coopereze cu firmele producatoare de ciment pentru a crea strategii de imbunatatire legate de mediu?

Cuptor nou la Holcim Campulung

In conformitate cu specificatiile formulate de normele europene referitoare la industria cimentului in documentul “Reference Document on Best Available Techniques in the Cement, Lime and Magnesium Oxide Manufacturing Industries” (“Document de Referinta referitor la Cele mai bune Tehnici Disponibile in Industriile Producatoare de Ciment, Var si Oxid de Magneziu”), publicat in mai 2010, disponibil pe site-ul Comisiei Europene, http://eippcb.jrc.es/reference/BREF/clm_bref_0510.pdf, companiile producatoare de ciment au elaborat strategii de dezvoltare durabila, alocand sume importante pentru modernizarea proceselor de productie si reducerea poluarii mediului.

Fabrica de ciment de la Campulung a fost modernizata printr-o investitie de 120 de milioane de euro, determinand o crestere cu 30% a capacitatii de productie de ciment a Holcim (Romania) in vederea sustinerii cererii in crestere inregistrata pe piata din Romania, in anul 2008.

Activitatile de modernizare a fabricii de ciment din Campulung, initiate la sfarsitul anului 2005, au stabilit si cateva recorduri, dupa cum urmeaza:

Impunerea Responsabilității Sociale

Camporlecchio Educational

ecosistemi

ICSR
Italian Centre for
Social Responsibility

TILS
Romania

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

- cea mai înaltă clădire industrială din România - turnul de preîncalzire are o înălțime de 135 metri;
- cel mai mare cuptor nou construit de Holcim în Europa de Est, cu o capacitate de producție ciment de aproximativ 2 milioane de tone pe an;
- cele mai mari silozuri de clincher din România, din beton armat, cu o tehnologie de ultimă oră, 2 x 75.000 tone;
- dimensiunile halei de preomogenizare sunt de proporțiile unui stadion de fotbal - 162 metri lungime, 76 metri deschidere liberă, 25 metri înălțime.

Se impune citarea în continuare a unei părți din declarațiile conducerii grupului Holcim și a fabricii din Campulung.

Markus Wirth, directorul general al Holcim (România) a declarat că *"Modernizarea fabricii de ciment din Campulung marchează etapa finală a procesului de re tehnologizare început în urmă cu câțiva ani la fabrica din Alesd. Am investit și continuăm să investim în calitate și performanță, acordând o atenție deosebită protejării mediului. Investițiile de la fabrica din Campulung reprezintă, de asemenea, o dovadă a angajamentului nostru de a satisface cererea de ciment în creștere a clienților noștri"*.

"Noul cuptor înlocuiește cele trei cuptoare mai mici, învechite și care au fost date în funcțiune în 1972. Noua linie de producție a fabricii de ciment din Campulung beneficiază de instalații complet automatizate, care oferă o producție de ciment având cea mai bună și constantă calitate, cu un impact minim asupra mediului", a declarat și Emil Raicov, directorul Fabricii de Ciment Campulung.

O investiție adițională de 75 de milioane de euro pentru fabrica de ciment din Campulung a început în 2008 și a fost finalizată în 2009. Aceste noi activități investitoriale au fost direcționate către o serie de proiecte precum linii de macinare a clincherului, transportul la silozurile de depozitare, extinderea punctelor de încărcare a cimentului vrac.

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

5.4.2. Deseori, ca sa compenseze impactul pe care il au asupra mediului, firmele investesc in proiecte (crearea de zone verzi, proiecte sociale etc.) in favoarea comunitatilor locale afectate. In opinia dvs., comunitatile locale sunt implicate suficient de catre firme si administratiile locale in procesul de luare a deciziilor referitor la astfel de interventii? Cum ar putea comunitatile sa aduca beneficii in implementarea acestor decizii?

Mini-centrala Alesd, Bihor

Autor: Ioan LELE, Holcim Alesd

Holcim (Romania) SA ofera servicii de mediu generatorilor de deseuri prin co-procesarea acestora drept combustibili si materii prime alternative in procesul de fabricare a cimentului. Serviciile de mediu sunt oferite in parteneriat cu firma ecovalor, care asigura legatura directa cu generatorii de deseuri, consultanta de specialitate, precum si colectarea, transportul si pre-tratarea acestor deseuri in vederea optimizarii activitatii de co-procesare. Aceasta metoda prezinta un triplu avantaj din punct de vedere al protectiei mediului inconjurator: eliminarea deseurilor, conservarea resurselor naturale si reducerea emisiilor de gaze care ar rezulta daca aceste deseuri ar fi tratate prin depozitare sau incinerare in incineratoare consacrate.

Investitiile de peste 16 milioane de Euro efectuate pana in prezent de Holcim Romania prin dezvoltarea activitatilor de co-procesare la fabricile Ciment Alesd si Ciment Campulung (autorizate pentru realizarea acestor investitii si desfasurarea activitatii de co-incinerare), fac posibila co-procesarea unei game variate de deseuri:

- petroliere (de la uleiuri uzate si emulsii ale acestora, pana la slamuri, parafinoase, gudroane si pamanturi contaminate);

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

- cauciuc (inclusiv anvelope uzate intregi);
- plastic, hartie, pielarie, textile, lemn (inclusiv rumegus), ca atare sau impregnate / contaminate cu diverse substante, provenite din surse industriale sau din sortarea deșeurilor menajere;
- namoluri (uscate în prealabil) provenite de la stațiile de epurare a apelor uzate.

Pe lângă aceste investiții, în fabrica de la Alesd a fost dată în funcțiune de curând o mini-centrală care utilizează căldura emanată de cuptor și livrează în rețeaua națională 4 MWh energie electrică.

Acest proiect nu este singular, conducerea fabricii își propune să continue investițiile pentru valorificarea acestei resurse energetice în proiecte pentru încălzirea pavilionului administrativ, a școlii tehnice și chiar pentru construirea unei sere lângă sediul fabricii care ar putea fi concesionată gratis pentru exploatare către comunitatea locală.

Sunt foarte multe acțiuni în care membrii comunității locale se pot implica, chiar dacă nu dispun de fonduri pentru implementarea unor proiecte de anvergură ca cele derulate de o companie sau de autoritățile locale. Desigur, pentru dezvoltarea în cele mai bune condiții a unor proiecte din sfera RSI, cu impact local, ideal ar fi să existe o colaborare între comunitățile locale, reprezentanții administrației locale și ai companiilor din zona respectivă, pentru rezolvarea unor probleme la nivel local, fie că este vorba de colectarea deșeurilor, de curățarea albiilor râurilor din apropiere, de reamenajarea unor parcuri pentru copii sau a curților grădinitelor și școlilor.

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

5.5 Comunicare

5.5.1 Studiu de caz 1 in domeniul RSI in industria cimentului la nivel european

Autor: Sorina Bocsea, Sindicatul Cimentul Alesd

Oamenii sunt cei care asigura succesul Holcim

Campania “Depinde de mine!”

Desfasurata pe parcursul a doua saptamani, campania contribuit la constientizarea importantei respectarii regulilor de sanatate si securitate la locurile noastre de munca.

Saptamana SSM

Continuarea actiunii “Saptamana SSM”. Subiectele abordate au fost:

- Ziua 1 – Cum sa-ti mentii creierul in forma
- Ziua 2 – Despre Omega 3
- Ziua 3 – Insomnia: cauze, efecte si remedii
- Ziua 4 – AtentiE la alimentele pe care le consumam
- Ziua 5 – Detoxifierea orgainsmului.

Tinta noastra „Zero accidente de muncă”

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

- Continuarea sesiunilor de instruire pentru prevenirea accidentelor si actionarea in cazuri de urgenta
- Continuarea programului de instruire “Safe Drive ” pentru imbunatatirea sigurantei in circulatie pentru soferii de autoturisme si pentru soferii de camioane de ciment si de betoniere
- Proiectul “Logistic safety for Holcim fleet” - instalarea de car-kit-uri pentru telefon, senzori de parcare, life hammers pe masinile companiei
- Realizare de ghiduri SSM pentru angajatii din fabricile de ciment, statiile de betoane si agregate
- Observatiile SSM si “Safety Alert”

Sprijinim educatia tinerilor

- Sprijinirea educatiei tinerilor reprezinta un mod sustenabil pentru asigurarea dezvoltarii comunitatilor si intarirea capacitatii acestora de a-si construi singure viitorul.

- “Ziua portilor deschise” pentru copiii angajatilor – parte a campaniei de constientizare “Enjoy your family! – Follow the safety rules !”
- “Lectii deschise” despre protectia mediului pentru elevi si studenti in fabricile de ciment

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Scoala Postliceala de Tehnicienii in Industria Cimentului

- Investitia totala din 2004 pana in prezent in Scoala Tehnica de la Alesd: 1,3 milioane Euro
- Program educational de 2+1 ani, diploma recunoscuta de Ministerul Educatiei
- 3 generatii de elevi au absolvit cursurile scolii
- 90% dintre ei lucreaza in Holcim Romania si in alte companii din Grupul Holcim
- Organizarea unui pic-nic pentru copiii de la centrul de plasament din Campulung
- “Punte intre generatii” – ziua portilor deschise pentru pensionarii fosti angajati ai fabricii din Campulung
- Daruri de Paste pentru copiii defavorizati din Alesd si Campulung
- Promovarea unei vieti sanatoase – organizarea crosului “Alearga cu noi!” la Alesd
- Refacerea locului de joaca pentru copiii din Alesd
- Implicare in organizarea “Zilei Copilului”
- Incurajam dezvoltarea spiritului civic si de voluntariat, prin implicarea angajatilor nostri in proiecte sociale.
- Bilant “Let’s do it, Romania” / 2010: > 150 de voluntari din partea Holcim; > 1250 saci de deșeuri colectati selectiv
- Donatii de peste 170 tone de ciment pentru reconstrucția și consolidarea a 50 de case afectate din Milisăuți, Straja și Sucevița și a Grădiniței din Straja, unde învață peste 70 de copii.
- Valoarea totală a campaniei Holcim pentru sinistrații din Moldova s-a ridicat la peste 25.000 de euro.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSORU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Parteneriate pentru sanatate

„Sponsorizarea prin care Holcim a făcut posibilă achiziționarea unei linii Elisa în 2010 reprezintă un câștig important pentru activitatea medicală din Institutul Clinic Fundeni. Implicarea celor de la Holcim demonstrează că deseori lucrurile mici pot schimba viața oamenilor sau chiar o salvează!”

- În 2010, Holcim Romania a donat spitalului din Oradea o instalație performantă de fluide medicale în valoare de 25.000 euro
- În 2011, Holcim Romania a mai donat 50.000 euro către Primăria Oradea pentru construirea Centrului Oncologic, lucrările la acesta începând din luna iulie 2011. Județul Bihor se situează pe locul doi în România în privința numărului de persoane bolnave de cancer (circa 18.000 de persoane), anual beneficiind de tratamente specifice circa 2.400 de pacienți.

Camporlecchio Educational

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

6. Instrumente pentru întărirea RSI în industria cimentului din România

Aspecte de mediu

GES și emisii de praf

Companiile producătoare de ciment din România ar trebui să dezvolte o abordare mai strategică față de schimbările climatice și emisiile de GES, prin dezvoltarea de strategii personalizate pentru atenuarea schimbărilor climatice și prin raportarea emisiilor de CO₂, a tintelor de reducere și a progresului necesar pentru atingerea acestor obiective.

Foile de parcurs tehnologice (Technology Roadmaps) care subliniază tehnologiile existente și pe cele potențiale, precum și nevoile politice care ar putea contribui la reducerea emisiilor de GES pot reprezenta instrumente strategice excelente pentru a face față provocărilor legate de schimbările climatice. WBCSD (Consiliul Mondial de Afaceri pentru Dezvoltare Durabilă) a elaborat împreună cu Agenția Internațională de Energie (AIE / International Energy Agency), Foia de parcurs a tehnologiei în sectorul producției de ciment în 2050, care este în prezent adaptată la nivel național, prima țară beneficiind de aceasta fiind reprezentată de India.

La nivel operațional, în ceea ce privește dezvoltarea durabilă există mai multe levieri în industria cimentului care pot contribui la conservarea resurselor naturale și la reducerea emisiilor de GES:

== producția de tipuri compozite de cimenturi, care au un conținut de clincher scăzut - prin utilizarea de deșeuri industriale (de exemplu: zgura de furnal granulată, cenușă de la centralele termice);

== creșterea co-procesării deșeurilor ca și combustibili alternativ, în detrimentul combustibililor tradiționali;

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

- == reducerea consumului de energie și a pierderilor de căldură prin intermediul tehnologiilor de procese uscate;
- == captarea carbonului și tehnologii de stocare.

Eficiența energetică și utilizarea energiilor regenerabile

Utilizarea eficientă a resurselor naturale este un obiectiv important al industriei cimentului. Promovarea eco-eficienței procesului de fabricare al cimentului, prin conservarea resurselor naturale și recuperarea deșeurilor (deșeuri sau produse secundare) din alte industrii ar trebui să reprezinte una dintre cele mai importante metode pentru a atinge angajamentul de dezvoltare durabilă al sectorului.

La nivel național până în prezent a fost acordată puțină atenție utilizării energiilor regenerabile (cu excepția combustibililor proveniți din deșeuri) în procesele de producție. Este recomandat să se realizeze investigații suplimentare și studii de cercetare în acest domeniu, luând în considerare potențialul unor energiilor regenerabile în România, cum ar fi energia solară sau eoliană. De exemplu, energia solară poate reprezenta un combustibil alternativ fezabil în SE țării, pentru fabrici cum ar fi Medgidia, în timp ce energia eoliană poate alimenta fabrici situate în zonele de munte.

Cerinte de protecție a mediului pentru co-incinerare

Evoluțiile co-incinerării în industria cimentului din ultimii ani, inclusiv în România, ridică semne de întrebare cu privire la siguranța unor astfel de procese, practici și tehnici, precum și în ceea ce privește tipurile de emisii produse. În acest sens, companiile producătoare de ciment trebuie să respecte directiva privind incinerarea deșeurilor 2000/76/EG elaborată pentru a stabili diferențele între co-incinerare și incinerarea simplă a deșeurilor.

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Eforturi consistente ar trebui să fie facute în înțelegerea raționamentului comunităților locale în care operează fabricile și în explicarea / sensibilizarea beneficiilor co-incinerării și cerințelor de mediu care sunt respectate, în scopul de a evita rezistența localnicilor.

Cement Sustainability Initiative (CSI) a produs linii directoare care oferă explicații de bază cu privire la operațiunile de ciment, rolul combustibililor și materialelor în produse și unele îndrumări practice pentru companiile de ciment în gestionarea materialelor și combustibililor. Liniile directoare sunt construite pe principiile de dezvoltarea durabilă, eco-eficiența și ecologie industrială și includ informații cu privire la sănătate și aspecte de securitate în manevrarea diverselor materiale. Acestea pot reprezenta un punct de plecare în dezvoltarea de politici de către companiile românești în acest sector.

Consumul și managementul apei

Producția de ciment necesită cantități semnificative de apă pentru răcirea echipamentelor grele, în sistemele de control al emisiilor, cum ar fi scruberele umede, precum și pentru pregătirea namolului în cuptoarele de proces umede (chiar dacă acest proces este în curs de eliminare în favoarea procedeeleor uscate). Apele evacuate pot fi afectate de temperaturile ridicate, modificarea acidității sau prezența de substanțe solide. Deshidratarea carierei poate avea impact asupra bazinului hidrografic, în funcție de punctul de descărcare de gestiune.

Este nevoie de acțiuni pentru a reduce amprenta de apă a industriei producătoare de ciment. O atenție deosebită ar trebui acordată mai ales la nivel local, în cazul în care instalațiile individuale au un impact direct și semnificativ, prin utilizarea unei abordări bazate pe risc. Companiile trebuie să înțeleagă și să gestioneze cantitățile de apă retrase, calitatea și cantitatea de apă eliberată, în special în zonele în care apa este o resursă limitată.

Este recomandat ca firmele să rămână la curent cu evoluțiile din task force-ul dedicat din cadrul CSI pentru a identifica cele mai bune practici actuale din acest sector și pentru a defini

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

KPI (indicatori cheie de performanță) practici pentru a măsura performanța managementului apei.

EPD și analiza ciclului de viață al produselor de ciment

În viitor, industria cimentului ar trebui să acorde o atenție deosebită ISO 14025:2010 pentru declarațiile de mediu ale produselor (EPD). Prin aceste declarații, producătorii de ciment ar putea oferi consumatorilor un set complet de informații privind influența produselor asupra mediului pe parcursul ciclului de viață al produsului. Aceste informații cuprind de exemplu, datele privind consumul de materii prime, consumul de energie și apă, producerea de deșeuri, influența asupra schimbărilor climatice, eutrofizarea și eroziunea ozonului. Aceste informații trebuie să fie stabilite prin analiza ciclului de viață (Life Cycle Analysis - LCA), în conformitate cu ISO 14025 și apoi verificate de către o terță parte. Datorită EPD, utilizatorul obține posibilitatea de a compara dimensiunea impactului asupra mediului printre produsele disponibile pe piață.

Lucrând împreună cu ECRA (Academia Europeană de Cercetare în domeniul Cimentului), Cembureau finalizat în 2008 declarația de mediu (EPDi) pentru ciment Portland (CEM I). Destinat pentru utilizarea B2B (Business-to-Business), acest EPD își propune să ofere input-uri măsurabile și verificabile pentru evaluarea de mediu a lucrărilor de construcții. Alte evoluții trebuie să fie făcute în scopul de a asigura EPD-uri de la afaceri la consumatori.

EU ETS (European Union Emission Trading Scheme) post-2013

Normele UE propuse pentru alocare post 2013 pentru schema ETS (Schema de Comercializare a Emisiilor) se vor aplica într-un moment în care industria de fabricare a UE - în special industria cimentului - se luptă să își revină din criza financiară și economică. Noul

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

EU-ETS se confruntă cu multe pericole. Unul dintre acestea este “carbon leakage” (“scurgearea de carbon”): în cazul în care operatorii industriali părăsesc Europa și exportă produse în UE, un număr semnificativ de locuri de muncă din țară va fi pierdut și schema își va pierde eficiența.

Aspecte sociale și relații industriale

SANATATE SI SECURITATE LA LOCUL DE MUNCA

Companiile românești au dezvoltat mai multe inițiative în domeniul Sănătății și Securității Ocupaționale, demonstrând interesul lor în acest subiect. Având în vedere importanța temei, companiile trebuie să aspire la îmbunătățirea continuă a obiectivului provocator de a reduce la “zero” accidentele și riscurile pentru sănătatea și securitatea la locul de muncă și de creștere a bunăstării la locul de muncă.

Monitorizarea continuă a H&S este una dintre acțiunile pe care companiile românești ar trebui să o pună în aplicare pentru a avea o imagine clară a condițiilor interne de H & S, a modificărilor în timp și a zonelor posibile de îmbunătățire. Liniile directoare ale Cement Sustainability Initiative: *Siguranța în Industria Cimentului: Linii directoare pentru măsurare și raportare* este un ghid util pentru îmbunătățirea performanțelor companiilor și transparenței prin monitorizarea și raportarea accidentelor de muncă. Mai mult decât atât, elaborarea de indicatori noi privind H & S ar putea ajuta companiile să monitorizeze zonele specifice care necesită o ameliorare; acestea ar trebui să ia în considerare nu doar angajații direct, ci, de asemenea, angajații indirecti ai contractanților sau subcontractanților și civili care ar putea fi implicați în accidente.

O atenție deosebită trebuie să fie acordată în promovarea continuă a SSM vis-a-vis de angajați și, de asemenea, față de părțile interesate externe. În special, companiile ar trebui să

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

dedice o parte importanta aspectelor de SSM in activitatile de formare pentru angajații de la orice nivel organizațional, depasind cerințele legislative dacă este necesar, pentru a descuraja comportamentele greșite și pentru a îmbunătăți gestionarea acestor probleme.

Companiile ar trebui să implice contractanti și sub-contractanti în politicile lor de H&S cu scopul de a garanta faptul că aceleași condiții de lucru și proceduri de H&S sunt respectate de-a lungul lanțului de valoare adaugata al produsului. Acest obiectiv ar putea fi atins, de exemplu, prin solicitarea ca si contractantii să respecte standardele de etica sau H&S (SA8000, OHSAS 18000) sau prin introducerea unui “certificat” de siguranță pentru toți angajații contractantilor, care să ateste că posedă toate documentele necesare și licențele profesionale și au finalizat un curs integral de formare in domeniul H&S.

Companiile românești au dezvoltat o metodologie pentru identificarea și evaluarea riscurilor. În viitor, o atenție deosebită ar trebui acordată în identificarea riscurilor, inclusiv a acelor riscuri care sunt în mod tradițional mai puțin cunoscute în acest sector. De exemplu, problema stresului la locul de muncă devine din ce in ce mai importanta la nivel european și național, luând în considerare consecințele negative pe care le provoacă în productivitatii si bunastarii angajatilor. De asemenea, în sectorul cimentului, companiile ar trebui să identifice stațiile de lucru și procesele de producție în care riscurile legate de stresul la muncă sunt mai mari si sa gaseasca soluții posibile pentru reducerea sau eliminarea acestora.

RELATII INDUSTRIALE

Învățând din experiențele pozitive pe care le-au dezvoltat, companiile romanesti din sectorul cimentului ar trebui să crească momentele consultative pentru a discuta despre teme de RSI din sectorul cimentului și dezvoltarea de noi inițiative, prin comisiile multi-parti interesate formate la nivel internațional și național.

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Definiția valorilor și comportamentelor interne ar trebui să fie dezvoltată prin implicarea tuturor angajaților și reprezentanților acestora și ar trebui să fie confirmată într-un mod transparent printr-un cod comun de conduită. În cele din urmă, este necesar să se facă mai clar rolul important al reprezentanților sindicatelor în difuzarea RSI și a conceptelor de durabilitate în rândul angajatorilor și angajaților.

Implicarea comunitatii

Identificarea nevoilor comunitatii si a impactului companiilor

Efectele carierelor și fabricilor de ciment în comunitatea locală pot fi pozitive, cum ar fi crearea de locuri de muncă, furnizarea de produse-cheie, dar, de asemenea, negative, de exemplu prin perturbarea peisajului și a biodiversității, producția de praf și zgomot, etc.

Companiile de ciment românești acordă o atenție deosebită dezvoltării comunității, în special în zonele în care acestea sunt active. Implicarea în comunitate ia de cele mai multe ori forma acțiunilor filantropice: cele trei companii investesc în dezvoltarea infrastructurii locale, în programe educaționale, în a ajuta pe cei mai în nevoie. Astfel de intervenții în comunitate ar trebui să fie în viitor derivate în mod mai consistent de la studii ale impactului și nevoilor comunității locale (proces bilateral), mai degrabă decât din procese decizionale bilaterale.

Cement Sustainability Initiative a dezvoltat Recomandări pentru Evaluarea Impactului asupra Mediului și aspectelor Sociale (ESIA) pentru a permite companiilor de ciment și comunităților locale să identifice și să abordeze unele dintre problemele critice în timpul fiecărei faze de dezvoltare, exploatare și închidere eventuală a unei instalații de ciment. O caracteristică cheie a orientărilor ESIA este implicarea părților interesate în toate fazele procesului. Se recomandă ca instrumente de analiză similare ESIA să fie utilizate de către companiile românești în activitățile viitoare.

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Sensibilizarea și implicarea comunității locale în aspecte de mediu

Impactul fabricilor de producție de ciment asupra comunităților locale poate fi semnificativ, atât în termeni negativi cât și pozitivi. Cu scopul de a maximiza efectele pozitive și a minimiza impactul negativ, companiile de ciment trebuie să acorde o atenție sporită implicării comunității locale.

Licența socială de a opera din fabricile de ciment depinde în mod semnificativ de capacitatea firmei de a crea și menține o imagine bună în cadrul comunităților locale în care acestea activează. În unele cazuri, această imagine poate fi afectată de factori cum ar fi cunoașterea insuficientă a comunității locale privind impactul asupra mediului al proceselor de producție de ciment, care declanșează prejudecăți în ceea ce privește externalitățile reale ale activității companiilor.

Companiile producătoare de ciment trebuie să stabilească instrumente eficiente de dialog cu scopul de a informa în mod constant membrii comunității cu privire la impactul social și de mediu ale proceselor de producție de ciment. Aceste instrumente pot include:

==> Întâlniri periodice cu reprezentanții comunității, cu scopul de a raporta evoluțiile recente și pentru a găsi soluții la probleme comune:

==> Broșuri/pliante distribuite în comunitatea locală ce descriu procesul de fabricare al cimentului și efectele sale pozitive;

==> Canale de feedback (de exemplu: la sediile fabricilor) de la comunitatea locală în ceea ce privește activitatea companiei.

Reabilitarea carierelor

Extragerea de materii prime din scoarța pământului are impact asupra mediului înconjurător natural și social. În special, înlăturarea solului și schimbările din topografia zonei sunt susceptibile de a afecta ecosistemele locale. Aceste efecte pot fi abordate cu succes și

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

atenuate prin dezvoltarea și punerea în aplicare a planurilor de reabilitare de carieră ce se adresează atât site-ului cât și zonei înconjurătoare. De fapt, această cerință, precum și necesitatea de a o comunica și împărtăși cu părțile interesate reprezintă o cerință obligatorie a Cartei CSI. Mai mult decât atât, a fost creat un indicator cheie de performanță (KPI) pentru raportarea procentului de site-uri cu planuri de reabilitare a carierelor în vigoare cu scopul a susține acest angajament.

CSI recomandă respectarea următoarelor principii în inițiativele de reabilitare de carieră:

- > Respectarea legilor în vigoare trebuie să fie cerința minimă atunci când se stabilește fiecare plan de reabilitare a carierelor. Liniile directe de reabilitare nu ar trebui să fie în conflict ci să completeze și să meargă dincolo de legile în vigoare;
- > Planul de reabilitare va asigura ca site-ul este lăsat într-o stare sigură și stabilă. Siguranța carierei reabilitate include stabilitatea pantei, drumurilor și grămezilor de materii prime;
- > O evaluare a condițiilor inițiale va permite identificarea impactului și măsurarea schimbărilor care pot apărea ca rezultat al activității extractive. Evaluarea condițiilor inițiale va include aerul și apa, flora și fauna, siguranța site-ului, integrarea în peisaj, activități umane și patrimoniu cultural;
- > Planul de reabilitare va fi dezvoltat înainte de începerea minării pentru site-uri noi, dar ar trebui să fie de asemenea dezvoltat pentru carierele în exploatare, în cazul în care un astfel de plan nu există deja. Acesta va fi aliniat cu planul minier.;
- > Un plan de monitorizare și măsurile corective corespunzătoare vor fi incluse în planul de reabilitare, asigurând astfel documentația și măsurarea performanței în raport cu obiectivele.

La nivel național, trebuie realizate eforturi speciale pentru a crește eficiența și transparența comunicării principiilor menționate mai sus, precum și a planurilor de reabilitare către părțile interesate și publicul larg. Prin angajarea cu părțile interesate, companiile pot deschide un dialog constructiv și pe termen lung, care facilitează schimbul de cunoștințe și de înțelegere și

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

permite schimbul de opinii și feedback. Includerea feedback-ului părților interesate în proiectele de reabilitare va îmbunătăți percepția publică și acceptarea proiectului de extracție, precum și a companiei.

Mai mult decât atât, pe 26 ianuarie 2012 CSI a lansat recomandările sale privind reabilitarea carierelor care pot reprezenta un instrument util pentru companiile românești.

Implicarea partilor interesate

Identificarea și implicarea partilor interesate ale sectorului

Companiile producătoare de ciment au o paletă largă de părți interesate: angajați, sindicate, comunitatea locală, ONG-urile de mediu și sociale, autoritățile administrației publice locale, instituțiile europene, autoritățile de stat, consumatori (individuali sau afaceri), mass-media etc. Productivitatea, reputația și durabilitatea acestui sector este, de fapt, mult mai sensibilă la toate aceste tipuri de părți interesate decât în alte industrii.

Eforturile de implicare a partilor interesate de către companiile românești au fost până în prezent în primul rând axate pe anumite categorii de părți interesate, printre care cele mai importante sunt mass-media, autoritățile publice locale și, în unele cazuri, comunitatea locală. În viitor, companiile românești din producția de ciment trebuie să dezvolte abordări strategice și operaționale și metodologii pentru identificarea și implicarea consecventă a părților interesate.

Abordarea strategică trebuie să cuprindă instrumente pentru identificarea părților interesate din sector, identificarea domeniilor de intervenție cheie, precum și definirea priorităților. Abordarea operațională va planifica procesul de implicare, va permite construirea de capacități ale părților interesate, va defini și implementa instrumente eficiente de implicare în funcție de tipologia și nevoile fiecărei categorii de părți interesate și va selecta acele elemente

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

ce vor constitui input-uri în politicile bazate pe procesele de implicare. Aceste activități pot fi realizate la nivel de companie, ulterior putând fi aplicate la nivel de fabrică pe baza unei metodologii clare. La final, rezultatele de identificare a părților interesate și a proceselor de implicare trebuie să fie comunicate în mod clar către public.

Mai jos este descrisa o metoda de abordare pentru a crea și menține o relație pe termen lung cu părțile interesate: cartografierea acestora (salariați, sindicate, clienți, furnizori, comunități locale, instituții, autorități locale, organizații non-guvernamentale, bănci, acționari, mass-media). În acest scop, o modalitate bună este de a identifica dacă o anumite parte interesata reprezinta un grup fără a cărei participare întreprinderea nu ar putea. Acestia sunt așa-numitele părți interesate primare. O altă categorie de părți interesate pot fi considerate toți cei care au o influență asupra sau sunt influențați de întreprindere, dar nu sunt implicați în tranzacții comerciale cu firma și nu sunt astfel esențiali pentru supraviețuirea sa. Potrivit acestei definiții, mass-media și o gamă largă de grupuri de interese particulare ar trebui să fie considerate ca fiind părți interesate secundare. Acestea au capacitatea de a orienta opinia publică în favoarea sau împotriva performanțelor întreprinderii și, în consecință, de a aduce daune mari acesteia.

Fiecare categorie de grup a părților interesate ar putea fi în continuare divizat în funcție de interesul său direct sau indirect, și de nivelul de putere. O tehnica care vizează identificarea părților interesate și importanța lor se face printr-o matrice, care este numita *Cartografierea părților interesate*:

Putere \ Interes	Scazut	Ridicat
Ridicata		

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Scazuta		
---------	--	--

Odată identificate toate părțile interesate și clasificate în funcție de aceste variabile principale, urmatorul pas ar fi să se definească unele recomandări cu privire la modul de a gestiona relația cu fiecare dintre ele.

Un instrument util ar putea fi graficul de mai jos:

	Stakeholder 1	Stakeholder 2	Stakeholder 3
Organizație			
Role			
Date unice despre partea interesată			
Sugestii pentru gestionarea relațiilor			

În diagrama de mai sus este sugerată o imagine sintetică a caracteristicilor părților interesate și sugestii cu privire la modul de a gestiona relația cu aceștia. Diagramele ar trebui să fie verificate periodic și actualizate în funcție de evoluția relației, a planului de acțiune sau de comunicare, pentru că atitudinea părților interesate se poate schimba în timp.

În România companiile producătoare de ciment pot împărtăși eforturile, precum și resursele financiare și materiale, în scopul de a dezvolta procese sectoriale de implicare a părților interesate la nivel național, ținând cont de omogenitatea părților interesate pentru fiecare companie.

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Dialog social

Rolul autoritatilor publice

Există mai multe domenii de intervenție în care companiile de ciment pot lucra și coopera cu autoritățile publice, în scopul de a maximiza impactul lor social. La un nivel mai strategic, companiile de ciment pot juca un rol-cheie în modelarea evoluțiilor comunității locale, luând în considerare rolul economic central pe care în general fabricile de ciment îl joacă în comunitățile în care activează. Un astfel de rol poate fi transpus în evaluarea nevoilor comunității locale, procese participative de luare a deciziilor, scenarii prospective comune de dezvoltare etc.

La nivel operațional, sectorul locuințelor sociale se dezvoltă din ce în ce mai mult în România, prin intermediul ajutoarelor de stat oferit dezvoltatorilor imobiliari. Firmele de producție de ciment pot sprijini acest sector, prin transfer de know-how și aprovizionări cu materii prime.

Implicarea angajaților în acțiuni RSI

Angajații reprezintă un actor cheie pentru companii, în general, și pentru companiile producătoare de ciment, în special, deoarece majoritatea au o experiență îndelungată în acest sector și, astfel, detin un know-how important.

În trecut, companiile de ciment din România au luat în considerare în general angajații ca grup țintă a unor inițiative de RSI, cum ar fi acțiunile filantropice (de exemplu: de a ajuta familiile cele mai în nevoie), furnizarea celor mai bune proceduri H&S, oferirea de servicii medicale gratuite, creșterea gradului de conștientizare cu privire la aspectele de mediu și dezvoltarea comunității locale, programe de voluntariat etc.

În viitor, angajații trebuie să fie mai integrați în procesele RSI de luare a deciziilor, cum ar fi:
== Identificarea priorităților pentru strategia și agenda RSI;

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

==> Co-decizia cu privire la programele și proiectele de RSI care urmează să fie desfășurate;

==> Proceduri de evaluare și instrumente pentru acțiunile RSI;

==> Comisii comune în materie de RSI compuse din reprezentanți ai angajatorilor și angajaților pentru a asigura o monitorizare a activităților.

Dialog civic

Parteneriat strategic ONG-firma

La nivel național, parteneriatul strategic ONG-firmă a început să fie utilizat de către anumite societăți pentru a gestiona anumite aspecte sensibile legate de activitatea lor, în special în domeniul mediului. În viitor, există un potențial semnificativ de cooperare strategică între ONG-urile de la nivel local sau național și fabricile sau companiile producătoare de ciment, atât în domeniile sociale cât și de mediu: co-dezvoltare a strategiilor locale de dezvoltare, campanii de sensibilizare cu privire la aspectele de mediu, proiectele de locuințe sociale. Pentru a exploata acest potențial, precum și avantajele ulterioare, companiile de ciment ar trebui să inițieze acțiuni pentru a identifica ca potențiali parteneri cele mai fiabile ONG-uri, care pot reprezenta parteneri pe termen lung și să le dezvolte capacitățile acestora, dacă este necesar.

Un domeniu cheie de intervenție pentru viitoarele parteneriate strategice ONG-fime este reprezentat de protecția biodiversității, în special în cazul reabilitării carierelor. Astfel de inițiative pot include, de exemplu: dezvoltarea unor anumite specii pioniere, ca urmare a activității extractive în sine; crearea de coridoare biologice (coridoare verzi) și infrastructura verde capabile să echipeze societatea și mediul pentru schimbările climatice, oferind trasee

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

noi de migrație; creșterea gradului de conștientizare cu privire la importanța biodiversității în rândul societății, prin organizarea de zile deschise de carieră; restaurarea de site-uri pentru terenuri agricole productive⁹ etc.

Raportarea RSI

Comunicarea periodica privind amprenta de mediu

Fabricarea cimentului produce emisii semnificative in mediul inconjurator. Măsurarea emisiilor, monitorizarea și raportarea acestora contribuie la înțelegerea, documentarea și îmbunătățirea performanței de mediu a industriei. În acest sens, CSI a dezvoltat un protocol CO₂ și energie pentru ciment¹⁰, care definește indicatori de performanță cheie care ar trebui să fie de asemenea urmați de către companiile românești in raportarea performanțelor lor de mediu. Protocolul cuprinde trei elemente: un document de orientare care conține definițiile relevante și explicații pentru inventarul de CO₂, foaie de calcul Excel¹¹ pentru a ajuta companiile in pregătirea inventarelor lor de CO₂, precum și Manualul de internet, care oferă un ghid pentru completarea protocolului. Mai mult decât atât, o bază de date la nivel mondial, numit "Getting Numbers Right" (sau GNR), urmărește emisiile istorice de CO₂ și consumul de energie din instalațiile de producție de ciment, colectate prin intermediul protocolului.

9 Mai multe studii si experiente similare pot fi accesate la: <http://www.cembureau.be/topics/biodiversity/case-studies/list/%20and> www.wbcsdcement.org/QRGcasestudies .

10 O versiune adaptata la sector a Protocolului de Gaze cu Efect de Sera dezvoltata de WBCSD si de World Resources Institute este accesibila www.wbcsdcement.org/co2protocol.

11 www.cement-co2-protocol.org/v3

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

CSI a dezvoltat, de asemenea, Linii directe pentru monitorizarea și raportarea emisiilor în Industria Cimentului¹², care ajută companiile să identifice poluanții specifici și sursele de emisie pe care toate companiile membre CSI au convenit să le monitorizeze și care pot reprezenta un instrument util de lucru pentru companiile românești. Liniile directe au fost actualizate în 2012 (companiile membre ale CSI angajându-se să le pună în aplicare până în 2015) pentru a ține seama de experiența acumulată pe parcursul punerii în aplicare și evaluare a primelor Linii directe. Principalele modificări față de recomandările anterioare sunt reprezentate de cerința pentru monitorizarea continuă a emisiilor principale de la coșul de fum de la cuptor (NOx, SOx, pulberi), recomandarea pentru monitorizarea continuă a VOC și măsurarea periodică a mercurului, PCDD/F și metalelor (metale grele volatile și altele).

Utilizarea GRI pentru raportarea RSI

Companiile românești producătoare de ciment trebuie să crească în viitor transparența legată de performanțele RSI, inclusiv guvernanta și probleme sociale. La nivel internațional, cele trei companii-mamă folosesc GRI (Global Reporting Initiative) cu scopul de a documenta și publica performanțele lor extra-financiare. Această inițiativă ar trebui să fie preluată la nivel național, iar fiecare companie de ciment ar trebui să producă rapoarte GRI periodice și adaptate pentru România.

Mai mult decât atât, există o nevoie tot mai mare pentru companii de a publica declarațiile de etică în afaceri și progresele înregistrate în dezvoltarea de programe de implicare a părților interesate, așa cum este recomandat de Carta CSI.

¹²http://wbcsdcement.org/pdf/CSI_Guidelines%20for%20Emissions%20Monitoring%20and%20Reporting%20in%20the%20Cement%20Industry_v2_Mar%202012.pdf

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Bune practici în România

Companiile românești producătoare de ciment și fabricile acestora dețin o expertiză semnificativă în acest sector și bune practici diverse în domenii de mediu, sociale și de guvernanta. Ar trebui depuse eforturi pentru a împărtăși cele mai bune practici la nivel național, în rândul companiilor, prin instrumente on-line. În acest sens, platforma cementnet.ro poate reprezenta o resursă foarte utilă pentru producătorii de ciment în procesul de învățare de la egal la egal.

Managementul procesului de învățare

Este esențial ca toate practicile de informare și cele mai bune practici colectate să fie împărtășite cu toți actorii și părțile interesate din întreaga țară, cu scopul de a oferi un pas mai departe pe drumul spre o creștere a gradului de conștientizare a responsabilității sociale. Platforma cementnet.ro poate fi considerată ca fiind primul pas pentru a atinge acest obiectiv. Platforma este loc pentru a împărtăși opinii, schimba idei, propunere noi provocări. Este evident, însă, că acest lucru nu este suficient în sine. O cerință suplimentară ar fi de a instrui oamenii, astfel încât aceste idei să poată să fie transformate în acțiuni și propuneri concrete. Recomandăm, așadar, ca următoarea abordare să fie dezvoltată:

**Pregătire
formare**

Livrare

**Evaluare
formare**

- colectarea tuturor informațiilor relevante, ideilor inovatoare și celor mai bune practici care sunt considerate ca fiind aplicabile situației românești;
- analiza și evaluarea informațiilor;
- elaborarea unui număr de seminarii sau ateliere de lucru, cu scopul de a împărtăși cunoștințe, creșterea gradului de conștientizare cu privire la responsabilitatea socială în sector

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

cu principalele părți interesate (angajați, sindicate, ONG-uri, manageri), care pot contribui concret la punerea în aplicare de acțiuni inovatoare comune;

d) identificarea și formarea de "formatori" sau "facilitatori", care vor conduce seminariile/atelierele de lucru;

e) pregătirea conținutului seminariilor și materialelor care urmează să fie distribuite;

f) organizarea seminariilor/workshop-urilor;

g) follow-up cu participanții și punerea în aplicare a acțiunilor decise.

O strânsă cooperare cu persoanele responsabile de menținerea platformei cementnet.ro ("facilitatorul" sau "moderatorul") este necesară, cu scopul de a utiliza acest instrument ca un instrument pentru a transmite mesaje de la participanții la seminarii/atelierele de lucru, precum și pentru a comunica uniform și omogen. Pentru a fi eficientă, platforma ar trebui să fie în mod activ animată de "facilitator", al cărui scop va fi nu doar de a transmite mesaje și asigura comunicarea, dar și de a gazdui discuții și solicita feedback constant de la toate părțile interesate.

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

7. Concluzie

În ultimele două decenii, cele trei companii producătoare de ciment din România au depus eforturi majore în domeniul responsabilității sociale, cu scopul de a diminua impactul negativ social și de mediu al propriilor activități, dar și de a se transforma în exemplu pentru alte sectoare economice din România.

Pe viitor, industria producătoare de ciment trebuie să înfrunte o serie de provocări de responsabilitate socială pentru a-și menține statutul exemplar în acest domeniu în rândul altor sectoare, printre care amintim:

- reduceri suplimentare a gazelor cu efect de seră deoarece sectorul producției de ciment rămâne unul dintre cele mai importante sectoare poluante de la nivel național,
- folosirea EPD (Environmental Product Declarations – Declarațiile de mediu ale produselor),
- promovarea regulilor de sănătate și securitate în rândul furnizorilor,
- implementarea unor programe de lucru flexibile pentru angajați și contractanți,
- raportarea performanțelor de dezvoltare durabilă la nivel de fabrică, pe baza unui set standard de indicatori ai sectorului,
- gestiunea presiunilor economice, sociale și de mediu induse de schema EU ETS (European Union Emission Trading Scheme) post 2013.

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

8. Termeni si definitii

accountability

“a da socoteala” pentru deciziile si activitatile unei organizatii catre autoritatile publice si partile interesate in general *

capital reputational

valoarea cuantificata a imaginii, valorii reputationale a unei organizatii intr-o comunitate sau pe piata in general

Cement Sustainability Initiative (CSI)

cea mai mare initiativa sectoriala de la nivel mondial cu scopul de promova responsabilitatea sociala a intreprinderii in sectorul productiei de ciment. Actualmente 24 de producatori de ciment de lume sunt membri ai CSI, reprezentand peste 50% din productia mondiala de ciment (www.wbcscement.org)

client

organizatie sau membru individual din publicul general care cumpara produse, servicii sau drepturi de proprietate intelectuala pentru scopuri comerciale, private sau publice *

cod de conduita

set de principii, valori, standarde sau reguli de comportament care ghideaza deciziile, procedurile si sistemele unei organizatii astfel incat acestea sa contribuie la interesele stakeholderilor si sa respecte drepturile celor afectati de activitatile sale (Federatia Internationala de Contabili)

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

comunitate locala

un grup de indivizi care interactioneaza cu vecinatatea lor imediata. Consta in general in operatori economici, actori publici si cetateni intre care pot exista relatii de impartasire de resurse, informare, asistenta, comerciale

consumator

persoana individuala din public care cumpara sau utilizeaza produse sau servicii în scopuri private *

client

organizatie sau membru individual din publicul general care cumpara produse, servicii sau drepturi de proprietate intelectuala pentru scopuri comerciale, private sau publice *

drepturile salariatilor

drepturi legale si ale omului care reglementeaza relatiile de munca intre angajati si angajatori, stipulate in general in legile si contractele colective de munca. Includ in general aspecte de plata decenta a angajatilor, beneficii si conditii decente la locul de munca, precum si dreptul angajatilor de sindicalizare (Organizatia Internationala a Muncii)

dezvoltare durabila

concept de dezvoltare care imbina in mod echilibrat criterii de eficacitate economica cu cele de echilibrul mediului si echitate sociala, pentru a “raspunde la nevoile prezentului fara a compromite capacitatea generatiilor viitoare de a raspunde la nevoile lor” (Raportul Brundtland)

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

dialog social

negociere, consultare sau schimb de informații tripartit (între reprezentanții guvernului, ai patronatului și sindicatului) pe teme de interes comun privind politicile economice și sociale (Organizația Internațională a Muncii, www.ilo.org)

drepturile omului

includ toate drepturile de bază la care este îndreptățit un individ: drepturi civile și politice (dreptul la viață, libertate de exprimare, libertate în fața legii) și drepturi culturale, sociale și economice (dreptul la un loc de muncă, acces la educație și hrană, dreptul de a beneficia de cel mai înalt standard de sănătate, dreptul la securitate) (International Bill of Human Rights)

egalitate de gen

tratament egal pentru bărbați și femei la angajare, promovare, remunerație, acces la instruire, încheierea contractului de muncă (Global Reporting Initiative, www.globalreporting.org)

Schema de comercializare de emisii a Uniunii Europene (EU ETS – European Union Emission Trading Scheme)

schema de comercializare de emisii lansată în 2005 care funcționează pe principiul “cap and trade”, impunând cote maxime de emisii pentru instalațiile industriale din Europa, depășirile acestor emisii realizându-se prin cumpărarea de permise de “poluare” de la bursa (ec.europa.eu/clima/policies/ets/index_en.htm)

Global Reporting initiative (GRI)

cel mai cunoscut și utilizat standard de la nivel mondial dezvoltat de o organizație non-guvernamentală pentru raportarea pe baza unor indicatori standard din domeniile dezvoltării

INVESTEȘTE ÎN OAMENII

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

durabile a performanțelor extra-financiare ale firmelor (www.globalreporting.org)

guvernanta organizationala

sistem prin care o organizatie elaboreaza si aplica deciziile pentru atingerea obiectivelor sale

impact al unei organizatii

schimbare pozitiva sau negativa la care este supusa societatea, economia sau mediul, rezultata total sau partial din deciziile si activitatile trecute si prezente ale unei organizatii *

implicarea partilor interesate

set de activitati desfasurat pentru a crea oportunitati de dialog intre o organizatie si una sau mai multe din partile sale interesate, cu scopul de a obtine informatii necesare pentru deciziile organizatiei*. Unele dintre cele mai avansate forme de implicare a partilor interesate sunt procesele de luare colectiva de decizii in cadrul unei organizatii

Organizatia Internationala de Standardizare (International Organization for Standardization – ISO)

organizatie internationala, non-guvernamentala compusa din membrii asociatiilor nationale de standardizare din 164 de tari, ce are scopul de a elabora standarde internationale in diverse domenii (www.iso.org)

Organizatia Internationala a Muncii (International Labour Organization – ILO)

organizatie internationala responsabila pentru elaborarea si supravegherea standardelor internationale ce promoveaza munca decenta. Reprezinta singura agentie tripartita a Natiunilor Unite ce reunește reprezentanti ai guvernelor, angajatilor si angajatorilor

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

(www.ilo.org)

Organizatia pentru Cooperare si Dezvoltare Economica (Organization for Economic Co-operation and Development – OECD)

organizatie internationala ce promoveaza politici ce imbunatatesc bunastarea economica si sociala la nivel mondial, oferind un forum in cadrul caruia guvernele lucreaza impreuna pentru a masura productivitatea, fluxurile globale de comert si investitii, precum si pentru a elabora standarde internationale in domenii diverse, precum agricultura si chimicale (www.oecd.org)

parte interesata

persoana sau grup care are un interes în deciziile sau activitatile unei organizatii, fiind afectata, direct sau indirect, pozitiv sau negativ, de acestea

practici de lucru

politicile si practicile legate de munca realizata in cadrul sau in numele unei organizatii, incluzand munca subcontractata: recrutarea si promovarea angajatilor, proceduri disciplinare si de plangeri, transferul si re-allocarea angajatilor, terminarea contractului de munca, formare si dezvoltare de competente, sanatate, securitate si igiena industrială si alte politici si practici legate in special de durata timpului de munca si de remuneratie *

raportarea dezvoltarii durabile

comunicarea intr-o maniera transparenta si periodica a performantelor extra-financiare ale unei organizatii, in domeniile social, economic, mediu si guvernanta

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

reputatie

modalitate / ansamblu de opinii privind modul in care o persoana sau o organizatie este perceputa de catre public

responsabilitate sociala

responsabilitatea unei organizatii fata de impactul deciziilor si activitatilor sale asupra societatii si mediului, care se manifesta printr-un comportament ce contribuie la dezvoltarea durabila, la sanatatea si bunastarea societatii, ce ia în considerare asteptarile partilor interesate, respecta legile în vigoare, care este în acord cu standardele internationale de comportament si care este integrata în ansamblul organizatiei si aplicata în relatiile sale cu toate partile interesate *

sfera de influenta

masura politica, contractuala, economica sau de alt tip contractual in care o organizatie are abilitatea de a afecta deciziile si activitatile indivizilor sau organizatiilor *

transparenta

accesibilitate publica la informatiile relative la deciziile si activitatile unei organizatii care au o incidenta asupra societatii, economiei si mediului si disponibilitatea de a comunica despre acestea intr-un mod clar, corect, onest si complet *

Social Accountability International

organizatie internationala, non-guvernamentala, multi-stakeholder destinata imbunatatirii locurilor de munca si comunitatilor prin dezvoltarea si implementarea de standarde de responsabilitate sociala intr-un mod participativ (cel mai cunoscut fiind Social Accountability

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

“Promovarea Responsabilității Sociale a Întreprinderilor (RSI) industria cimentului”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

8000, lansat în 1997 pe baza convențiilor ILO și Națiunilor Unite), prin acreditarea de auditori, prin cercetare, consultanță și furnizarea de asistență tehnică (www.sa-intl.org)

Consiliul Mondial de Afaceri pentru Dezvoltarea Durabilă (World Business Council for Sustainable Development – WBCSD)

organizație internațională formată din reprezentanți a peste 200 companii multinationale cu scopul de a împărtăși eforturi și resurse pentru a găsi soluții de integrare a dezvoltării durabile în practicile de afaceri

** termenii sunt preluați și adaptați din ISO 26000 – Linii directoare privind responsabilitatea socială*

Camporlecchio Educational

